

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη
Φορολογική, Λογιστική και Χρηματοοικονομική
Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
στη Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική
Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Διπλωματική εργασία

***Η επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική
διαχείριση κινδύνου στις ελληνικές επιχειρήσεις***

της

Καπετάνιου Ευθαλίας του Γεωργίου

A.M. : MTF22008

Επιβλέπων Καθηγητής: Δρογαλάς Γεώργιος

**Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος
στη Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών
Αποφάσεων**

Νοέμβριος 2023

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

*Στους γονείς μου, Μαρία και Γιώργο και στον αδελφό μου Σωτήρη,
που με στηρίζουν σε κάθε μου βήμα.*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την παρούσα διπλωματική εργασία ολοκληρώνονται οι σπουδές μου στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών <<Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση στρατηγικών αποφάσεων>> του τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Στο σημείο αυτό αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις ειλικρινείς και θερμές ευχαριστίες μου σε όσους συνέβαλαν στην ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας και πρώτα απ' όλα στον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Δρογαλά Γεώργιο, για την συνεχή καθοδήγηση, την αμέριστη υποστήριξη, τις ουσιώδεις συμβουλές, καθώς επίσης και την αδιάκοπη συμπαράσταση και ενθάρρυνση που μου παρείχε σε όλο αυτό το χρονικό διάστημα. Η βοήθειά του ήταν πολύτιμη σε όλα τα στάδια της εργασίας, ενώ δεν μπορώ να μην αναφέρω και τις πολύτιμες γνώσεις και συμβουλές, που μου μετέδωσε καθ' όλη την διάρκεια των μαθημάτων και της συνεργασίας μας στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές μου σπουδές, καθώς τον γνωρίζω από τις προπτυχιακές μου σπουδές του τμήματος Οικονομικών Επιστημών. Είμαι βέβαιη ότι θα συνεχίσει να είναι δίπλα μου και μετά την αποφοίτηση σε οτιδήποτε χρειαστώ και θα κρατήσουμε επικοινωνία.

Επίσης πολλές ευχαριστίες πρέπει να δώσω σε όλους τους καθηγητές του Π.Μ.Σ. στη Φορολογική, Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων για τις σημαντικές γνώσεις, την υποστήριξη και την καθοδήγηση, που παρείχαν σε όλους τους φοιτητές, με σκοπό την ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών με σπουδαία εφόδια για την αγορά εργασίας.

Ακόμα θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά και τους συνεργάτες από το εργασιακό μου περιβάλλον και όλους τους συμμετέχοντες στην έρευνα, οι οποίοι αφιέρωσαν λίγο από τον χρόνο τους, για να συνεισφέρουν στην ολοκλήρωση της έρευνας και με βοήθησαν ουσιαστικά στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

Τέλος, το μεγαλύτερο <<ευχαριστώ>> στα αγαπημένα μου πρόσωπα, στους γονείς μου, που αποδέχθηκαν όλες τις επιλογές μου και μου παρείχαν στήριξη όλο αυτό το διάστημα, χωρίς την οποία τίποτα από όσα έχω καταφέρει μέχρι σήμερα δεν θα ήταν πραγματικότητα.

Πίνακας περιεχομένων

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ.....	2
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	3
Πίνακας Πινάκων	6
Πίνακας Διαγραμμάτων	8
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	10
Abstract	11
<i>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Εισαγωγή</i>	12
1.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	12
1.2 Αναγκαιότητα της διπλωματικής εργασίας.....	13
1.3 Σκοπός – συνεισφορά της παρούσας εργασίας.....	13
1.4 Διάρθρωση εργασίας	14
<i>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Θεωρητικό Πλαίσιο.....</i>	15
2.1 Εισαγωγή Κεφαλαίου	15
2.2 Η έννοια του Εσωτερικού ελέγχου.....	15
2.3. Ο ρόλος και ο σκοπός του Εσωτερικού Ελέγχου.....	16
2.4 Επιτροπή Ελέγχου.....	17
2.5 Κίνδυνος και Διαχείριση Επιχειρηματικού Κινδύνου(ERM)	17
2.6 Ο Ρόλος της διαχείρισης κινδύνου στις επιχειρήσεις	19
<i>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Επισκόπηση Ερευνών</i>	21
3.1 Εισαγωγή	21
3.2 Συνεισφορά του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνου	21
3.3 Μοντέλο διαχείρισης κινδύνου	22
3.4 Χαρακτηριστικά εσωτερικού ελέγχου	23
3.5 Παράγοντες διαχείρισης κινδύνου.....	25
<i>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Μεθοδολογία έρευνας.....</i>	32
4.1 Εισαγωγικά.....	32

4.2 Δείγμα.....	32
4.3 Ερωτηματολόγιο	33
4.4 Ερευνητική Μέθοδος.....	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Αποτελέσματα.....	37
5.1 Εισαγωγή	37
5.2 Αποτελέσματα Περιγραφικής Στατιστικής.....	37
5.2.1 Δημογραφικά στοιχεία	38
5.2.2 Εσωτερικοί Ελεγκτές.....	43
5.2.3 Συνεισφορά εσωτερικού ελέγχου	49
5.2.4 Διαχείριση κινδύνων	54
5.2.5. Εσωτερικός έλεγχος και διαχείριση κινδύνων.....	64
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Συμπεράσματα, Περιορισμοί και Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα	72
6.1 Συμπεράσματα	72
6.2 Περιορισμοί και Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα	76
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	78
Ελληνική Βιβλιογραφία.....	78
Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία	78
Παράρτημα: Ερωτηματολόγιο έρευνας	83

Πίνακας Πινάκων

Πίνακας 1: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 1	38
Πίνακας 2: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 2	39
Πίνακας 3: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 3	40
Πίνακας 4: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 4	41
Πίνακας 5: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 5	42
Πίνακας 6: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 6	43
Πίνακας 7: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 7	44
Πίνακας 8: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 8	45
Πίνακας 9: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 9	46
Πίνακας 10: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 10	47
Πίνακας 11: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 11	48
Πίνακας 12: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 12	49
Πίνακας 13: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 13	50
Πίνακας 14: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 14	51
Πίνακας 15: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 15	52
Πίνακας 16: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 16	53
Πίνακας 17: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 17	54
Πίνακας 18: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 18	55
Πίνακας 19: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 19	56
Πίνακας 20: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 20	57
Πίνακας 21: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 21	58
Πίνακας 22: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 22	59
Πίνακας 23: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 23	60
Πίνακας 24: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 24	61
Πίνακας 25: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 25	62
Πίνακας 26: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 26	63
Πίνακας 27: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 27	64
Πίνακας 28: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 28	65
Πίνακας 29: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 29	66
Πίνακας 30: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 30	67
Πίνακας 31: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 31	68
Πίνακας 32: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 32	69

Πίνακας 33: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 33	70
Πίνακας 34: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 34	71

Πίνακας Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Ραβδόγραμμα ερώτησης 1	38
Διάγραμμα 2: Ραβδόγραμμα ερώτησης 2	39
Διάγραμμα 3: Ραβδόγραμμα ερώτησης 3	40
Διάγραμμα 4: Ραβδόγραμμα ερώτησης 4	41
Διάγραμμα 5: Ραβδόγραμμα ερώτησης 5	42
Διάγραμμα 6: Ραβδόγραμμα ερώτησης 6	43
Διάγραμμα 7: Ραβδόγραμμα ερώτησης 7	44
Διάγραμμα 8: Ραβδόγραμμα ερώτησης 8	45
Διάγραμμα 9: Ραβδόγραμμα ερώτησης 9	46
Διάγραμμα 10: Ραβδόγραμμα ερώτησης 10	47
Διάγραμμα 11: Ραβδόγραμμα ερώτησης 11	48
Διάγραμμα 12: Ραβδόγραμμα ερώτησης 12	49
Διάγραμμα 13: Ραβδόγραμμα ερώτησης 13	50
Διάγραμμα 14: Ραβδόγραμμα ερώτησης 14	51
Διάγραμμα 15: Ραβδόγραμμα ερώτησης 15	52
Διάγραμμα 16: Ραβδόγραμμα ερώτησης 16	53
Διάγραμμα 17: Ραβδόγραμμα ερώτησης 17	54
Διάγραμμα 18: Ραβδόγραμμα ερώτησης 18	55
Διάγραμμα 19: Ραβδόγραμμα ερώτησης 19	56
Διάγραμμα 20: Ραβδόγραμμα ερώτησης 20	57
Διάγραμμα 21: Ραβδόγραμμα ερώτησης 21	58
Διάγραμμα 22: Ραβδόγραμμα ερώτησης 22	59
Διάγραμμα 23: Ραβδόγραμμα ερώτησης 23	60
Διάγραμμα 24: Ραβδόγραμμα ερώτησης 24	61
Διάγραμμα 25: Ραβδόγραμμα ερώτησης 25	62
Διάγραμμα 26: Ραβδόγραμμα ερώτησης 26	63
Διάγραμμα 27: Ραβδόγραμμα ερώτησης 27	64
Διάγραμμα 28: Ραβδόγραμμα ερώτησης 28	65
Διάγραμμα 29: Ραβδόγραμμα ερώτησης 29	66
Διάγραμμα 30: Ραβδόγραμμα ερώτησης 30	67
Διάγραμμα 31: Ραβδόγραμμα ερώτησης 31	68
Διάγραμμα 32: Ραβδόγραμμα ερώτησης 32	69

Διάγραμμα 33: Ραβδόγραμμα ερώτησης 33	70
Διάγραμμα 34: Ραβδόγραμμα ερώτησης 34.....	71

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική έρευνα πραγματεύεται το ρόλο που διαδραματίζει ο εσωτερικός έλεγχος στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου. Η αυξανόμενη αβεβαιότητα στον κόσμο λόγω των οικονομικών παραγόντων, των πολιτικών θεμάτων, των φυσικών καταστροφών, της παγκόσμιας επιδημίας COVID-19 και των τεχνολογικών εξελίξεων, καθιστούν την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων μια ουσιαστική επιτυχημένη στρατηγική για διάφορους κλάδους. Τα τελευταία χρόνια το θέμα της διαχείρισης κινδύνου έχει λάβει μεγάλη προσοχή στην ακαδημαϊκή έρευνα και ειδικά στον τομέα των επιχειρήσεων καθώς ως αποτέλεσμα των διεθνών χρηματοοικονομικών κρίσεων, οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν ολοένα και περισσότερο μια ποικιλία κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών, λειτουργικών και κανονιστικών κινδύνων. Μέσω της εν λόγω έρευνας θα εξεταστεί η έννοια και ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου καθώς και τα οφέλη που προκύπτουν στην λειτουργία των επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα, παρουσιάζονται τα ευρήματα αρκετών ερευνών της διεθνούς βιβλιογραφίας με γνώμονα τον εμπλουτισμό της διεθνούς βιβλιογραφίας και με δεδομένα από τις ελληνικές επιχειρήσεις διεξάχθηκε έρευνα με την χρήση ερωτηματολογίου. Στην έρευνα συλλέχθηκαν 110 απαντήσεις από διοικητικά στελέχη μεγάλων εταιρειών, λογιστές, εσωτερικούς ελεγκτές και ορκωτούς ελεγκτές λογιστές. Τα αποτελέσματα της έρευνας τονίζουν ότι ο εσωτερικός έλεγχος προσθέτει αξία στις επιχειρήσεις καθώς και ότι συνεισφέρει στη διενέργεια μεγάλων περιπτώσεων απάτης. Τέλος, από την σχέση του εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνου, τα ευρήματα της παρούσας έρευνας αποκάλυψαν ότι ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου καθώς και ότι η επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνου συμβάλλει στην προστιθέμενη αξία των επιχειρήσεων.

Λέξεις κλειδιά: Εσωτερικός έλεγχος, εσωτερικοί ελεγκτές, διαχείριση κινδύνου, σύστημα διαχείρισης κινδύνου.

Abstract

This thesis deals with the role that internal Audit plays in the effective Risk Management. The growing uncertainty in the world due to economic factors, political issues, natural disasters, the global COVID-19 epidemic and technological developments, make effective risk management an essential successful strategy for various industries. In recent years, the topic of risk management has received much attention in academic research and especially in the field of business, as a result of the international financial crises, businesses are increasingly facing a variety of risks, including financial, operational and regulatory risks. Through this research, the concept and role of internal audit in effective risk management will be examined, as well as the resulting benefits in business operations. The findings of several studies of the international literature are presented, and in order to contribute to the enrichment of the international literature with data from Greek companies, a survey was conducted using a questionnaire. 110 responses were collected from the survey by executives of large companies, accountants, internal auditors and certified public accountants. The survey results highlight that internal audit adds value to businesses as well as contributing to major fraud cases. Finally, from the relationship between internal audit and risk management, the findings of this research revealed that internal audit has an advisory role in risk management and that the effect of internal audit on risk management contributes to the added value of businesses.

Key words: Internal audit, internal auditors, Risk management, risk management system.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Εισαγωγή

1.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Ο εσωτερικός έλεγχος παίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων και την αποδοτική χρησιμοποίηση των πόρων μίας επιχείρησης ή ενός οργανισμού (Alqudah et al., 2019). Για το λόγο αυτό οι εσωτερικοί ελεγκτές είναι άτομα με εξειδικευμένες γνώσεις για το κόσμο των επιχειρήσεων που μπορούν να ελέγχουν την ορθή λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνου, διασφαλίζοντας τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των επιχειρησιακών κινδύνων (Alias et al., 2019).

Με την εμφάνιση όλο και περισσότερων κινδύνων, η εφαρμογή εσωτερικού ελέγχου που βασίζεται στη διαχείριση του κινδύνου αρχίζει να εφαρμόζεται σε μεγαλύτερο βαθμό από τις επιχειρήσεις (Castanheira et al., 2009). Η διαχείριση των επιχειρησιακών κινδύνων πλέον, αποτελεί καθήκον του τμήματος εσωτερικού ελέγχου των επιχειρήσεων και των οργανισμών (Coetzee and Lubbe, 2014). Ως αποτέλεσμα, ο εσωτερικός έλεγχος αναμένεται να εντοπίζει και να μετριάξει, ή ακόμη και να αντιμετωπίζει πλήρως, τους κινδύνους με τους οποίους έρχονται αντιμέτωπες οι επιχειρησιακές οντότητες καθημερινά, ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζεται στον εντοπισμό και την ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν την εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου που βασίζεται στη διαχείριση κινδύνου (NorHafizah, 2017).

Για την αποτελεσματικότητα (αποτελεσματική εφαρμογή) όλων των παραπάνω έπρεπε να υιοθετηθούν ορισμένοι κανόνες και αρχές, οι οποίες με τα χρόνια προσαρμόζονται και αναθεωρούνται ανάλογα με την εκάστοτε εποχή και τις μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες. Η ορθή τήρηση των κανόνων, αρχών και παραδοχών εξασφαλίζουν την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος τήρησής τους αποτελεί έναν ανεξάρτητο κλάδο της λογιστικής, την ελεγκτική (Νεγκάκης & Ταχυνάκης, 2012).

1.2 Αναγκαιότητα της διπλωματικής εργασίας

Η συγκεκριμένη διπλωματική εργασία που αφορά την επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου στις ελληνικές επιχειρήσεις, προϋποθέτει την ανάγκη διεξαγωγής έρευνας και αντλεί πολύτιμα δεδομένα σε μία εποχή όπου οι ελληνικές επιχειρήσεις φαίνεται να βγαίνουν από την μακρά περίοδο οικονομικής ύφεσης και να είναι σε τροχιά ανάκαμψης. Έτσι ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου σε μια εταιρεία καθίσταται πολύ σημαντικός, καθώς μετατρέπεται σε ένα ισχυρό εργαλείο εταιρικής διακυβέρνησης των επιχειρήσεων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο παρελθόν έχουν διενεργηθεί διάφορες έρευνες με τη σχέση του εσωτερικού ελέγχου και τη διαχείριση κινδύνου. Παρόλα αυτά σπανίζουν οι έρευνες που αφορούν και τα δύο ερευνητικά αντικείμενα (εσωτερικός έλεγχος και διαχείριση κίνδυνου). Οι περισσότερες από τις προηγούμενες μελέτες στον έλεγχο έχουν επικεντρωθεί στον εσωτερικό έλεγχο χωρίς να τον συνδέουν με την αποτελεσματικότητα στην επιχείρηση. Έτσι, η παρούσα έρευνα θα διερευνήσει τις σχετικές μελέτες για το τρέχον θέμα. Μέσω της συγκεκριμένης έρευνας θα γίνει μια προσπάθεια για εμβάθυνση στους παράγοντες που επηρεάζουν την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου και ποιος είναι ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου σε όλα αυτά.

Μέσα από την συγκεκριμένη έρευνα θα γίνει μια προσπάθεια για το πώς επηρεάζει ο εσωτερικός έλεγχος την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου και το ποιος είναι ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου σε όλο αυτό.

1.3 Σκοπός – συνεισφορά της παρούσας εργασίας

Ο σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας και της έρευνας η οποία πραγματοποιήθηκε, είναι να αναδείξει ότι στις ελληνικές επιχειρήσεις υπάρχει σημαντική επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου και κατά πόσο ο εσωτερικός έλεγχος μπορεί να ωφελήσει στους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις.

Η συγκεκριμένη διπλωματική εργασία συμπληρώνει την υπάρχουσα εγχώρια και διεθνή βιβλιογραφία με πιο πρόσφατα δεδομένα για το θέμα της επίδρασης του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου. Η έρευνα στην οποία στηρίζεται, απευθύνθηκε σε όλο το κοινό των ενδιαφερόμενων, (από εσωτερικούς και εξωτερικούς

ελεγκτές, λογιστές καθώς και οικονομικά στελέχη), με αποτέλεσμα να περιέχει απόψεις από πολλές πλευρές και σε μία χρονική περίοδο όπου οι ελληνικές επιχειρήσεις βρίσκονται σε περίοδο ανάκαμψης.

1.4 Διάρθρωση εργασίας

Η παρούσα εργασία αποτελείται από 6 κεφάλαια.

Πιο συγκεκριμένα στο πρώτο κεφάλαιο, το οποίο αποτελεί την εισαγωγή της εργασίας, γίνεται μια εισαγωγή στο θέμα στο οποίο πραγματεύεται, ο καθορισμός του αντικειμένου του εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνου, με σκοπό ο αναγνώστης να αποκτήσει μία πρώτη επαφή με το αντικείμενο της συγκεκριμένης επιστήμης. Αναλύεται ακόμα ο σκοπός της εργασίας, ενώ παρουσιάζεται και η διάρθρωση της εργασίας.

Στη συνέχεια στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται το θεωρητικό πλαίσιο της διπλωματικής. Πιο αναλυτικά, αναλύεται η έννοια του εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνου.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η ανασκόπηση των βιβλιογραφικών ερευνών σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο και την διαχείριση κινδύνου.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται το ερωτηματολόγιο της έρευνας και η μέθοδος στατιστικής ανάλυσης.

Εν συνεχεία στο πέμπτο κεφάλαιο αναλύονται τα αποτελέσματα της έρευνας του ερωτηματολογίου.

Τέλος, η διπλωματική εργασία ολοκληρώνεται με το έκτο κεφάλαιο στο οποίο αναλύονται τα συμπεράσματα καθώς και οι περιορισμοί και οι προβλέψεις για μελλοντική έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Θεωρητικό Πλαίσιο

2.1 Εισαγωγή Κεφαλαίου

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο όπου πρόκειται για το θεωρητικό πλαίσιο της Διπλωματικής εργασίας θα γίνει ανάλυση της έννοιας του εσωτερικού ελέγχου καθώς και της έννοιας του κινδύνου.

2.2 Η έννοια του Εσωτερικού ελέγχου

Στο σημερινό άκρως ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον, ο εσωτερικός έλεγχος παίζει καταλυτικό ρόλο (Καραγιώργος και συν., 2007). Κατά καιρούς έχουν δοθεί διάφοροι ορισμοί του εσωτερικού ελέγχου από φορείς. Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών, ο εσωτερικός έλεγχος είναι μια ανεξάρτητη λειτουργία αξιολόγησης, που ιδρύεται μέσα σε έναν οργανισμό για να εξετάζει και να αξιολογεί τις δραστηριότητές του ως υπηρεσία στον οργανισμό. Με τη μέτρηση και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των οργανωτικών ελέγχων, ο εσωτερικός έλεγχος, από μόνος του, αποτελεί μια σημαντική λειτουργία διευθυντικού ελέγχου, η οποία συνδέεται άμεσα με την οργανωτική δομή και τους γενικούς κανόνες της επιχείρησης (Καραγιώργος και συν., 2009)

Πιο συγκεκριμένα το σύστημα εσωτερικού ελέγχου δεν είναι μόνο ένα σημαντικό μέρος του σύγχρονου επιχειρησιακού συστήματος, αλλά και ένας σημαντικός τρόπος με τον οποίο οι επιχειρήσεις δίνουν έμφαση στην καλύτερη διαχείριση και την ενίσχυση των οικονομικών οφελών των επιχειρήσεων. Το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών υιοθέτησε επίσημα έναν νέο ορισμό της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου ως μια ανεξάρτητη και αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός οργανισμού. Βοηθάει τον οργανισμό να επιτύχει τους αντικειμενικούς του σκοπούς, υιοθετώντας μία συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου (Νεγκάκης και Ταχυνάκης, 2017)

2.3 Ο ρόλος και ο σκοπός του Εσωτερικού Ελέγχου

Η οικονομική κρίση στις αρχές της δεκαετίας του 2.000, η αυξανόμενη πολυπλοκότητα των διαδικασιών των οργανισμών και το διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον έχουν συνεισφέρει στην άνοδο του εσωτερικού ελέγχου. Καθώς ο εσωτερικός έλεγχος βρίσκεται στο σταυροδρόμι μεταξύ των οργάνων διαχείρισης και διακυβέρνησης, κέρδισε ολοένα και μεγαλύτερη αναγνώριση ως ένας σημαντικός στρατηγικός παράγοντας για τις επιχειρήσεις και τους ενδιαφερόμενους φορείς διακυβέρνησης (Roussy, et al., 2019). Το εύρος του εσωτερικού ελέγχου και επομένως το εύρος της διασφάλισης που παρέχεται πρέπει να εκλείψει πέρα από την συμμόρφωση με τις διαδικασίες και θα πρέπει επίσης να υπερβαίνει την επάρκεια της διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου. Ο εσωτερικός έλεγχος έχει καθήκον να εξετάζει επίσης την ποιότητα των εισροών και των εκροών, καθώς και για τον εντοπισμό και την αναφορά τυχόν μη αποδεκτών κινδύνων (Chambers and Odar, 2015).

Ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου είναι τόσο οι υπηρεσίες διασφάλισης όσο και συμβουλευτικές υπηρεσίες, με προοπτική να βοηθήσει την εταιρεία να επιτύχει τους στόχους της. Σε αυτό το πλαίσιο οι δραστηριότητες του εσωτερικού ελέγχου έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα και έχουν σκοπό να προσθέσουν αξία και να βελτιώσουν τις διαδικασίες διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και ελέγχου του οργανισμού (Ackers, 2016). Επιπρόσθετα, το τμήμα εσωτερικού ελέγχου διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην επίβλεψη και τον εντοπισμό αδυναμιών του εσωτερικού ελέγχου και την αναφορά τους στην ανώτατη διοίκηση προκειμένου να ληφθούν διορθωτικά μέτρα εγκαίρως (Chalmers et al., 2018).

Ιστορικά, ο εσωτερικός έλεγχος συνίστατο πρωτίστως στο έλεγχο της συμμόρφωσης με τις εσωτερικές οικονομικές διαδικασίες. Στις μέρες μας, επεκτείνεται στην αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας σε μη χρηματοοικονομικά καθώς και οικονομικά θέματα. Τέλος, είναι γεγονός ότι ο εσωτερικός έλεγχος γνώρισε μια πολύ δύσκολη περίοδο αλλά σημείωσε μεγάλη πρόοδο. Κατά τη διάρκεια του εικοστού πρώτου αιώνα, ο εσωτερικός έλεγχος θα δει τη μεγάλη βελτίωσή του σε πολλούς επιχειρηματικούς τομείς, όπως η αξιολόγηση κινδύνου. Συμπερασματικά, η ανάπτυξη του εσωτερικού ελέγχου τις τελευταίες δεκαετίες ήταν επιτυχής, αν και υπάρχει ακόμη χώρος για βελτίωση και είναι πλέον ο δεύτερος σημαντικός έλεγχος διακυβέρνησης παγκοσμίως στην κατάταξη των μηχανισμών εντοπισμού απάτης (Westhausen, 2017.)

Το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου παραμένει ο άξονας πάνω στον οποίο ο τροχός της τριάδας ελέγχου περιστρέφεται. Είναι ο κοινός παρονομαστής μεταξύ της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, του εξωτερικού ελέγχου, της επιτροπής ελέγχου και της διοίκησης. Ενώ η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την δημιουργία ενός συστήματος εσωτερικού ελέγχου και της λειτουργίας του με σκοπό μεταξύ άλλων την πρόληψη της απάτης, η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου είναι επιφορτισμένη με την ευθύνη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου (Omoteso and Obalola, 2017).

2.4 Επιτροπή Ελέγχου

Η επιτροπή ελέγχου εκτελεί αρκετούς σημαντικούς ρόλους και προσφέρει καθοδήγηση εταιρικής διακυβέρνησης σε κανονιστικά και λειτουργικά θέματα. Σε προηγούμενες έρευνες που έγιναν για επιτροπές ελέγχου, πρότειναν ότι οι λειτουργίες των ελεγκτικών και ρυθμιστικών αρχών αφορούν κυρίως ενίσχυση της αγοραίας αξίας της εταιρείας. Επιπλέον, η ελεγκτική επιτροπή θεωρείται ως ένας μηχανισμός παρακολούθησης που έχει σκοπό να βοηθήσει στη διευκόλυνση του προβλήματος σχετικά με την μείωση των ασύμμετρων πληροφοριών μεταξύ διαχειριστών (εσωτερικών) και εξωτερικών μελών του διοικητικού συμβουλίου, καθώς η κύρια ευθύνη του είναι η αξιολόγηση των οικονομικών πληροφοριών, καθώς και η παρακολούθηση της συμπεριφοράς των διευθυντών (Alzoubi, 2019).

2.5 Κίνδυνος και Διαχείριση Επιχειρηματικού Κινδύνου (ERM)

Οι ρυθμιστικές αρχές, οι οίκοι αξιολόγησης, οι επιχειρηματικές εκδόσεις, οι εταιρείες και οι ακαδημαϊκοί έχουν αντιδράσει σε θεαματικά εταιρικά σκάνδαλα και επιχειρηματικές αποτυχίες τα τελευταία 20 χρόνια με μια αυξημένη εστίαση στη διαχείριση κινδύνου. Η διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του 1990. Προτείνει την ολοκληρωμένη διαχείριση όλων των κινδύνων που αντιμετωπίζει ένας οργανισμός, καθώς και την ευθυγράμμιση της διαχείρισης κινδύνου με την εταιρική διακυβέρνηση και την συνολική εταιρική στρατηγική. Μετά από σχεδόν δύο δεκαετίες, η διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου φαίνεται να είναι μια φιλοδοξία παρά μια πραγματικότητα, όπως αποδεικνύεται από την αποτυχία κατά την διάρκεια της

χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008 των μεγάλων εταιρειών που δήλωσαν να έχουν εφαρμόσει ERM (McShane, 2018)

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τους Pagach και Wart, η διαχείριση κινδύνου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κουλτούρας, της γλώσσας και των λειτουργιών του οργανισμού. Το Δ.Σ. πρέπει να λάβει την ευθύνη για τη συνολική διαδικασία διαχείρισης κινδύνου στο οργανισμό και την αξιολόγηση για την αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνου. Η στρατηγική και οι πολιτικές κινδύνου θα πρέπει να ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε συνεργασία με τους διευθυντές και τα ανώτερα στελέχη και να κοινοποιηθεί σε όλους τους εργαζόμενους (Κουτούπης και συν., 2018)

Επίσης, ο κίνδυνος ορίζεται ως μια έννοια που χρησιμοποιείται για να εκφράσει την αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή και τα αποτελέσματά τους που θα μπορούσαν να έχουν σημαντική επίδραση στους στόχους του οργανισμού. Η βασική δραστηριότητα σε σχέση με τον κίνδυνο είναι η διαχείρισή του. Ακόμη, υποστηρίζεται ότι αυτό ξεκινά με μια αξιολόγηση κινδύνου όπου ο οργανισμός προσπαθεί να εκτιμήσει τις πιθανές συνέπειες των απειλών και ευκαιριών (προσδιορισμός κινδύνου, μέτρηση και ιεράρχηση), ακολουθούμενη από τη διαχείριση κινδύνου, όπου πρέπει να ληφθούν αποφάσεις για την διαχείριση των αντιληπτών συνεπειών αυτού του κινδύνου. Τέλος, από κάποιους ο κίνδυνος θεωρείται ως η αναφορά μιας οντότητας σε αβέβαιες αλλαγές (Spano and Zagaria, 2022).

Επιπλέον, τέθηκε η ανάγκη για ανάπτυξη θεωρίας για τον κίνδυνο εντός του κλάδου της στρατηγικής διαχείρισης και προωθήθηκε ο κίνδυνος πέρα από την ανάλυση απόδοσης στις δυνατότητες της διοίκησης για να αυξηθεί η ανάληψη κινδύνου ως ξεχωριστή διαδικασία λήψης αποφάσεων στους οργανισμούς. Τόσο οι διευθυντικοί όσο και οι οργανωτικοί παράγοντες προάγουν την ανάληψη κινδύνου, με τον αντίκτυπο στον κίνδυνο να διοχετεύεται κυρίως μέσω των διευθυντικών επιλογών. Η ανάληψη οικονομικών κινδύνων διαμορφώνεται από μια << κουλτούρα κινδύνου >> και αυτή η κουλτούρα είναι παρούσα σε όλες τις διοικητικές αποφάσεις. Η τάση για ανάληψη κινδύνου ορίζεται απλώς ως <<τρέχουσα τάση ανάληψης ή αποφυγής κινδύνων >> που συνεπάγεται την αναζήτηση της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ των κινδύνων που αναλαμβάνονται με το επιθυμητό αποτέλεσμα. Τέλος, η συμπεριφορική χρηματοοικονομική θεωρία παρέχει ισχυρά εργαλεία για την ανάλυση της πολυπλοκότητας της ανάληψης κινδύνου. Πρώτον, έχουμε τη Θεωρία Προοπτικών όπου

διακρίνουμε ότι οι άνθρωποι είναι απεχθή να κινδυνεύουν όταν αντιμετωπίζουν κέρδη, αλλά επιρρεπείς σε κίνδυνο όταν αντιμετωπίζουν ζημίες. Βρέθηκαν στοιχεία που συνάδουν με την υπόθεση ότι οι διευθυντές λαμβάνουν υπόψη τον προσωπικό κίνδυνο όταν διατυπώνουν τις αποφάσεις τους. Επίσης, η διαχείριση κινδύνου αποδείχθηκε ότι είναι μια προβλέψιμη <<επιχειρηματική διαδικασία>> και ότι η ανοχή ατελειών στη λήψη αποφάσεων κινδύνου μπορεί στη συνέχεια να εμποδίσει την απόδοση του οργανισμού. Είναι καλά τεκμηριωμένο ότι οι αποφάσεις είναι το αποτέλεσμα μιας σειράς συμπεριφορών και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων σχετίζονται με τη στρατηγική επιτυχία (Eastburn and Sharland, 2017).

Η διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου είναι κατά κάποιο τρόπο συνδεδεμένη με λογιστικές πρακτικές σε ορισμένους τομείς της λογιστικής και της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που περιλαμβάνει εγγενώς τη διάσταση της πιθανότητας, του αντίκτυπου και του κινδύνου (ή αβεβαιότητας), όπως προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία, χρηματοοικονομικά μέσα, παροχές σε εργαζομένους, συνταξιοδότηση σχέδια παροχών, ασφαλιστήρια συμβόλαια, εξερεύνηση και αξιολόγηση ορυκτών πόρων και ούτω καθεξής. Στην Ελλάδα μόνο λίγοι οργανισμοί επενδύουν στην διαχείριση κινδύνου και στο πως αυτός μπορεί να παρέχει πληροφορίες ή να τροφοδοτεί πληροφορίες και αποτελέσματα στους κατόχους λογιστικών πρακτικών (Raounas et al., 2021).

Επιπρόσθετα, αν και οι κίνδυνοι και οι λόγοι που σχετίζονται με τους κινδύνους έχουν σταδιακά απασχολήσει το κέντρο σταδίου, οδηγώντας σε αύξηση της ανάπτυξης των λογικών πρακτικών διαχείρισης κινδύνου, η όλη εικόνα φαίνεται ακόμα να κινδυνεύει σε μεγάλο βαθμό. Σε ορισμένους τομείς αναπτύχθηκε πραγματικά ένα εξειδικευμένο επάγγελμα διαχείρισης κινδύνου. Ωστόσο, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, το θέμα της διαχείρισης κινδύνου παραμένει στενά συνδεδεμένο με το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου και τον εσωτερικό έλεγχο (Maffei and Spano, 2021).

2.6 Ο Ρόλος της διαχείρισης κινδύνου στις επιχειρήσεις

Ένα σύστημα ERM συμβάλλει στη μείωση της πιθανότητας απώλειας φήμης ή του κινδύνου φήμης, επειδή διατηρεί κάθε κίνδυνο σε μια επιχείρηση σε μια ισορροπημένη διάθεση ανάληψης κινδύνου, μειώνοντας την πιθανότητα ότι ένας κίνδυνος θα οδηγήσει την επιχείρηση σε κρίση και θα μειωθεί το χάσμα μεταξύ των προσδοκιών των ενδιαφερομένων και της απόδοσης της εταιρείας. Έτσι η διαχείριση κινδύνου προωθεί

την εκπλήρωση των προσδοκιών των ενδιαφερομένων και την εταιρική φήμη. Πιο συγκεκριμένα, η διαχείριση κινδύνου ορίζεται ως μια διαδικασία που επηρεάζεται από το διοικητικό συμβούλιο, τη διοίκηση και το λοιπό προσωπικό μιας οντότητας και εφαρμόζεται στο καθορισμό στρατηγικής της επιχείρησης, με σκοπό να εντοπίζει πιθανά γεγονότα που μπορεί να επηρεάζουν την οικονομική οντότητα και διαχειρίζονται έτσι ώστε να είναι εντός των ορίων της διάθεσης για ανάληψη κινδύνων και να παρέχει εύλογη βεβαιότητα σχετικά με την επίτευξη των στόχων της οντότητας (Cornejo, et al., 2019).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Επισκόπηση Ερευνών

3.1 Εισαγωγή

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται μία ανασκόπηση από την διεθνή βιβλιογραφία αρκετών ερευνών, οι οποίες είναι δημοσιευμένες από το 2015 και μετά και σχετίζονται με το θέμα της διπλωματικής εργασίας, ενώ παρουσιάζονται αναλυτικά και τα αποτελέσματα για την κάθε μία.

3.2 Συνεισφορά του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνου

Οι Abdullatif and Kawuq (2015), μέσα από την έρευνα τους στις τράπεζες της Ιορδανίας, εξέτασαν κατά πόσο ο εσωτερικός έλεγχος συμβάλει στην διαμόρφωση κινδύνου. Η έρευνα βασίστηκε σε ερωτηματολόγιο το οποίο κάλυπτε 20 πιθανούς κινδύνους που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι τράπεζες στην Ιορδανία. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων ήταν μεταξύ 25 και 40 ετών, είχαν 5 ή περισσότερα χρόνια εμπειρίας εσωτερικού ελέγχου, κατείχαν θέσεις εργασίας ως επικεφαλής στα τμήματα ή κάποια άλλη ανώτερη θέση και είχαν πτυχίο πανεπιστημίου. Σύμφωνα με την έρευνα εξετάστηκε ο βαθμός εμπλοκής των εσωτερικών ελεγκτών στη διαχείριση κινδύνου. Για κάθε έναν από τους 20 κινδύνους που καλύφθηκαν σε αυτήν την μελέτη οι ερωτηθέντες έδωσαν τις απαντήσεις τους με κλίμακα τιμών από το 1 έως το 7 για έντονη διαφωνία και ισχυρή συμφωνία. Όσον αφορά τον βαθμό συμμετοχής των εσωτερικών ελεγκτών στη διαχείριση κινδύνου φάνηκε ότι το μέσο επίπεδο ανταπόκρισης του ελέγχου στους αναγνωρισμένους κινδύνους και για τους 20 κινδύνους ήταν 4,968. Αυτό υποδηλώνει μόνο μια μικρή συμφωνία στην ύπαρξη ρόλων διαχείρισης κινδύνου για τους εσωτερικούς ελεγκτές. Η υψηλότερη μέση βαθμολογία με οποιονδήποτε κίνδυνο ήταν 5,531, ενώ η χαμηλότερη βαθμολογία ήταν 4,268 που είναι κοντά στην ουδέτερη βαθμολογία του 4. Το γεγονός ότι οι τυπικές αποκλίσεις κυμαίνονται μεταξύ 1,196 και 2,057, αναμφισβήτητα όχι υψηλό για μια κλίμακα επτά επιλόγων, δείχνει ότι το επίπεδο εμπλοκής εσωτερικών ελεγκτών στη διαχείριση κινδύνου είναι γενικά σχετικά χαμηλό. Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη για μεγαλύτερη εκπαίδευση των εσωτερικών ελεγκτών σχετικά με τον αναμενόμενο ρόλο τους στη διαχείριση κινδύνου.

Ακόμα η Coetzee (2016), ερευνήσε την συνεισφορά του εσωτερικού ελέγχου στην διαχείριση κινδύνου, μέσω ερωτηματολογίων τα οποία απαντήθηκαν από διάφορους επικεφαλής οικονομικών τμημάτων. Η ανάλυση των διάφορων δομών διαχείρισης κινδύνων και του επιπέδου συντονισμού σχετικά με την συμβολή της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου στις δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνου έδειξε ότι μόνο το 16,6% της διασταύρωσης αποκάλυψε μια στατιστικά σημαντική στατιστική συσχέτιση, η οποία προσδιορίστηκε κυρίως από την ομάδα των λογιστών (11,9%). Ωστόσο, ακόμα και όταν οι ομάδες αποδεικνύουν ότι δεν υπάρχουν επίσημες υποδομές διαχείρισης κινδύνου ή ότι τα επίπεδα συνδυασμού μεταξύ της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνου είναι σχετικά φτωχά ή μη διαθέσιμα, η συνεισφορά των δραστηριοτήτων του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνου δεν επηρεάστηκε. Αυτό θα μπορούσε να είναι ένδειξη ότι σε οργανισμούς στους οποίους οι δομές διαχείρισης κινδύνων δεν υπάρχουν ή είναι αδύναμες, η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου έχει σκοπό να εκπληρώνει αυτά τα καθήκοντα για να διασφαλίσει ότι ο οργανισμός εξακολουθεί να τηρεί τις οδηγίες και την νομοθεσία που ισχύει.

3.3 Μοντέλο διαχείρισης κινδύνου

Στην πιο πρόσφατη έρευνα των Lois et al. (2021), ερευνήθηκε το μοντέλο διαχείρισης κινδύνου βασισμένο στον εσωτερικό έλεγχο (RBIA). Αυτή η μελέτη αναλύει εμπειρικά τις μεταβλητές που σχετίζονται με την εφαρμογή του μοντέλου RBIA σε οργανισμούς στην Ελλάδα. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 87,8% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι η εφαρμογή του RBIA επιτρέπει τον εσωτερικό έλεγχο να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των ενδιαφερομένων, με το 51,1% των ερωτηθέντων να συμφωνεί σε μεγάλο βαθμό και το 36,7% να συμφωνεί σε πολύ μεγάλο βαθμό. Το 83,3% των συμμετεχόντων στην μελέτη πιστεύει ότι η εφαρμογή RBIA οδηγεί σε πιο αποτελεσματική κατανομή του εσωτερικού ελέγχου, με το 41,11% να συμφωνεί σε μεγάλο βαθμό και το 42,22% να συμφωνεί σε πολύ μεγάλο βαθμό. Επιπλέον το 57,8% πιστεύουν ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες στα ανώτερα στελέχη σχετικά με τους κινδύνους που απειλούν την βιωσιμότητα των οργανισμών σε μεγάλο βαθμό και το 60% αυτών πιστεύει ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές παρακολουθούν, αξιολογούν, και αναφέρουν την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνου σε μεγάλο βαθμό.

Επιπρόσθετα, μέσα από την έρευνα των Ar'Reza et al. (2020) σχετικά με την ανίχνευση απάτης των εσωτερικών ελεγκτών, παρατηρήθηκαν τυχόν δυνατότητες απάτης χρησιμοποιώντας το μοντέλο κινδύνου βασισμένο στον εσωτερικό έλεγχο (Risk Based Internal Audit). Ο εσωτερικός έλεγχος βάσει κινδύνου είναι μια μέθοδος που δίνει προτεραιότητα στους επιχειρηματικούς κινδύνους και τον σημαντικό έλεγχο, επηρεάζοντας αρνητικά την επίτευξη των στόχων των εταιρειών, στους οποίους θα αξιοποιήσουν το προφίλ κινδύνου, που δημιουργήθηκε από την μονάδα διαχείρισης κινδύνων στην κεντρική εταιρεία, ως εργαλείο για διενέργεια ελέγχων. Με τους εσωτερικούς ελέγχους που βασίζονται στον κίνδυνο, οι έλεγχοι των εσωτερικών ελεγκτών θα επικεντρωθούν σε σημεία υψηλού και ακραίου κινδύνου, με σκοπό να ανακαλυφθούν πιθανότητες απάτης.

Ακόμα σε μια παρόμοια έρευνα που έγινε από τους Hafizah and Abidin (2017), σχετικά με τον ρόλο του εσωτερικού ελέγχου και κατά πόσο αυτός βασίζεται στην διαχείριση κινδύνου, αναπτύχθηκε ένα ερωτηματολόγιο με βάση την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και τα πρότυπα του εσωτερικού ελέγχου σε εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο της Μαλαισίας. Στην έρευνα συμμετείχαν 837 εταιρείες και διαπιστώθηκε ότι 620 εταιρείες έχουν ιδρύσει μονάδα εσωτερικού ελέγχου. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η εφαρμογή του ελέγχου βάσει του κινδύνου σχετίζεται σημαντικά θετικά με τα προσόντα της ελεγκτικής επιτροπής, το σύστημα διαχείρισης κινδύνου, το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου και το μέγεθος της επιχείρησης το οποίο είναι στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο 1%.

3.4 Χαρακτηριστικά εσωτερικού ελέγχου

Ακόμη οι Drogalas and Siopi (2017), διερεύνησαν την επίδραση του εσωτερικού ελέγχου, των εσωτερικών ελεγκτών και την προστιθέμενη αξία των εσωτερικών ελεγκτών στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων. Τα αποτελέσματα της έρευνας αποκάλυψαν ότι, ο εσωτερικός έλεγχος, η προστιθέμενη αξία του εσωτερικού ελέγχου και οι εσωτερικοί ελεγκτές σχετίζονται στατιστικά σημαντικά με την διαχείριση κινδύνου σε επίπεδο σημαντικότητας 5%, υποδηλώνοντας την ισχυρή σχέση μεταξύ του ρόλου της προστιθέμενης αξίας του εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνου.

Επιπλέον, σε μια παρόμοια έρευνα από τον Alhajri (2017), όπου ο κύριος στόχος της ήταν να εξετάσει τους παράγοντες που σχετίζονται με το μέγεθος των λειτουργιών του

εσωτερικού ελέγχου, τα αποτελέσματα έδειξαν στοιχεία μιας σημαντικά θετικής συσχέτισης μεταξύ του μεγέθους των λειτουργιών του εσωτερικού ελέγχου και της υπαγωγής της εταιρείας στον χρηματοοικονομικό τομέα, το μέγεθος της επιτροπής ελέγχου και την παρουσία ξεχωριστής επιτροπής διαχείρισης κινδύνου.

Επίσης, στην έρευνά των Park et al., (2019) εξέτασαν τα χαρακτηριστικά της εταιρείας που επηρεάζουν την επιλογή δημιουργίας τμήματος εσωτερικού ελέγχου. Αυτοί αποκάλυψαν ότι εταιρείες με τμήματα εσωτερικού ελέγχου είναι σημαντικά μεγαλύτερες, πιο κερδοφόρες, πιο αυστηρά ρυθμιζόμενες και πιο ρευστές. Σε μια έρευνα που διεξήχθη σε 450 εταιρείες, υπολογίστηκε ότι μόνο 154 εταιρείες δηλαδή (34%) του δείγματος δημιούργησαν τμήμα εσωτερικού ελέγχου. Επιπλέον διαπίστωσαν ότι η παρουσία μιας λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου σχετίζεται θετικά με την παρουσία χωριστής επιτροπής διαχείρισης κινδύνων και ορισμένων διαχειριστών κινδύνων.

Επιπρόσθετα, στην έρευνα των Thuneibat et al., (2015) για τον αντίκτυπο των απαιτήσεων του εσωτερικού ελέγχου στις μετοχικές εταιρείες της Σαουδικής Αραβίας, αποκαλύφθηκε ότι οι εταιρείες ενδιαφέρονται πολύ για την αξιολόγηση κινδύνου. Στην έρευνα συμμετείχαν 160 εταιρείες και δήλωσαν ότι υπάρχει μεγάλη ανησυχία για όλους του τύπους κινδύνων που μπορεί να μειώσουν την ικανότητα των εταιρειών για την επίτευξη των στόχων τους. Οι ερωτηθέντες των εταιρειών δήλωσαν ότι υπάρχει συνεχής βελτίωση στην αξιολόγηση κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών και εξωτερικών κινδύνων που μπορεί να επηρεάσουν την επιτυχία ή την αποτυχία επίτευξης των στόχων της εταιρείας. Τέλος, υπάρχει συνεχής ανάπτυξη ολοκληρωμένων σχεδίων για τη διαχείριση κινδύνων και συνεχής αξιολόγηση όλων των κινδύνων συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που σχετίζονται με την προετοιμασία των οικονομικών δεδομένων.

Επιπλέον, σε μια ακόμη έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Abuazza et al., (2015) είχε κύριο σκοπό να εξετασθεί σε βάθος το αντικείμενο των εργασιών του εσωτερικού ελέγχου. Για την συλλογή δεδομένων της έρευνα χρησιμοποιήθηκαν συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν με 58 συμμετέχοντες οι οποίοι αποτελούνταν από διευθυντές εσωτερικού ελέγχου, διευθυντές οικονομικών, διοικητικά στελέχη και εξωτερικούς ελεγκτές 13 λιβυκών δημοσίων επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το πεδίο εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου δεν ήταν επαρκώς ευρύ. Το 74% των ερωτηθέντων συμφωνεί με την δήλωση ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές δεν εξετάζουν τους

μη χρηματοοικονομικούς επιχειρησιακούς τομείς. Το 76% συμφωνεί ότι ο εσωτερικός έλεγχος δεν εξετάζει την επάρκεια των υφιστάμενων συστημάτων και νέα συστήματα πριν από την εφαρμογή. Ωστόσο, το 74% και το 72% των ερωτηθέντων υποδεικνύουν ότι ο εσωτερικός έλεγχος αξιολογεί πάντα τα συστήματα ελέγχου και διενεργεί ελέγχους μεγάλων περιπτώσεων απάτης αντίστοιχα. Γενικά υπήρχε σχεδόν απόλυτη συμφωνία μεταξύ των συμμετεχόντων καθώς το 96% επαληθεύει πάντα με ακρίβεια τα ποσά των χρηματοοικονομικών εγγραφών. 62 από τους συμμετέχοντες ανέφεραν ότι ο εσωτερικός έλεγχος διαπιστώνει πάντα την συμμόρφωση με πολιτικές και διαδικασίες του οργανισμού. Ωστόσο, το 72% και το 62% των ερωτηθέντων πιστεύουν ότι ο εσωτερικός έλεγχος σπάνια ελέγχει την αποτελεσματικότητα των αποτελεσμάτων λειτουργίας και βοηθά στη διαχείριση και τον εντοπισμό των κινδύνων στον οργανισμό αντίστοιχα.

Στην έρευνα των Salehi et al., (2020) αναλύθηκε η σχέση μεταξύ διοικητικής ικανότητας, διαχείρισης κερδών, ποιότητας εσωτερικού ελέγχου και αμοιβών ελέγχου. Η έρευνα βασίστηκε σε 5 υποθέσεις και σε 3 κύρια μοντέλα. Με βάση τα αποτελέσματα διαπιστώθηκε ότι η αύξηση της διαχειριστικής ικανότητας αυξάνει την ποιότητα του εσωτερικού ελέγχου και ο ισχυρότερος εσωτερικός έλεγχος θα μπορούσε να μειώσει τον κίνδυνο σημαντικής στρέβλωσης και κατά συνέπεια της μείωσης του κινδύνου ελέγχου. Επίσης εξετάστηκε η υπόθεση σχετικά με την επίδραση των αμοιβών ελέγχου στη σημαντική σχέση μεταξύ της διαχειριστικής ικανότητας και της ποιότητας του εσωτερικού ελέγχου. Το συμπέρασμα αυτής της υπόθεσης αποκαλύπτει ότι οι αμοιβές ελέγχου για εταιρείες με αδυναμίες εσωτερικού ελέγχου είναι σημαντικά υψηλότερες.

3.5 Παράγοντες διαχείρισης κινδύνου

Ακόμη στην έρευνα των Mardessi and Arab (2018), εξετάστηκαν οι καθοριστικοί παράγοντες στη διαχείριση κινδύνου. Μέσα από την συγκεκριμένη έρευνα διαπιστώθηκε ότι από τις 80 εταιρείες μόνο οι 37 είχαν ένα πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου που διερευνήθηκε για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων (λογιστικών, χρηματοοικονομικών, λειτουργικών και δημοσιονομικών κινδύνων). Συνολικά, 12 εταιρείες είχαν ένα εξελισσόμενο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου αλλά το σύστημα διαχείρισης κινδύνου δεν ήταν καλά επισημοποιημένο. Μόνο 15 εταιρείες είχαν ένα πλήρες σύστημα διαχείρισης κινδύνου, 8 από αυτές τις εταιρείες είναι οι τράπεζες, ωστόσο 16 εταιρείες έχουν απλώς ένα σχέδιο και όχι εφαρμογή διαχείρισης κινδύνου.

Επίσης, ο εσωτερικός έλεγχος έχει σημαντικές επιπτώσεις στη διαχείριση κινδύνου καθώς σύμφωνα με την έρευνα ο διορισμός εσωτερικού ελεγκτή σχετίζεται θετικά με την εφαρμογή της διαχείρισης κινδύνου. Οι συμμετέχοντες της έρευνα ρωτήθηκαν για τον προσδιορισμό του ρόλου του εσωτερικού ελέγχου στη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου. Οι απαντήσεις έδειξαν ότι ο εσωτερικός ελεγκτής συμμετέχει στον εντοπισμό και την ανάλυση του κινδύνου και σε κάποιες περιπτώσεις συμμετέχουν και στην θεραπεία του κινδύνου.

Σε μια πιο πρόσφατη έρευνα από τους Bento et al., (2018), στην οποία συμμετείχαν έμπειροι λογιστές είχε σκοπό να αποκτήσει εμπειρικές πληροφορίες σχετικά με την συνεισφορά τους στη διαχείριση κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου. Σχετικά με τα αποτελέσματα οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι η σημασία των ρόλων τους στη διαχείριση κινδύνου είναι υψηλή σε δύο κατηγορίες: την πρόληψη κινδύνου (3,73) και τη θεραπεία εσωτερικού κινδύνου (3,71). Ως εκ τούτου, οι λογιστές θεωρούνται ότι συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητες πρόληψης, όπως ο εντοπισμός κινδύνων, η αποφυγή συμβάντων ή η μείωση της πιθανότητας των επιπτώσεων των γεγονότων. Επιπλέον παίζουν σημαντικό ρόλο στη διόρθωση σφαλμάτων εσωτερικά ή στη μείωση των ζημιών που σχετίζονται με τον κίνδυνο εντός τους οργανισμού. Οι εσωτερικοί έλεγχοι μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό παραβιάσεων ή δόλιων δραστηριοτήτων εντός του οργανισμού. Επιπλέον, μια κουλτούρα διαχείρισης κινδύνου που προκαλεί κινδύνους έχει αποδειχθεί ότι είναι ένα ευνοϊκό πλαίσιο για αποτελεσματικές δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικούς ελέγχους. Οι λογιστές στη μελέτη ρωτήθηκαν σχετικά με το βαθμό στον οποίο η κουλτούρα των οργανισμών τους μοιράζεται ορισμένα από τα χαρακτηριστικά μιας κουλτούρας πρόκλησης κινδύνου.

Επίσης στην έρευνα των Drogalas et al., (2016), εξέτασαν την σχέση μεταξύ της εταιρικής διακυβέρνησης του εσωτερικού ελέγχου και της επιτροπής ελέγχου. Μέσα από την έρευνά τους διαπιστώθηκε ότι ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο εντός της εταιρείας και προσθέτει αξία στον οργανισμό το οποίο διαπιστώθηκε και από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων της έρευνας. Επίσης, οι συμμετέχοντες στην έρευνα ισχυρίστηκαν ότι ο εσωτερικός έλεγχος ορίζεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο διακυβέρνησης και αυτό είναι αποτελεσματικά επικοινωνιακό. Τέλος, όσον αφορά τη συμβολή του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνων, τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι δεν υπάρχει ακόμη ισχυρή πεποίθηση ότι ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο όσον αφορά θέματα στρατηγικής διαχείρισης. Όσον αφορά την ποιότητα του εσωτερικού

ελέγχου λαμβάνεται υπόψη ότι οι ενέργειες των εσωτερικών ελεγκτών συνάδουν με την λογιστική και τα ελεγκτικά πρότυπα ενώ επιβεβαιώθηκε επίσης το γεγονός ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές είναι επαρκώς μορφωμένοι και με τεράστια προσόντα και αρκετά ανεξάρτητοι.

Ακόμη, οι Oussii and Taktak, (2015) μέσα από την έρευνά τους σχετικά με τις λειτουργίες του εσωτερικού ελέγχου στις εισηγμένες εταιρείες της Τυνησίας εξέτασαν την φύση και το εύρος των δραστηριοτήτων του εσωτερικού ελέγχου στις εταιρείες της Τυνησίας. Οι ερωτηθέντες της έρευνας κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικά με την φύση των αποστολών εσωτερικού ελέγχου, τους τομείς παρέμβασης, την συχνότητα που χρησιμοποιούν τεχνικές διασφάλισης της ποιότητας, βαθμολογώντας την τελική έκθεση εσωτερικού ελέγχου, την συχνότητα ολοκλήρωσης των οικονομικών ελέγχων και την δράση παρακολούθησης της εφαρμογής των συστάσεων από τη διορθωτική έκθεση εσωτερικού ελέγχου. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι βασικοί τομείς παρέμβασης του εσωτερικού ελέγχου καλύπτουν κυρίως: την αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, του οικονομικού ελέγχου, του λειτουργικού ελέγχου, της διαχείρισης κινδύνων και της πρόληψης και ανίχνευσης της απάτης. Έτσι σημειώθηκε ότι, η αξιολόγηση του συστήματος διακυβέρνησης δεν συγκαταλέγεται στις κορυφαίες ανησυχίες των εσωτερικών ελέγχων στη Τυνησία. Επιπλέον διαπιστώθηκε ότι ο οικονομικός έλεγχος είναι το κύριο μέλημα των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου. Τελικά αυτά τα αποτελέσματα υποδηλώνουν ότι ο εσωτερικός έλεγχος λειτουργεί στις Τυνησιακές εταιρείες μετατοπίζοντας σταδιακά από τον παραδοσιακό ρόλο τους στον οικονομικό έλεγχο και τον εσωτερικό έλεγχο σε έναν νέο ρόλο εξασφάλισης ευρύτερων συμβουλευτικών δραστηριοτήτων και αξιολόγησης της διαχείρισης κινδύνου.

Σε μια ακόμη παρόμοια έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Drogalas et al., (2014) εξετάστηκαν οι αντιλήψεις σχετικά με την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου και του κρίσιμου ρόλου του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνου. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι πάνω από το 87% από τους ερωτηθέντες συμφωνούν απόλυτα ότι η διαχείριση κινδύνου προσθέτει αξία στην εταιρεία. Ομοίως το 51,90% συμφωνεί ότι η διαχείριση κινδύνου είναι αποτελεσματική και αντίθετα το 35,40% δεν έχει αποφασίσει εάν η διαχείρισης κινδύνου είναι οικονομικά σημαντική. Επίσης, πάνω από το 80% των ερωτηθέντων συμφωνούν απόλυτα ότι ο εσωτερικός έλεγχος αξιολογεί την τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης κινδύνου. Ωστόσο, το 20% είναι ουδέτερο όσον αφορά την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελέγχου. Τελικά πάνω από το 80% συμφωνούν απόλυτα

ότι ο εσωτερικός έλεγχος συμμορφώνεται με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Πρακτική του Εσωτερικού Ελέγχου. Επίσης, το 85% συμφωνεί ότι τα ετήσια προγράμματα ελέγχων χρησιμοποιούν μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο. Αντίθετα, το 88% συμφωνεί ότι χρησιμοποιούνται μοντέλα μακροοικονομικού κινδύνου έτσι ώστε να ταξινομήσει σχετικά τον επιχειρηματικό κίνδυνο. Ακόμη πάνω από το 80% συμφωνούν ότι ο ρόλος των εσωτερικών ελεγκτών στη διαχείριση κινδύνου είναι σημαντική. Αντίθετα το 25%, είναι ουδέτερο σχετικά με τις δηλώσεις ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές συμμετέχουν στην ανάπτυξη και διευκόλυνση των ελέγχων – αυτοαξιολογήσεων και ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές αξιολογούν την αναφορά κινδύνων. Το 83% συμφωνεί ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν διασφάλιση σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και τέλος, πάνω από το 85% συμφωνεί απόλυτα ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές επανεξετάζουν τη διαχείριση βασικών κινδύνων.

Επίσης, η Marshall, (2020) στην έρευνά της, εξέτασε τον ρόλο του εσωτερικού ελέγχου στη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου. Το 75% των συμμετεχόντων της έρευνας συμφώνησαν ότι οι λειτουργίες του εσωτερικού ελέγχου εντός της εταιρείας συνέβαλαν στον εντοπισμό ευκαιριών που υπόκεινται σε εκμετάλλευση ή απειλές για την εταιρεία λόγω της παρουσίας κινδύνου. Μόνο το 17% των ερωτηθέντων διαφώνησαν με την δήλωση. Το ένα τρίτο των εσωτερικών ελεγκτών δήλωσαν ότι συμμετείχαν μόνο στον προσδιορισμό των κινδύνων, ενώ μόνο ένας είπε ότι εμπλέκονταν βαριά. Τέλος, οι ερωτηθέντες προσδιόρισαν επίσης το διοικητικό συμβούλιο και τα ανώτερα στελέχη ως στρατηγικό μέρος στον εντοπισμό του κινδύνου και την δημιουργία λύσεων για τον μετριασμό του, λόγω της εκτεταμένης εμπειρίας και εξειδίκευσης.

Επιπρόσθετα, ο Ojo (2019), στην έρευνά του σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο και την διαχείριση κινδύνου στον Δημόσιο Τομέα στη Νιγηρία, οι ερωτηθέντες σε αυτήν την ερευνητική μελέτη συμφώνησαν ότι η αντικειμενικότητα του εσωτερικού ελέγχου επηρεάζει τον έλεγχο κινδύνου και την χρηματοδότηση κινδύνου σε έναν οργανισμό. Τα ευρήματα έδειξαν ότι υπάρχει μια ισχυρή και θετική σημαντική επίδραση της αντικειμενικότητας του εσωτερικού ελέγχου στον έλεγχο κινδύνων και τη χρηματοδότηση κινδύνων. Αυτό αποδεικνύει ότι η αντικειμενικότητα του εσωτερικού ελέγχου έχει θετικό αντίκτυπο στη διαχείριση κινδύνων στο Δημόσιο Τομέα της Νιγηρίας. Για μια αποτελεσματική αξιολόγηση του ελέγχου κινδύνου και της χρηματοδότησης κινδύνου σε έναν οργανισμό, ο εσωτερικός έλεγχος που έχει να διαδραματίσει ρόλο στον έλεγχο και τη χρηματοδότηση κινδύνου ενός οργανισμού

πρέπει να είναι αντικειμενικός. Αυτό συμφωνεί με τον ισχυρισμό του Ινστιτούτου Εσωτερικού Ελέγχου ότι ο βασικός ρόλος του εσωτερικού ελέγχου όσον αφορά την διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου είναι να παρέχει ποιοτική και αντικειμενική διασφάλιση στο συμβούλιο σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνου, καθώς και ότι οι δύο πιο σημαντικοί τρόποι που ο εσωτερικός έλεγχος προσθέτει αξία στον οργανισμό είναι η παροχή αντικειμενικής διασφάλισης ότι οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι μπορούν να διαχειριστούν κατάλληλα και ότι το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά.

Σε μια πιο πρόσφατη έρευνα από τους Bayyoud and Sayyad, (2015) σχετικά με τον αντίκτυπο του εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνου στις τράπεζες της Παλαιστίνης τα συμπεράσματα της έρευνας έδειξαν ότι ο τραπεζικός τομέας της Παλαιστίνης έχει βελτιωθεί στην τρέχουσα εποχή μετά την εφαρμογή νέων μεταρρυθμίσεων και νόμων που σχετίζονται με τον εσωτερικό έλεγχο και τις στρατηγικές διαχείρισης κινδύνων. Οι διαφορετικές πτυχές και των δύο μηχανισμών έχουν εισαγάγει νέες απαιτήσεις και οδηγίες για τη λειτουργία του τραπεζικού τομέα. Η ανάλυση της βιβλιογραφίας αποκάλυψε ότι οι τράπεζες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν θέματα σχετικά με την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελέγχου και διακυμάνσεων ξένου νομίσματος λόγω απουσίας εθνικού νομίσματος. Τα συστήματα βοηθούν τις τράπεζες να περιορίσουν τα όρια κινδύνου τους και αξιολογώντας αυτά περιοδικά. Το κόστος και το όφελος που περιλαμβάνει ατομικά επίπεδα διοικητικού και επιχειρησιακού προσωπικού στον εσωτερικό έλεγχο και στην διαχείριση κινδύνου, έχει οδηγήσει σε θετικές ποσοτικές επιπτώσεις στα κέρδη της τράπεζας. Ωστόσο, αυτό που θα συνιστούσαν οι τράπεζες είναι ότι θα πρέπει να εξετάσουν την εκπαίδευση του προσωπικού ως σημαντικό παράγοντα για την αποτελεσματική λειτουργία και των δύο μηχανισμών.

Επιπρόσθετα σε μια ακόμη έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Comejo et al., (2019) σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης του επιχειρηματικού κινδύνου και τις επιτροπές ελέγχου για την εταιρική φήμη, τα αποτελέσματα βασίστηκαν σε μια εξαετή μελέτη δείγματος Ισπανικών εταιρειών, δείχνοντας μια θετική σχέση μεταξύ της ποιότητας του συστήματος διαχείρισης κινδύνου και της εταιρικής φήμης. Αυτά τα στοιχεία υποστηρίζουν τα επιχειρήματα των εταιρειών συμβούλων, ότι τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου είναι πολύτιμα για τη διαχείριση της εταιρικής φήμης. Εταιρείες με συστήματα διαχείρισης κινδύνου υψηλής ποιότητας είναι σε θέση να ικανοποιήσουν τα

συμφέροντα και τις προσδοκίες των μετόχων τους, και ως εκ τούτου να εδραιώσουν την εταιρική φήμη, επειδή τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου αναγκάζουν τις εταιρείες να συμπεριφέρονται όπως αναμένουν οι ενδιαφερόμενοι. Τέλος, η έρευνα αυτή καταδεικνύει την επιρροή των επιτροπών ελέγχου στην ποιότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνου και με την σειρά του στην εταιρική φήμη. Τα ευρήματα υποστήριξαν την ιδέα ότι η ανεξαρτησία της επιτροπής ελέγχου βελτιώνει την ποιότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνου.

Επίσης, σε μια ακόμη παρόμοια έρευνα από τους Florea and Florea, (2016) σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο και την διαχείριση κινδύνου, ISO 31000 τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η διαχείριση κινδύνων είναι θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής διακυβέρνησης. Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την καθιέρωση και την λειτουργία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για λογαριασμό του διοικητικού συμβουλίου. Η διαχείριση κινδύνου αποφέρει πολλά οφέλη σε όλη την επιχείρηση. Ο βασικός ρόλος του εσωτερικού ελεγκτή σε σχέση με την διαχείριση κινδύνου θα πρέπει να είναι, να παρέχει διασφάλιση για την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνων. Κατά τον εσωτερικό έλεγχο επεκτείνει τις δραστηριότητές της πέρα από αυτόν τον βασικό ρόλο, θα πρέπει να εφαρμόζει ορισμένες διασφαλίσεις, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης των δεσμεύσεων ως συμβουλευτικών υπηρεσιών και ως εκ τούτου, εφαρμογών όλων των σχετικών προτύπων. Με αυτόν τον τρόπο, ο εσωτερικός έλεγχος θα προστατεύσει την ανεξαρτησία του και την διασφάλιση της αντικειμενικότητας των υπηρεσιών. Με αυτούς τους περιορισμούς, η διαχείριση κινδύνου μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση του προφίλ και στην αύξηση της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου.

Επιπρόσθετα σε μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Naik and Prasad, (2021) σχετικά με τα οφέλη της διαχείρισης κινδύνου, αποκαλύφθηκε ότι, οι λογιστές και οι ελεγκτές ήταν οι πρωτοπόροι στην εφαρμογή της διαχείρισης κινδύνου. Σε πολλές εταιρείες τα λογιστικά και οικονομικά τμήματα χειρίζονται την διαχείριση κινδύνου. Η θεωρία των ενδιαφερόμενων μερών και η θεωρία χαρτοφυλακίου έχουν διαμορφώσει την έρευνα της λογιστικής και χρηματοοικονομικής για την διαχείριση κινδύνου. Πολλές πρώιμες μελέτες για την διαχείριση κινδύνου από μελετητές της λογιστικής και Χρηματοοικονομικής χρησιμοποίησαν δυαδικά μέτρα όπως ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ή την σύσταση Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων ως πληρεξούσιο για την παρουσία του συστήματος διαχείρισης Κινδύνου. Τα οφέλη που εντοπίστηκαν σε αυτές τις μελέτες είναι η μειωμένη επικινδυνότητα, η βελτιωμένη απόδοση, η ενισχυμένη φήμη,

η αύξηση της διαφάνειας και η ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Ορισμένες μελέτες δεν δείχνουν καμιά συσχέτιση μεταξύ της διαχείρισης κινδύνου και της δημιουργίας αξίας ή της λογιστικής απόδοσης.

Ακόμη, οι Narkchai and Fadzil, (2017) στην έρευνά τους σχετικά με την ικανότητα επικοινωνίας για την απόδοση των εσωτερικών ελεγκτών στις δημόσιες επιχειρήσεις της Ταϊλάνδης η ανασκόπηση των βασικών ικανοτήτων του εσωτερικού ελέγχου αποκάλυψε την εξελισσόμενη φύση των λειτουργιών του εσωτερικού ελέγχου όπως ασκείται σε παγκόσμια βάση. Οι πέντε κορυφαίες ικανότητες που προσδιορίζονται στην μελέτη είναι οι δεξιότητες του εντοπισμού και η λύση του προβλήματος, οι δεξιότητες επικοινωνίας, επαγγελματικά πρότυπα, η κατανόηση από την επιχείρηση ως σταθερή βάση για τον εντοπισμό των αναδυόμενων κινδύνων, ζητήματα ελέγχου και διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου, τόσο από οργανωτική άποψη καθώς και τον σχεδιασμό για την διενέργεια ελέγχου βάσει κινδύνου. Ωστόσο, οι επικοινωνιακές δεξιότητες έχουν υψηλή βαθμολογία. Αυτές οι δεξιότητες δείχνουν ότι πολλές λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου διαμορφώνουν σύνολα δεξιοτήτων που είναι ευρύτερα και ίσως έχουν μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία στον οργανισμό τους βοηθώντας στον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Μεθοδολογία έρευνας

4.1 Εισαγωγικά

Σε αυτό το κεφάλαιο αναλύεται η μεθοδολογία της έρευνας, η οποία διεξήχθη για την επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου στις ελληνικές επιχειρήσεις. Παρουσιάζεται το δείγμα, στο οποίο απευθύνεται η έρευνα και υπάρχουν αναλυτικές πληροφορίες για το ερωτηματολόγιο της έρευνας, όπου περιγράφονται όλες οι ερωτήσεις και ο τρόπος αποστολής του. Στο τέλος διατίθενται πληροφορίες για την ερευνητική μέθοδο, που χρησιμοποιήθηκε για την ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας, καθώς και των εργαλείων, που χρησιμοποιήθηκαν για την παρουσίασή τους.

4.2 Δείγμα

Σύμφωνα με την βιβλιογραφική ανασκόπηση, που παρουσιάστηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο, εξάγεται το συμπέρασμα ότι σε πολλές περιπτώσεις υπάρχουν σημαντικές αλληλεπιδράσεις του εσωτερικού ελέγχου στην διαχείριση κινδύνου. Για αυτό το λόγο προτείνεται έρευνα, που θα διερευνά την επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου στις ελληνικές επιχειρήσεις. Το δείγμα της έρευνας είναι όλες οι ελληνικές επιχειρήσεις. Ο επιθυμητός αριθμός του δείγματος αναμένονταν να είναι 100 άτομα. Η διεξαγωγή της έρευνας έγινε μέσω ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου με την χρήση της φόρμας Google Forms. Το ερωτηματολόγιο στάλθηκε με ηλεκτρονική αλληλογραφία (Email) σε μεγάλες Ελληνικές επιχειρήσεις καθώς και μέσω της πλατφόρμας επαγγελματικής δικτύωσης LinkedIn στο προσωπικό προφίλ του ερευνητή ώστε το ερωτηματολόγιο να συμπληρωθεί από εκπροσώπους επιχειρήσεων που εργάζονται σε λογιστήρια, τμήματα εσωτερικού ελέγχου ή ασκούν το επάγγελμα του λογιστή ή του ορκωτού ελεγκτή λογιστή και σχετικών επαγγελμάτων. Το ερωτηματολόγιο απευθυνόταν σε εσωτερικούς ελεγκτές, λογιστές, ορκωτούς ελεγκτές καθώς και σε στελέχη οικονομικής διεύθυνσης. Το ερωτηματολόγιο αναφέρεται στην επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου στις Ελληνικές επιχειρήσεις. Η διανομή του ερωτηματολογίου έγινε στις αρχές Ιουνίου 2023 και πραγματοποιήθηκε για περίπου 3 εβδομάδες, με αποτέλεσμα να συλλεχθούν ολοκληρωμένα και συμπληρωμένα 110 ερωτηματολόγια με ποσοστό ανταπόκρισης

72,8% (από σύνολο 151 ερωτηματολογίων που μοιράστηκαν). Ο αριθμός του δείγματος θεωρείται ικανοποιητικός και μπορούν να εξαχθούν έγκυρα και αξιόπιστα αποτελέσματα, σε συνδυασμό με την προαναφερθείσα βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετικά με την αλληλεπίδραση του εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου.

4.3 Ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο απαρτίζεται από 5 βασικά τμήματα, τα οποία διασπώνται σε 34 συνολικές ερωτήσεις. Οι ερωτηθέντες καλούνται να απαντήσουν μέσω πολλαπλής επιλογής τα πρώτα 5 ερωτήματα που αφορούν γενικές ερωτήσεις δημογραφικών στοιχείων. Η ανάλυση της βιβλιογραφίας οδήγησε στη δημιουργία ενός δομημένου ερωτηματολογίου με 34 ερωτήσεις κλειστού τύπου βαθμολογικής κλίμακας Likert (πενταβάθμια κλίμακα), σύμφωνα με την οποία ο ερωτώμενος καλείται να απαντήσει σχετικά με το βαθμό συμφωνίας/εφαρμογής (καθόλου – πολύ) της κάθε ερώτησης. Το ερωτηματολόγιο που δημιουργήθηκε σχεδιάστηκε με στόχο να είναι κατανοητό και να συμπληρώνεται εύκολα από τον ερωτώμενο. Για το λόγο αυτό, οι ερωτήσεις εξετάστηκαν πριν από την αποστολή του ερωτηματολογίου από εσωτερικούς ελεγκτές ως προς την ακρίβεια και την εύκολη κατανόησή τους. Έπειτα από αφαίρεση και τροποποίηση ορισμένων αρχικά δυσνόητων ερωτήσεων, το ερωτηματολόγιο στάλθηκε στους ερωτώμενους.

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω η πρώτη ενότητα αφορά τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτηθέντων και αποτελείται από 5 γενικές ερωτήσεις. Αρχικά οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν σχετικά με το φύλο (Γυναίκα / Άνδρας, Άλλο) και την ηλικία τους η οποία διαμορφώνεται σε 5 κατηγορίες (18-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55+). Στην συνέχεια ακολουθεί η ερώτηση για το επίπεδο σπουδών που έχει ο κάθε ερωτώμενος η οποία διαχωρίζεται σε Απόφοιτος Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, Απόφοιτος ΤΕΙ, απόφοιτος Πανεπιστημίου, κάτοχος Μεταπτυχιακού και διδακτορικού τίτλου). Στην προτελευταία ερώτηση οι ερωτηθέντες απάντησαν για την θέση ευθύνης που κατέχουν στην επιχείρηση και πιο συγκεκριμένα επέλεξαν μεταξύ των απαντήσεων : Λογιστής / Υπάλληλος λογιστηρίου, υπάλληλος γραφείου, εσωτερικός ελεγκτής, Ορκωτός ελεγκτής λογιστής, στέλεχος οικονομικής διεύθυνσης και άλλο). Τέλος, οι ερωτηθέντες απάντησαν σχετικά με την συνολική επαγγελματική εμπειρία που κατέχουν στην λογιστική / ελεγκτική σε 5 χρονολογικά διαστήματα (<5 έτη, 5-10 έτη, 11-15 έτη, 16-20 έτη και 20+ έτη).

Στις υπόλοιπες ενότητες οι ερωτήσεις είναι πενταβάθμιας κλίμακας με βαθμολόγηση από το 1 έως το 5, όπου 1 = Καθόλου, 2 = Σε μικρό βαθμό, 3 = Σε μέτριο βαθμό, 4 = Σε μεγάλο βαθμό, 5 = Σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό. Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν αναφορικά με το πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με την εκάστοτε ερώτηση.

Στην συνέχεια το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου αφορά ερωτήσεις που σχετίζονται με τους εσωτερικούς ελεγκτές. Πιο αναλυτικά έχουν δημιουργηθεί 6 ερωτήσεις οι οποίες προήλθαν σύμφωνα με τις παρακάτω έρευνες Δρογαλάς και συν.,(2017), Mardessi and Arab,(2018), Lois et al.,(2020), Abuazza et al., (2015). Αρχικά, διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν διασφάλιση σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου. Στη συνέχεια διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην επανεξέταση της διαχείρισης βασικών κινδύνων, καθώς και σε ποιο βαθμό οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην μείωση των κινδύνων. Επίσης διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό ο διορισμός εσωτερικού ελεγκτή σχετίζεται με την εφαρμογή της διαχείρισης κινδύνου και σε ποιο βαθμό οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες στα ανώτερα στελέχη. Τέλος, η συγκεκριμένη ενότητα διερευνά σε ποιο βαθμό οι εσωτερικοί ελεγκτές εξετάζουν την αποτελεσματικότητα του συστήματος της διαχείρισης κινδύνου.

Στο τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου διερευνάται η συνεισφορά του εσωτερικού ελέγχου όπου εξετάζεται το κατά πόσο ο εσωτερικός έλεγχος συνεισφέρει στην επιχείρηση. Πιο αναλυτικά δημιουργήθηκαν 5 ερωτήσεις που βασίστηκαν πάνω στις έρευνες των Park et al.,(2019), Abuazza et al., (2015), Drogalas et al., (2016).

Αρχικά διερευνάται σε ποιο βαθμό οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι περισσότερο κερδοφόρες. Στην συνέχεια σε ποιο βαθμό οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι σημαντικά μεγαλύτερες. Εν συνεχεία σε ποιο βαθμό ο εσωτερικός έλεγχος αξιολογεί πάντα τα συστήματα ελέγχου. Επίσης, διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό ο εσωτερικός έλεγχος συνεισφέρει στην διενέργεια ελέγχων μεγάλων περιπτώσεων απάτης και τέλος, σε ποιο βαθμό ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο σε θέματα στρατηγικής διαχείρισης.

Στην τέταρτη ενότητα του ερωτηματολογίου διερευνάται η διαχείριση κινδύνου και κατά πόσο επηρεάζει την λειτουργία μια εταιρείας. Δημιουργήθηκαν δέκα ερωτήσεις οι οποίες βασίστηκαν πάνω στις παρακάτω έρευνες, Thuneibat et al.,(2015), των Drogalas et al.,

(2014), Florea and Florea, (2016), Cornejo et al., (2019), Marshall, (2020), Naik and Prasad, (2021).

Αρχικά διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό η συνεχής βελτίωση στην αξιολόγηση κινδύνων μπορεί να επηρεάσει θετικά την επίτευξη των στόχων της εταιρείας. Στη συνέχεια σε ποιο βαθμό η συνεχής αξιολόγηση όλων των κινδύνων σχετίζεται με την επιτυχή παρουσίαση ορθών χρηματοοικονομικών δεδομένων. Επίσης, εξετάστηκε σε ποιο βαθμό η διαχείριση κινδύνου προσθέτει αξία στην εταιρεία. Ακόμη, διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό η διαχείριση κινδύνων αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής διακυβέρνησης. Στην συνέχεια, εξετάστηκε σε ποιο βαθμό τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου είναι πολύτιμα για την διαχείριση της εταιρικής φήμης. Επιπρόσθετα, διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου υψηλής ποιότητας ικανοποιούν τα συμφέροντα και τις προσδοκίες των μετόχων. Επίσης, εξετάστηκε σε ποιο βαθμό το διοικητικό συμβούλιο συμβάλλει στον εντοπισμό των κινδύνων. Τέλος, οι τελευταίες τρεις ερωτήσεις αναφέρονται στον διορισμό ενός Chief Risk Officer και πιο συγκεκριμένα εξετάστηκε σε ποιο βαθμό ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην μείωση της επικινδυνότητας, σε ποιο βαθμό ωφελεί στην αύξηση της διαφάνειας και τέλος σε ποιο βαθμό ωφελεί στην ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της οντότητας.

Τέλος, η πέμπτη και τελευταία ενότητα του ερωτηματολογίου αναφέρεται στον εσωτερικό έλεγχο και στην διαχείριση κινδύνου όπου προσπάθησε να δημιουργηθεί μια συσχέτιση με το κατά πόσο συνεργάζονται τα δύο τμήματα αποδοτικά για σκοπούς της επιχείρησης. Για την συγκεκριμένη ενότητα δημιουργήθηκαν οχτώ ερωτήσεις οι οποίες βασίστηκαν πάνω στις παρακάτω έρευνες: Narkchai and Fadzil, (2017), Ojo (2019), Drogalas et al., (2017), Drogalas and Siopi (2017), Drogalas et al.,(2016), Bento et al., (2018).

Αρχικά, διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό οι επικοινωνιακές δεξιότητες στους οργανισμούς βοηθούν στην διενέργεια ελέγχου βάσει κινδύνου. Στην συνέχεια, διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό η διοίκηση υποστηρίζει το τμήμα του εσωτερικού ελέγχου για την αποτελεσματικότητα του κινδύνου. Επιπρόσθετα, εξετάστηκε σε ποιο βαθμό το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου και ο εσωτερικός έλεγχος μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά σε έναν οργανισμό. Ακόμη, διερευνήθηκε, σε ποιο βαθμό τα ετήσια προγράμματα ελέγχων χρησιμοποιούν μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο. Επίσης, εξετάστηκε σε ποιο βαθμό ο βασικός ρόλος του εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την

διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου είναι να παρέχει ποιοτική και αντικειμενική διασφάλιση στο συμβούλιο σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνου. Στην συνέχεια, διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό η επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην διαχείριση κινδύνου συμβάλλει στην προστιθέμενη αξία των επιχειρήσεων και σε ποιο βαθμό ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου. Τέλος, διερευνήθηκε σε ποιο βαθμό η διαχείριση κινδύνου συμβάλλει στην υιοθέτηση κουλτούρας εσωτερικού ελέγχου μέσα στον οργανισμό.

4.4 Ερευνητική Μέθοδος

Η ανάλυση των δεδομένων, που συλλέχθηκαν από τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, πραγματοποιήθηκε με την βοήθεια της εφαρμογής Microsoft Office Excel 2022. Συγκεκριμένα για την αρτιότερη παρουσίαση των αποτελεσμάτων δημιουργήθηκαν ραβδογράμματα με τα ποσοστά των απαντήσεων της κάθε ερώτησης. Η μέθοδος στατιστικής ανάλυσης, που χρησιμοποιήθηκε είναι η περιγραφική στατιστική και δημιουργήθηκε ένας πίνακας για κάθε ερώτηση με την συχνότητα όλων των απαντήσεων, το ποσοστό, το έγκυρο ποσοστό και το αθροιστικό ποσοστό, με σκοπό την πληρέστερη ανάλυση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Αποτελέσματα

5.1 Εισαγωγή

Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας για κάθε μία ερώτηση του ερωτηματολογίου με την μέθοδο της περιγραφικής στατιστικής. Γίνεται ανάλυση των αποτελεσμάτων και εξάγονται κάποια συμπεράσματα ανάλογα με τα ποσοστά της κάθε ερώτησης.

5.2 Αποτελέσματα Περιγραφικής Στατιστικής

Συγκεκριμένα για κάθε ερώτηση υπάρχει ένας πίνακας συχνοτήτων με τις συχνότητες της κάθε απάντησης, καθώς και στήλες με τα ποσοστά των συχνοτήτων επί του συνόλου, τα έγκυρα ποσοστά και τα αθροιστικά ποσοστά για κάθε απάντηση. Τέλος για την διαγραμματική απεικόνιση των αποτελεσμάτων υπάρχει ένα ραβδόγραμμα, όπου φαίνονται διαγραμματικά όλες οι απαντήσεις με τα ποσοστά τους για κάθε ερώτηση.

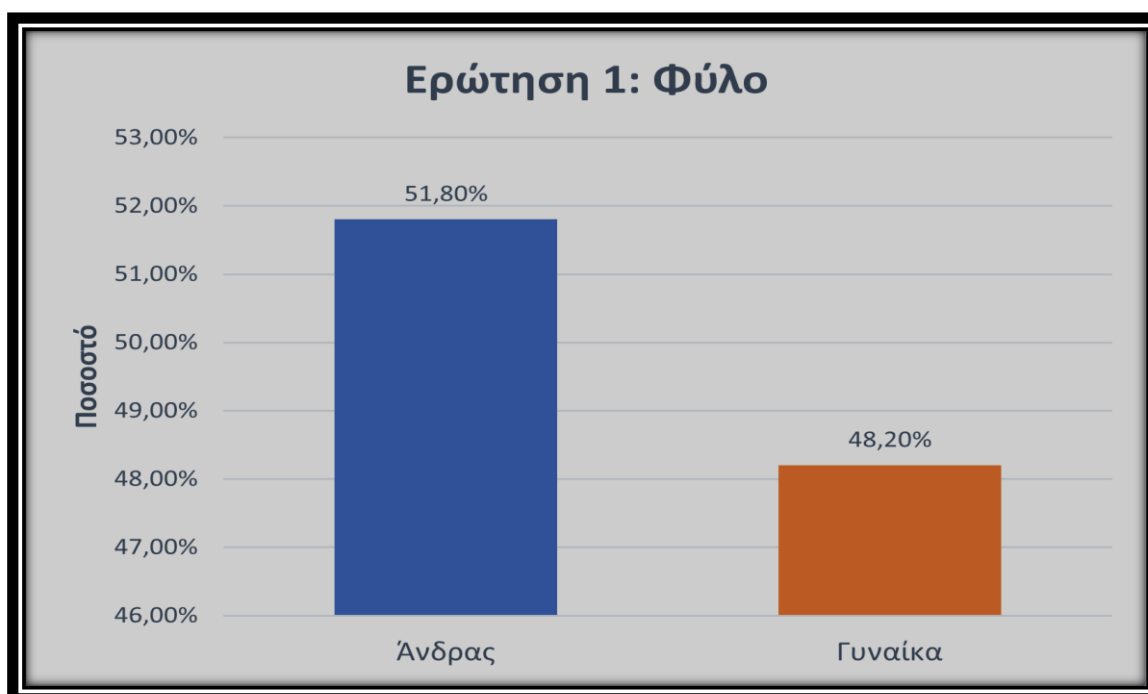
5.2.1 Δημογραφικά στοιχεία

Η πρώτη ερώτηση του ερωτηματολογίου συλλέγει δεδομένα για το φύλο των ερωτώμενων και τα αποτελέσματα φαίνονται στον πίνακα 1 παρακάτω με τις συχνότητες των απαντήσεων.

Ερώτηση 1: Φύλο				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Γυναίκα	53	48,2%	48,2%	48,2%
Άνδρας	57	51,8%	51,8%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 1: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 1

Συγκεκριμένα όπως φαίνεται και στο διάγραμμα 1, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος ήταν άνδρες με 51,8%, ενώ το ποσοστό των γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα ανέρχεται σε 48,2%, αρκετά κοντά στο ποσοστό των ανδρών, με τις απαντήσεις σχεδόν να μοιράζονται και στα δύο φύλα.

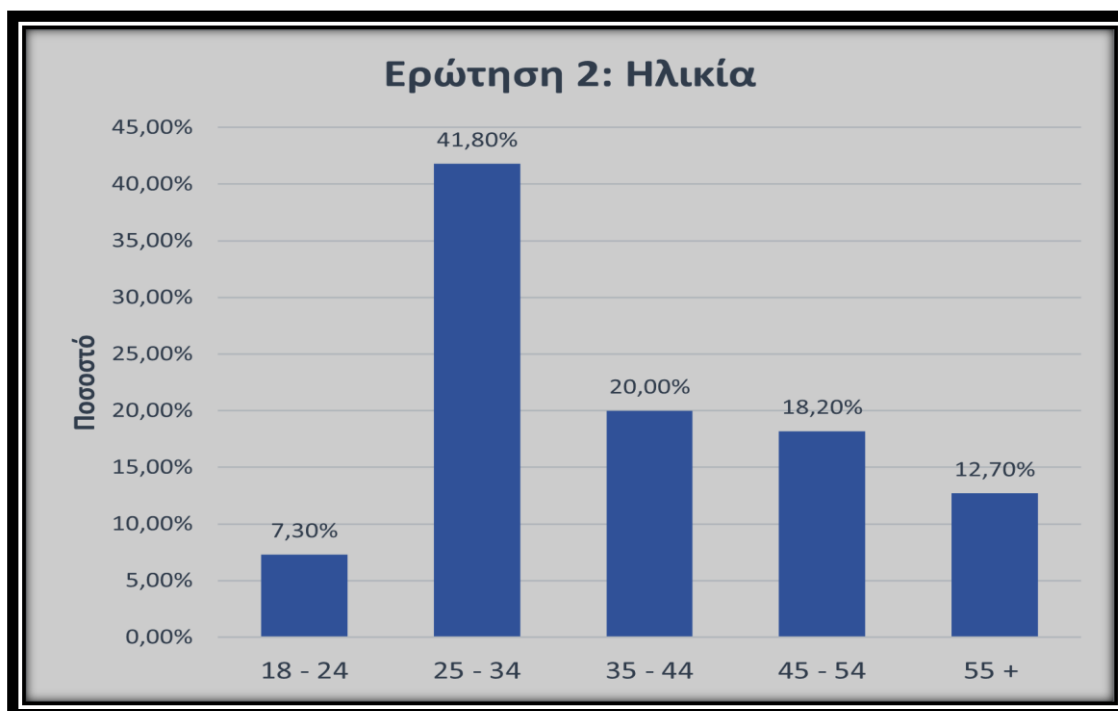
Διάγραμμα 1: Ραβδόγραμμα ερώτησης 1

Στην δεύτερη ερώτηση συλλέγονται πληροφορίες για την ηλικία των ερωτηθέντων και οι κατηγορίες ηλικιών με τις αντίστοιχες συχνότητες και τα ποσοστά φαίνονται στον πίνακα 2.

Ερώτηση 2: Ηλικία				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
18 - 24	8	7,3%	7,3%	7,3%
25 - 34	46	41,8%	41,8%	49,1%
35 - 44	22	20,0%	20,0%	69,1%
45 - 54	20	18,2%	18,2%	87,3%
55 +	14	12,7%	12,7%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 2: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 2

Η διαγραμματική απεικόνιση της ερώτησης 2 για την ηλικία των ερωτηθέντων απεικονίζεται στο διάγραμμα 2. Η πλειοψηφία βρίσκεται στην ηλικιακή κατηγορία των 25 – 34 ετών με ποσοστό 41,8%, και ακολουθούν οι κατηγορίες 35 – 44 ετών με ποσοστό 20,0%, 45 – 54 ετών με ποσοστό 18,2%, 55+ με ποσοστό 12,7% και τέλος 18 – 24 ετών με ποσοστό 7,3%.

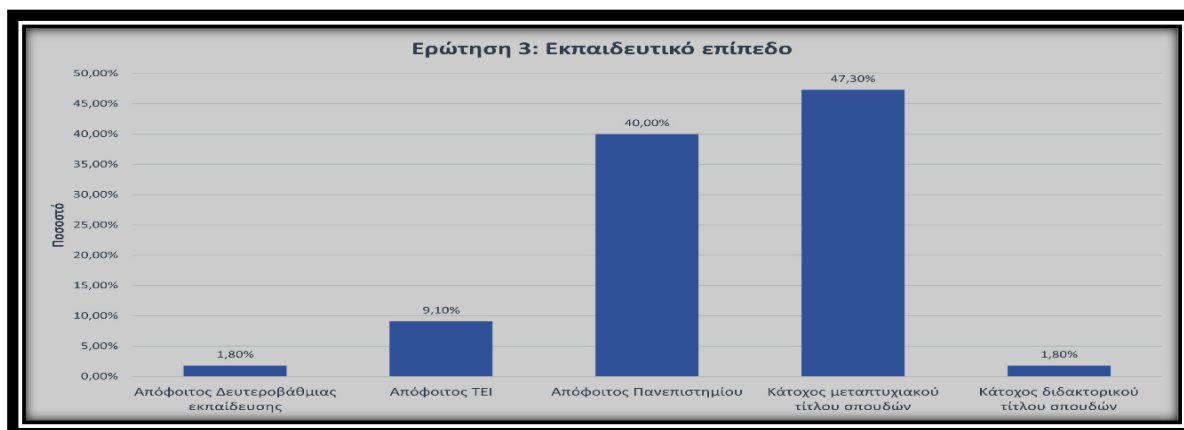
Διάγραμμα 2: Ραβδόγραμμα ερώτησης 2

Η τρίτη ερώτηση εξετάζει το εκπαιδευτικό επίπεδο των ερωτηθέντων και οι κατηγορίες εκπαιδευτικών επιπέδων με τις αντίστοιχες συχνότητες και τα ποσοστά φαίνονται στον πίνακα 3.

Ερώτηση 3: Εκπαιδευτικό επίπεδο					
		Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Απόφοιτος Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης		2	1,8%	1,8%	1,8%
Απόφοιτος ΤΕΙ		10	9,1%	9,1%	10,9%
Απόφοιτος Πανεπιστημίου		44	40,0%	40,0%	50,9%
Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών		52	47,3%	47,3%	98,2%
Κάτοχος διδακτορικού τίτλου σπουδών		2	1,8%	1,8%	100,0%
Σύνολο		110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 3: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 3

Το διάγραμμα 3 δίνει πληροφορίες για τα αποτελέσματα του εκπαιδευτικού επιπέδου των συμμετεχόντων. Ο μεγαλύτερος πληθυσμός του δείγματος είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών με ποσοστό 47,3%, σε ποσοστό 40,0% των ερωτηθέντων ήταν απόφοιτοι Πανεπιστημίου και σε ποσοστό 9,1% ήταν απόφοιτοι ΤΕΙ. Τέλος οι κατηγορίες με τα μικρότερα ποσοστά του δείγματος που τυγχάνει να ισοβαθμούν με ποσοστό 1,8% ήταν απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών.

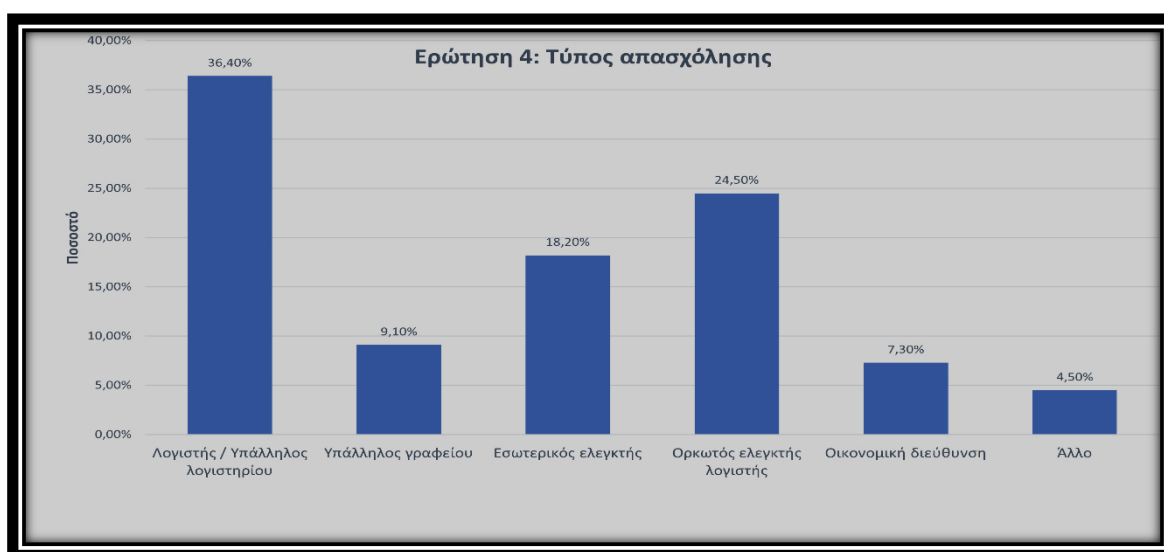
Διάγραμμα 3: Ραβδόγραμμα ερώτησης 3

Στην ερώτηση 4, εξετάζεται ο τύπος απασχόλησης και οι συχνότητες με τα ποσοστά να φαίνονται στον πίνακα 4 παρακάτω.

Ερώτηση 4: Τύπος απασχόλησης					
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό	
Λογιστής / Υπάλληλος λογιστηρίου	40	36,4%	36,4%	36,4%	
Υπάλληλος γραφείου	10	9,1%	9,1%	45,5%	
Εσωτερικός ελεγκτής	20	18,2%	18,2%	63,6%	
Ορκωτός ελεγκτής λογιστής	27	24,5%	24,5%	88,2%	
Οικονομική διεύθυνση	8	7,3%	7,3%	95,5%	
Άλλο	5	4,5%	4,5%	100,0%	
Σύνολο	110	100,0%	100,0%		

Πίνακας 4: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 4

Οι ερωτηθέντες δήλωσαν τον τύπο απασχόλησής τους και τα αποτελέσματα απεικονίζονται στο διάγραμμα 4 παρακάτω. Οι περισσότεροι απασχολούνται ως λογιστές / Υπάλληλοι λογιστηρίου σε ποσοστό 36,4%, και σε ποσοστό 24,5% ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές. Στην συνέχεια σε ποσοστό 18,2% απασχολούνται ως Εσωτερικοί Ελεγκτές και σε ποσοστό 9,1% ήταν Υπάλληλοι γραφείου. Τέλος, τα μικρότερα ποσοστά σημείωσαν οι κατηγορίες των ερωτηθέντων που απασχολούνται σε Οικονομικές διευθύνσεις με ποσοστό 7,3% και Άλλο με 4,5%.

Διάγραμμα 4: Ραβδόγραμμα ερώτησης 4

Στην ερώτηση 5 εξετάζεται η επαγγελματική εμπειρία στην λογιστική / ελεγκτική και οι συχνότητες με τα ποσοστά της κάθε κατηγορίας φαίνονται στον πίνακα 5 παρακάτω.

Ερώτηση 5: Επαγγελματική εμπειρία στην λογιστική / ελεγκτική				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
< 5 έτη	12	10,9%	10,9%	10,9%
5 - 10 έτη	37	33,6%	33,6%	44,5%
11 - 15 έτη	26	23,6%	23,6%	68,2%
16 - 20 έτη	22	20,0%	20,0%	88,2%
20 + έτη	13	11,8%	11,8%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 5: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 5

Τα αποτελέσματα της ερώτησης 5, που είναι και η τελευταία της πρώτης ενότητας του ερωτηματολογίου περιγράφονται στο διάγραμμα 5 παρακάτω. Ο μεγαλύτερος πληθυσμός του δείγματος είχε εμπειρία στην λογιστική / ελεγκτική 5 έως 10 έτη με ποσοστό 33,6%. Επίσης με σημαντικό ποσοστό του δείγματος είναι και η κατηγορία με εμπειρία 11 έως 15 έτη με ποσοστό 23,6% καθώς και η κατηγορία με εμπειρία 16 έως 20 έτη με ποσοστό 20,0%. Τέλος, οι ερωτηθέντες απάντησαν ότι έχουν επαγγελματική εμπειρία 20+ έτη με ποσοστό 11,8% και εμπειρία μικρότερη από 5 έτη με ποσοστό 10,9%.

Διάγραμμα 5: Ραβδόγραμμα ερώτησης 5

5.2.2 Εσωτερικοί Ελεγκτές

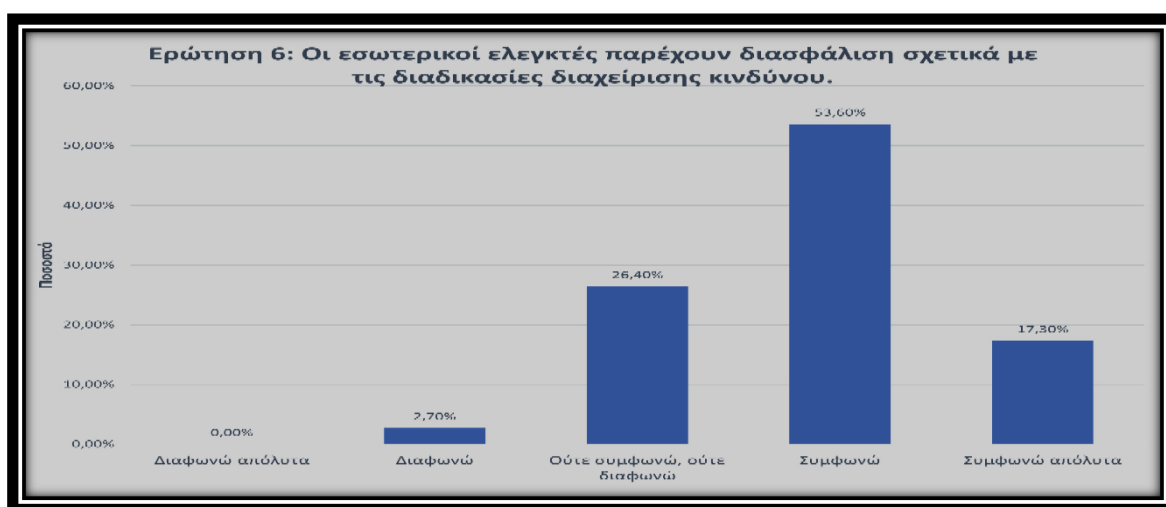
Στην έκτη ερώτηση εξετάζεται αν οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν διασφάλιση σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου.

Ερώτηση 6: Οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν διασφάλιση σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου.

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	3	2,7%	2,7%	2,7%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	29	26,4%	26,4%	29,1%
Συμφωνώ	59	53,6%	53,6%	82,7%
Συμφωνώ απόλυτα	19	17,3%	17,3%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 6: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 6

Στο διάγραμμα 6 απεικονίζονται τα ποσοστά των συμμετεχόντων, που απάντησαν κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν διασφάλιση σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων απάντησαν ότι συμφωνούν με 53,6%. Επίσης, ένας αρκετά μεγάλος αριθμός των ερωτηθέντων σε ποσοστό 26,4% ήταν ουδέτεροι. Τέλος, οι ερωτηθέντες απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα με ποσοστό 17,3% και διαφωνούν με ποσοστό 2,7%. Κανένας από τους ερωτηθέντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 6: Ραβδόγραμμα ερώτησης 6

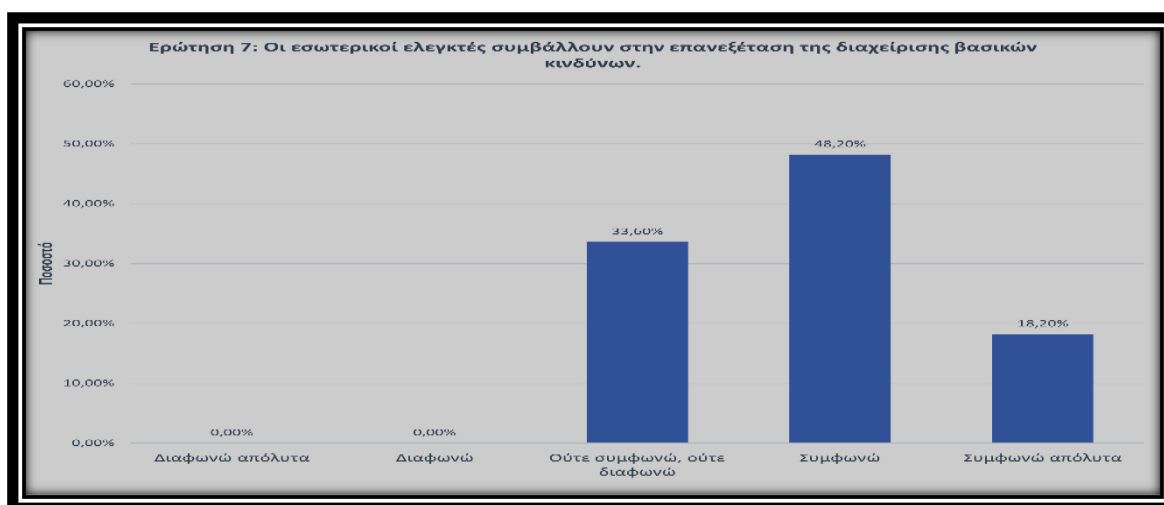
Στην ερώτηση 7 εξετάζεται αν οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην επανεξέταση της διαχείρισης βασικών κινδύνων και οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα παρακάτω.

Ερώτηση 7: Οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην επανεξέταση της διαχείρισης βασικών κινδύνων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	0	0,0%	0,0%	0,0%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	37	33,6%	33,6%	33,6%
Συμφωνώ	53	48,2%	48,2%	81,8%
Συμφωνώ απόλυτα	20	18,2%	18,2%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 7: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 7

Οι απόψεις των ερωτηθέντων σχετικά με το αν οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην επανεξέταση της διαχείρισης βασικών κινδύνων φαίνονται διαγραμματικά στο διάγραμμα 7. Οι περισσότεροι απάντησαν ότι συμφωνούν με το γεγονός σε ποσοστό 48,2%, ενώ αρκετοί απάντησαν ότι ούτε συμφωνούν αλλά ούτε και διαφωνούν σε ποσοστό 33,6%. Τέλος, ένα μικρό ποσοστό 18,2% από τους ερωτηθέντες απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα, ενώ κανένας από τους ερωτηθέντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί.

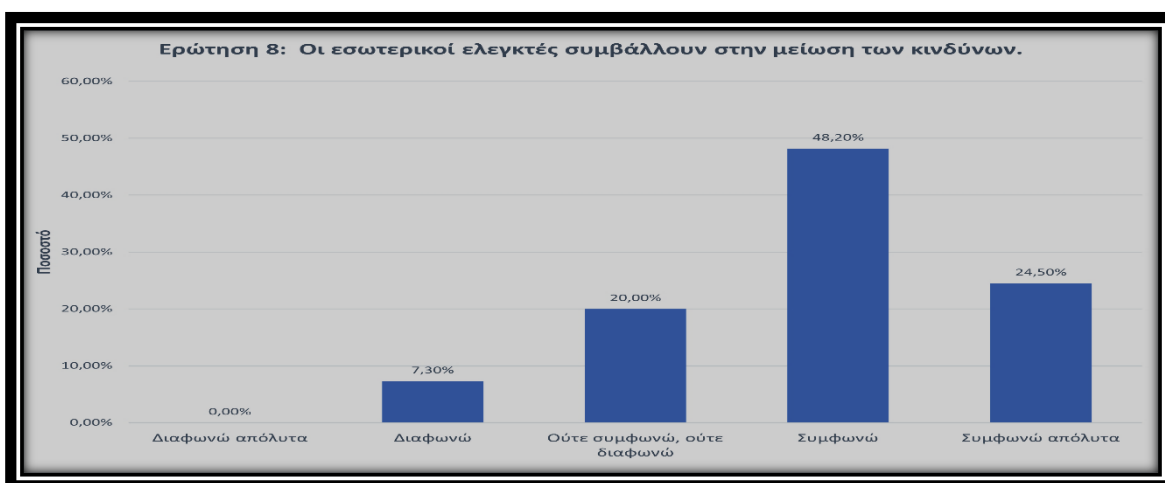
Διάγραμμα 7: Ραβδόγραμμα ερώτησης 7

Στην ερώτηση 8 εξετάζεται αν οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην μείωση των κινδύνων, με τα ποσοστά των απαντήσεων να φαίνονται στον πίνακα 8 παρακάτω.

Ερώτηση 8: Οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην μείωση των κινδύνων.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	8	7,3%	7,3%	7,3%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	22	20,0%	20,0%	27,3%
Συμφωνώ	53	48,2%	48,2%	75,5%
Συμφωνώ απόλυτα	27	24,5%	24,5%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 8: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 8

Στο διάγραμμα 8 που ακολουθεί, εμφανίζονται οι απαντήσεις των συμμετεχόντων, που απάντησαν κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην μείωση των κινδύνων. Η πλειοψηφία απάντησε ότι συμφωνεί σε ποσοστό 48,2%, ενώ ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό 24,5% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα. Το 20,0% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι ούτε συμφωνούν αλλά ούτε και διαφωνούν. Τέλος, το 7,3% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι διαφωνούν με το συγκεκριμένο γεγονός ενώ κανείς δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα. Έτσι, οι περισσότεροι φαίνεται να συμφωνούν με την άποψη ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην μείωση των κινδύνων.

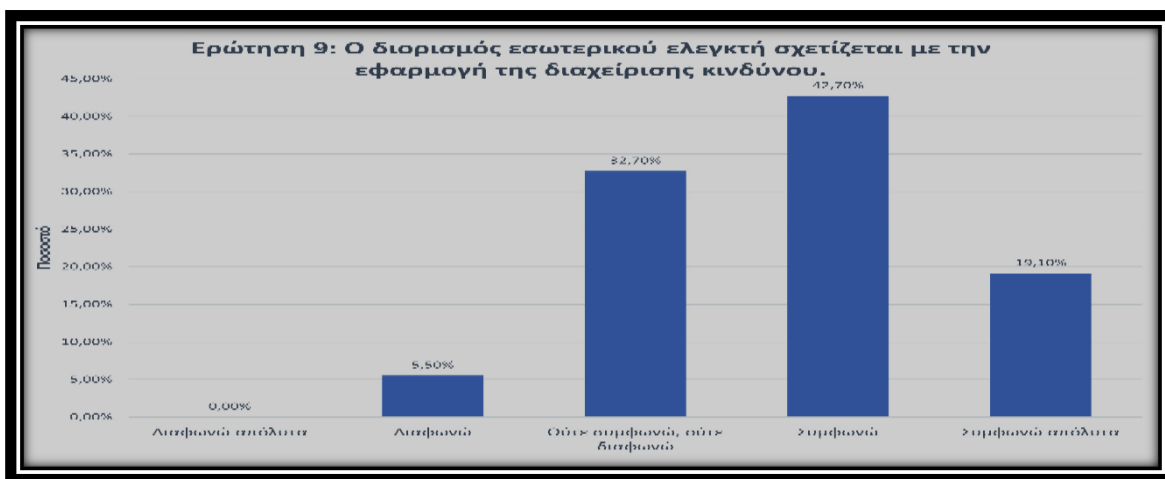
Διάγραμμα 8: Ραβδόγραμμα ερώτησης 8

Στην ερώτηση 9 εξετάζεται αν ο διορισμός εσωτερικού ελεγκτή σχετίζεται με την εφαρμογή της διαχείρισης κινδύνου. Οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 9 παρακάτω.

Ερώτηση 9: Ο διορισμός εσωτερικού ελεγκτή σχετίζεται με την εφαρμογή της διαχείρισης κινδύνου.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	6	5,5%	5,5%	5,5%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	36	32,7%	32,7%	38,2%
Συμφωνώ	47	42,7%	42,7%	80,9%
Συμφωνώ απόλυτα	21	19,1%	19,1%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 9: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 9

Το διάγραμμα 9 απεικονίζει τις απαντήσεις των συμμετεχόντων, σε ποιο βαθμό συμφωνούν ή διαφωνούν ότι ο διορισμός εσωτερικού ελεγκτή σχετίζεται με την εφαρμογή της διαχείρισης κινδύνου. Οι περισσότεροι απάντησαν ότι συμφωνούσε ποσοστό 42,7%, ενώ ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό 32,7% απάντησε ότι ούτε συμφωνεί αλλά ούτε και διαφωνεί. Ακόμη, το 19,1% των συμμετεχόντων απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα, ενώ ένα μικρό ποσοστό 5,5% απάντησε ότι διαφωνεί. Κανένας από τους ερωτηθέντες δεν απάντησαν ότι διαφωνούν απόλυτα.

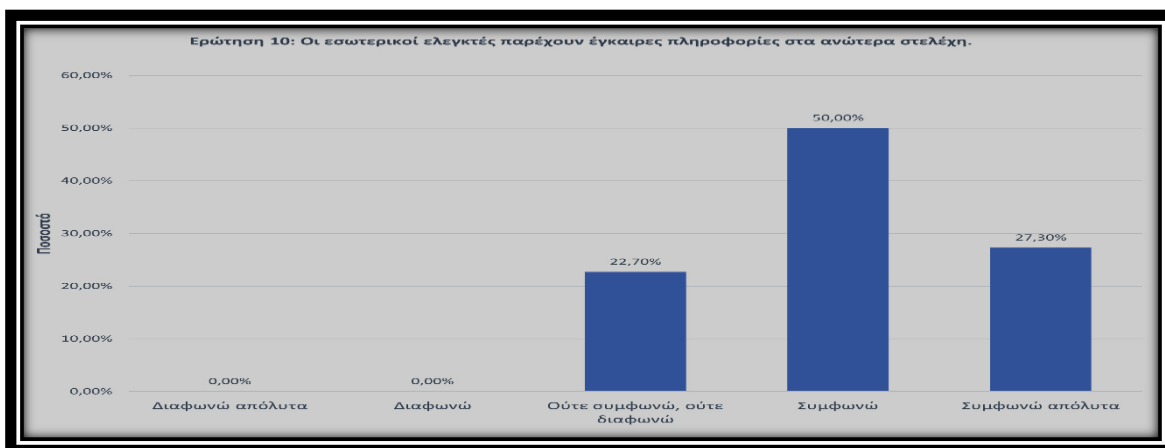
Διάγραμμα 9: Ραβδόγραμμα ερώτησης 9

Στην δέκατη ερώτηση εξετάζεται αν οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες στα ανώτερα στελέχη. Οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 10 παρακάτω.

Ερώτηση 10: Οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες στα ανώτερα στελέχη.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	0	0,0%	0,0%	0,0%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	25	22,7%	22,7%	22,7%
Συμφωνώ	55	50,0%	50,0%	72,7%
Συμφωνώ απόλυτα	30	27,3%	27,3%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 10: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 10

Στο διάγραμμα 10 παρακάτω σκιαγραφούνται οι απαντήσεις των συμμετεχόντων για τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας τους στο γεγονός ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες στα ανώτερα στελέχη. Ένα σημαντικό ποσοστό 50,0% απάντησε ότι συμφωνεί με το συγκεκριμένο γεγονός και ένα ποσοστό 27,3% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα. Το 22,7% των ερωτηθέντων του δείγματος ήταν ουδέτεροι ενώ κανείς δεν απάντησε ότι διαφωνεί ή διαφωνεί απόλυτα. Επομένως, φαίνεται ότι οι περισσότεροι συμφωνούν με την συγκεκριμένη αντίληψη ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες στα ανώτερα στελέχη.

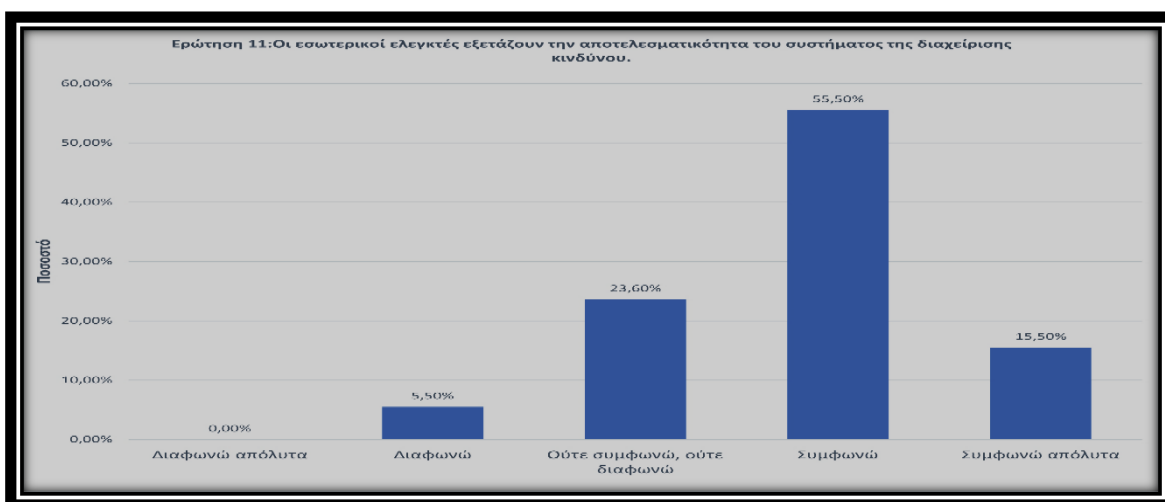
Διάγραμμα 10: Ραβδόγραμμα ερώτησης 10

Στην ερώτηση 11 διερευνάται αν οι εσωτερικοί ελεγκτές εξετάζουν την αποτελεσματικότητα του συστήματος της διαχείρισης κινδύνου. Οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 11 παρακάτω.

Ερώτηση 11: Οι εσωτερικοί ελεγκτές εξετάζουν την αποτελεσματικότητα του συστήματος της διαχείρισης κινδύνου.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	6	5,5%	5,5%	5,5%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	26	23,6%	23,6%	29,1%
Συμφωνώ	61	55,5%	55,5%	84,5%
Συμφωνώ απόλυτα	17	15,5%	15,5%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 11: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 11

Το διάγραμμα 11 απεικονίζει τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σχετικά με το κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές εξετάζουν την αποτελεσματικότητα του συστήματος της διαχείρισης κινδύνου. Ένα πολύ υψηλό ποσοστό 55,5% απάντησε ότι συμφωνεί, ένα ποσοστό 23,6% είναι ουδέτερο και ένα ποσοστό 15,5% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα. Ακόμη, σε ποσοστό 5,5% απάντησαν ότι διαφωνούν ενώ, κανένας δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι αθροιστικά η πλειοψηφία συμφωνεί με το γεγονός που ρωτήθηκε.

Διάγραμμα 11: Ραβδόγραμμα ερώτησης 11

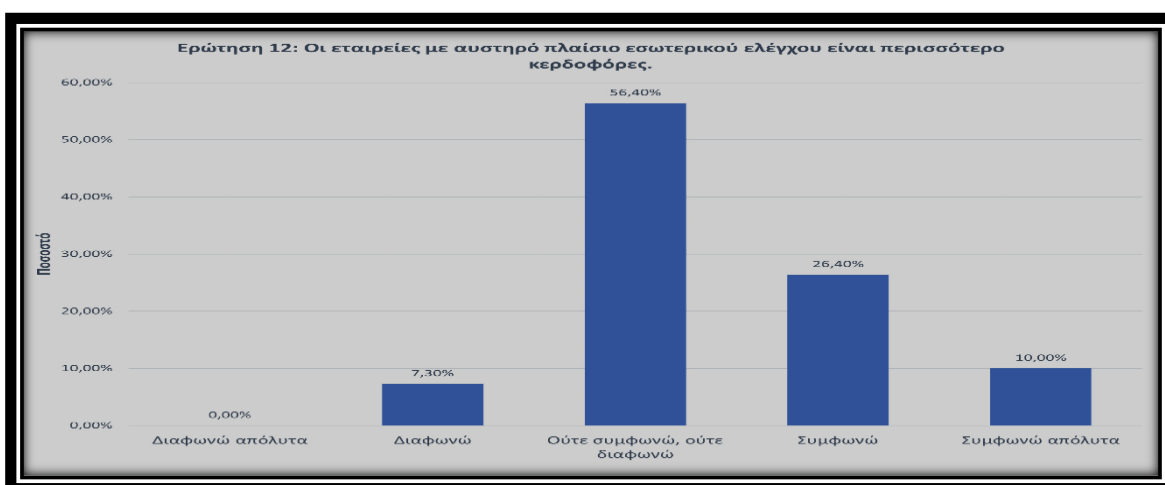
5.2.3 Συνεισφορά εσωτερικού ελέγχου

Στην ερώτηση 12 εξετάζεται αν οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι περισσότερο κερδοφόρες. Οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 12 παρακάτω.

Ερώτηση 12: Οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι περισσότερο κερδοφόρες.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	8	7,3%	7,3%	7,3%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	62	56,4%	56,4%	63,6%
Συμφωνώ	29	26,4%	26,4%	90,0%
Συμφωνώ απόλυτα	11	10,0%	10,0%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 12: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 12

Στο διάγραμμα 12 φαίνεται ο βαθμός συμφωνίας ή διαφωνίας στο αν οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι περισσότερο κερδοφόρες. Κατά κύριο λόγο οι ερωτηθέντες απάντησαν ότι ούτε συμφωνούν αλλά ούτε διαφωνούν σε ποσοστό 56,4%, ενώ σε ποσοστό 26,4% απάντησαν ότι συμφωνούν. Επίσης, σε ποσοστό 10,0% οι ερωτηθέντες της έρευνας απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα και σε ποσοστό 7,3% απάντησαν ότι διαφωνούν. Κανείς δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα.

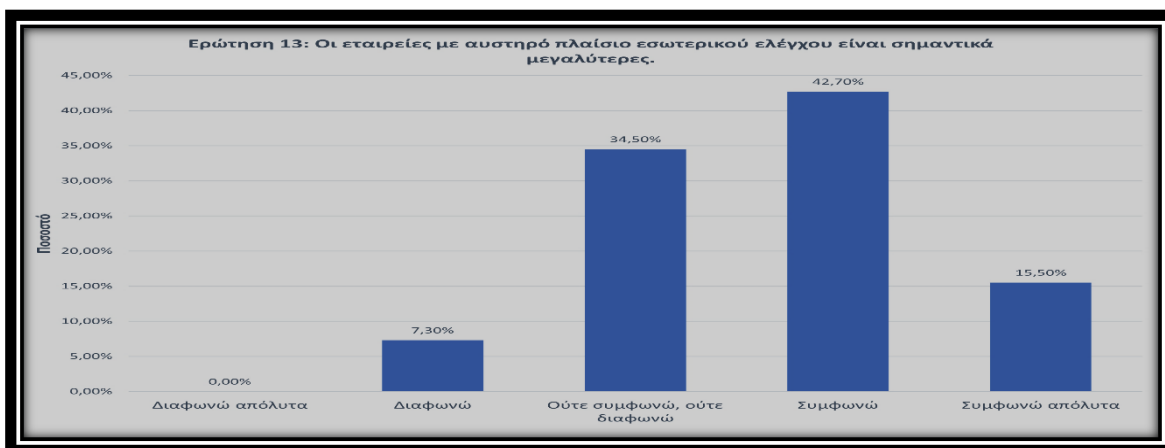
Διάγραμμα 12: Ραβδόγραμμα ερώτησης 12

Στην ερώτηση 13 εξετάζεται αν οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι σημαντικά μεγαλύτερες. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 13 παρακάτω.

Ερώτηση 13: Οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι σημαντικά μεγαλύτερες.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	8	7,3%	7,3%	7,3%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	38	34,5%	34,5%	41,8%
Συμφωνώ	47	42,7%	42,7%	84,5%
Συμφωνώ απόλυτα	17	15,5%	15,5%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 13: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 13

Στο διάγραμμα 13 που ακολουθεί εμφανίζονται οι απαντήσεις των ερωτηθέντων σχετικά με το κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με το γεγονός ότι οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι σημαντικά μεγαλύτερες. Ένα σημαντικό ποσοστό 42,7% απάντησε ότι συμφωνεί και ένα ποσοστό 34,5% απάντησε ότι ούτε συμφωνεί, ούτε διαφωνεί. Ακόμα, σε ποσοστό 15,5% οι ερωτηθέντες απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα, ενώ ένα ποσοστό 7,3% απάντησε ότι διαφωνεί. Κανένας από τους ερωτηθέντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα. Σε γενικές γραμμές φαίνεται η πλειοψηφία αθροιστικά να συμφωνεί με το γεγονός.

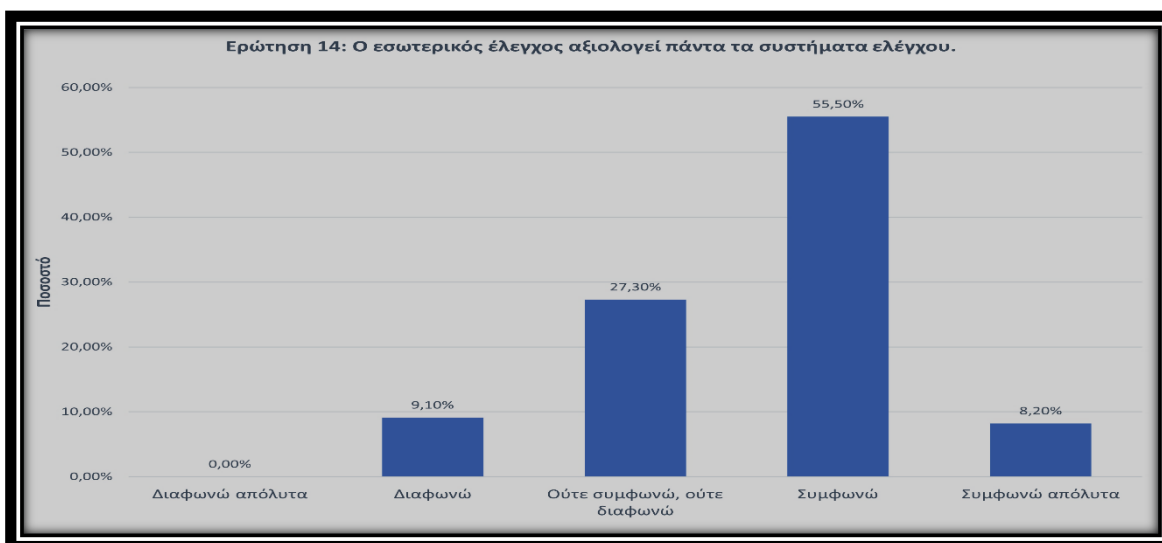
Διάγραμμα 13: Ραβδόγραμμα ερώτησης 13

Στην ερώτηση 14 εξετάζεται αν ο εσωτερικός έλεγχος αξιολογεί πάντα τα συστήματα ελέγχου. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 14 παρακάτω.

Ερώτηση 14: Ο εσωτερικός έλεγχος αξιολογεί πάντα τα συστήματα ελέγχου.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	10	9,1%	9,1%	9,1%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	30	27,3%	27,3%	36,4%
Συμφωνώ	61	55,5%	55,5%	91,8%
Συμφωνώ απόλυτα	9	8,2%	8,2%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 14: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 14

Τα παραπάνω αποτελέσματα απεικονίζονται στο διάγραμμα 14, όπου φαίνονται οι απόψεις των συμμετεχόντων για το αν ο εσωτερικός έλεγχος αξιολογεί πάντα τα συστήματα ελέγχου. Οι περισσότεροι απάντησαν ότι συμφωνούν σε ποσοστό 55,5%, ενώ σε ποσοστό 27,3% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι ούτε συμφωνούν, ούτε διαφωνούν. Επίσης, σε ποσοστό 9,1% απάντησαν ότι διαφωνούν, ενώ σε ποσοστό 8,2% απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα. Τέλος, κανένας από τους ερωτηθέντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα.

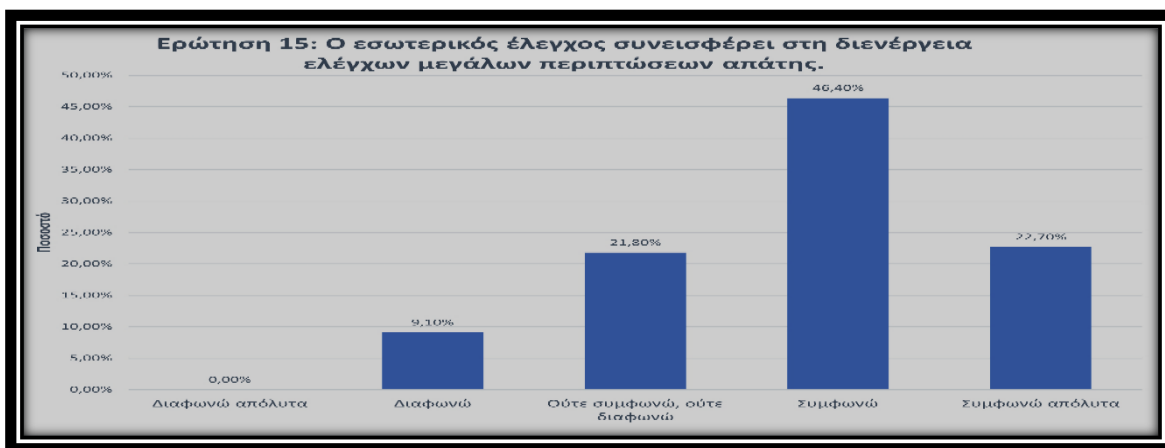
Διάγραμμα 14: Ραβδόγραμμα ερώτησης 14

Στην ερώτηση 15 εξετάζεται αν ο εσωτερικός έλεγχος συνεισφέρει στην διενέργεια ελέγχων μεγάλων περιπτώσεων απάτης. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 15 παρακάτω.

Ερώτηση 15: Ο εσωτερικός έλεγχος συνεισφέρει στη διενέργεια ελέγχων μεγάλων περιπτώσεων απάτης.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	10	9,1%	9,1%	9,1%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	24	21,8%	21,8%	30,9%
Συμφωνώ	51	46,4%	46,4%	77,3%
Συμφωνώ απόλυτα	25	22,7%	22,7%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 15: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 15

Στο διάγραμμα 15 φαίνονται οι απόψεις, που εξέφρασαν οι συμμετέχοντες για την συμφωνία τους ή την διαφωνία τους σχετικά με το γεγονός ότι ο εσωτερικός έλεγχος συνεισφέρει στην διενέργεια ελέγχων μεγάλων περιπτώσεων απάτης. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα απάντησαν ότι συμφωνούν σε ποσοστό 46,4% καθώς και ότι συμφωνούν απόλυτα σε ποσοστό 22,7%. Επίσης, ένας σημαντικός αριθμός σε ποσοστό 21,8% απάντησε ότι ούτε συμφωνεί αλλά και ούτε διαφωνεί με το γεγονός αυτό, ενώ σε ποσοστό 9,1% απάντησε ότι διαφωνούν. Κανένας από τους ερωτηθέντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα.

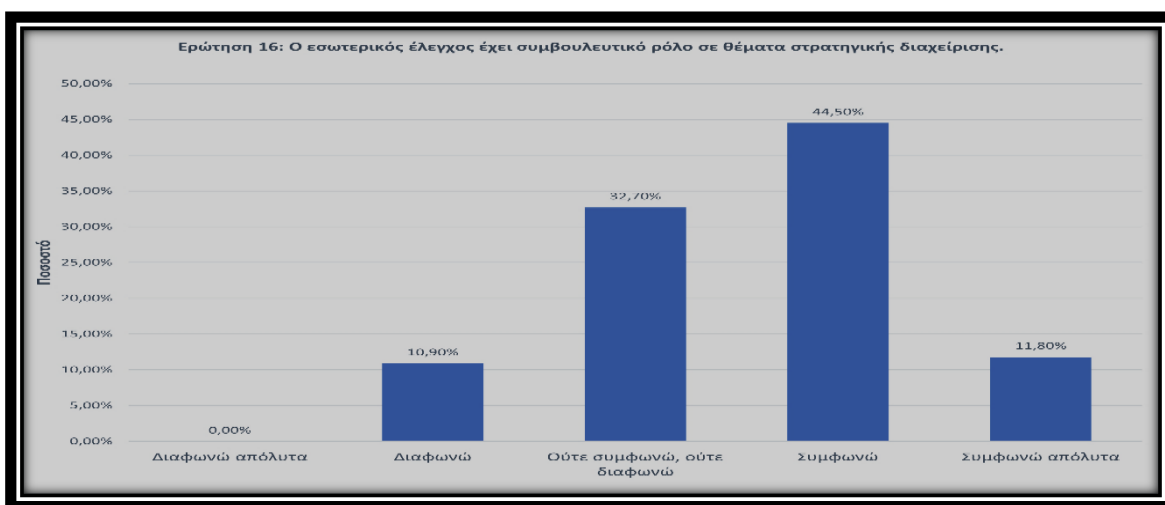
Διάγραμμα 15: Ραβδόγραμμα ερώτησης 15

Στην ερώτηση 16 εξετάζεται αν ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο σε θέματα σε θέματα στρατηγικής διαχείρισης. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 16 παρακάτω.

Ερώτηση 16: Ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο σε θέματα στρατηγικής διαχείρισης.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	12	10,9%	10,9%	10,9%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	36	32,7%	32,7%	43,6%
Συμφωνώ	49	44,5%	44,5%	88,2%
Συμφωνώ απόλυτα	13	11,8%	11,8%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 16: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 16

Τα αποτελέσματα των ερωτηθέντων για την συμφωνία τους ή την διαφωνία τους σχετικά με το αν ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο σε θέματα στρατηγικής διαχείρισης φαίνονται στο διάγραμμα 16. Η πλειοψηφία σε ποσοστό 44,5% απάντησε ότι συμφωνεί, ενώ σε ποσοστό 32,7% ήταν ουδέτεροι και σε ποσοστό 11,8% απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα. Τέλος το 10,9% των ερωτηθέντων στην έρευνα απάντησε ότι διαφωνεί ενώ κανένας δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα. Συμπερασματικά, φαίνεται ότι οι ερωτηθέντες συμφωνούν με το συγκεκριμένο γεγονός.

Διάγραμμα 16: Ραβδόγραμμα ερώτησης 16

5.2.4 Διαχείριση κινδύνων

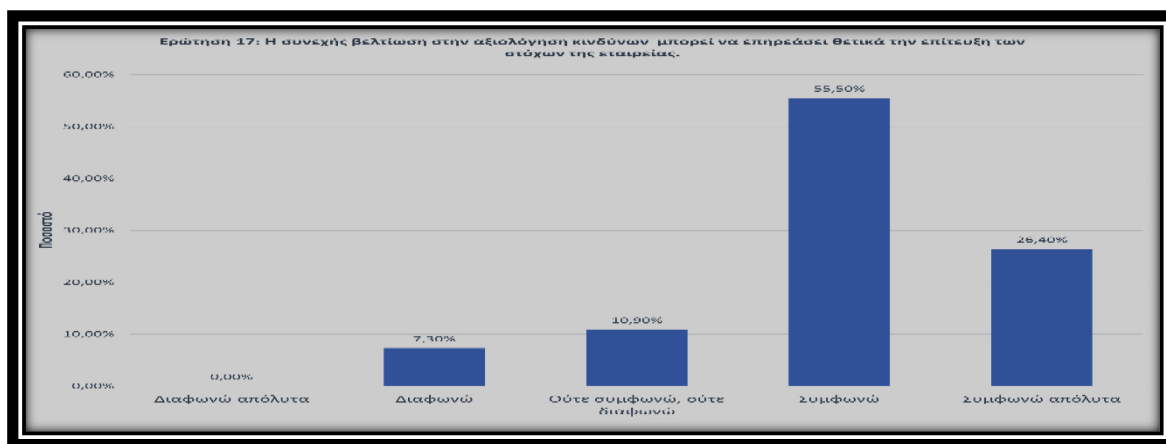
Στην ερώτηση 17 εξετάζεται αν η συνεχής βελτίωση στην αξιολόγηση κινδύνων μπορεί να επηρεάσει θετικά την επίτευξη των στόχων της εταιρείας. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 17 παρακάτω.

Ερώτηση 17: Η συνεχής βελτίωση στην αξιολόγηση κινδύνων μπορεί να επηρεάσει θετικά την επίτευξη των στόχων της εταιρείας.

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	8	7,3%	7,3%	7,3%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	12	10,9%	10,9%	18,2%
Συμφωνώ	61	55,5%	55,5%	73,6%
Συμφωνώ απόλυτα	29	26,4%	26,4%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 17: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 17

Στο διάγραμμα 17 φαίνονται διαγραμματικά οι απαντήσεις των συμμετεχόντων για το αν συμφωνούν ή διαφωνούν ότι η συνεχής βελτίωση στην αξιολόγηση κινδύνων μπορεί να επηρεάσει θετικά την επίτευξη των στόχων της εταιρείας. Περισσότεροι από τους μισούς σε ποσοστό 55,5% απάντησαν ότι συμφωνούν, ενώ ένα ποσοστό 26,4% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα. Επίσης, ένα ποσοστό 10,9% ήταν ουδέτεροι και τέλος το 7,3% των ερωτηθέντων απάντησε ότι διαφωνεί. Κανείς από τους συμμετέχοντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα.

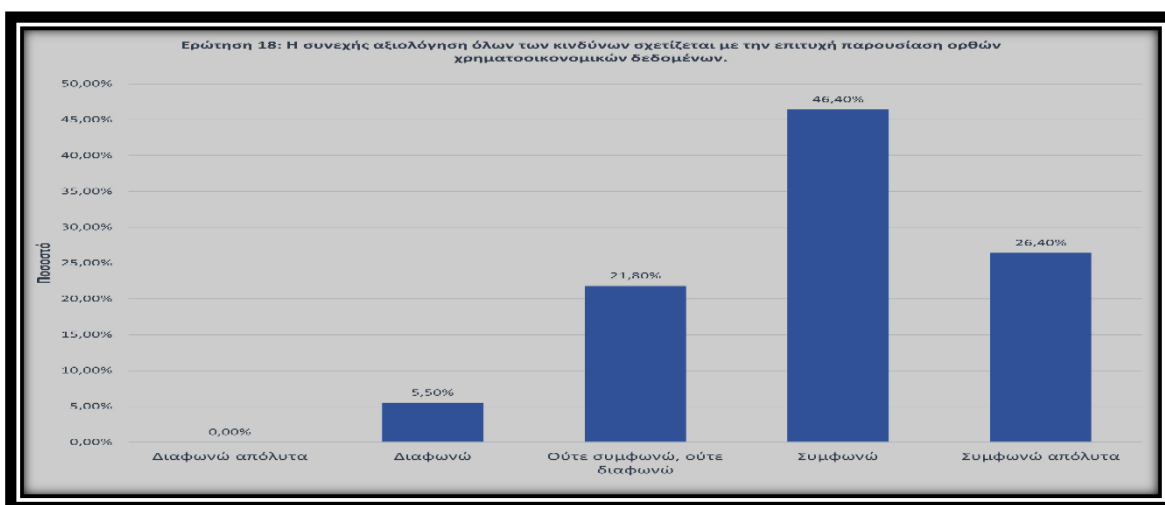
Διάγραμμα 17: Ραβδόγραμμα ερώτησης 17

Στην ερώτηση 18 εξετάζεται αν η συνεχής αξιολόγηση όλων των κινδύνων σχετίζεται με την επιτυχή παρουσίαση ορθών χρηματοοικονομικών δεδομένων. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 18 παρακάτω.

Ερώτηση 18: Η συνεχής αξιολόγηση όλων των κινδύνων σχετίζεται με την επιτυχή παρουσίαση ορθών χρηματοοικονομικών δεδομένων.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	6	5,5%	5,5%	5,5%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	24	21,8%	21,8%	27,3%
Συμφωνώ	51	46,4%	46,4%	73,6%
Συμφωνώ απόλυτα	29	26,4%	26,4%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 18: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 18

Τα παραπάνω αποτελέσματα για τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας για το γεγονός ότι η συνεχής αξιολόγηση όλων των κινδύνων σχετίζεται με την επιτυχή παρουσίαση ορθών χρηματοοικονομικών δεδομένων σκιαγραφούνται στο διάγραμμα 18. Σε ένα αρκετά ικανοποιητικό ποσοστό 46,4% οι συμμετέχοντες στην έρευνα απάντησαν ότι συμφωνούν και σε ποσοστό 26,4% απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα. Επιπρόσθετα, σε ποσοστό 21,8% ήταν ουδέτεροι και τέλος σε ποσοστό 5,5% απάντησαν ότι διαφωνούν. Κανένας από τους συμμετέχοντες δεν απάντησαν ότι διαφωνεί απόλυτα.

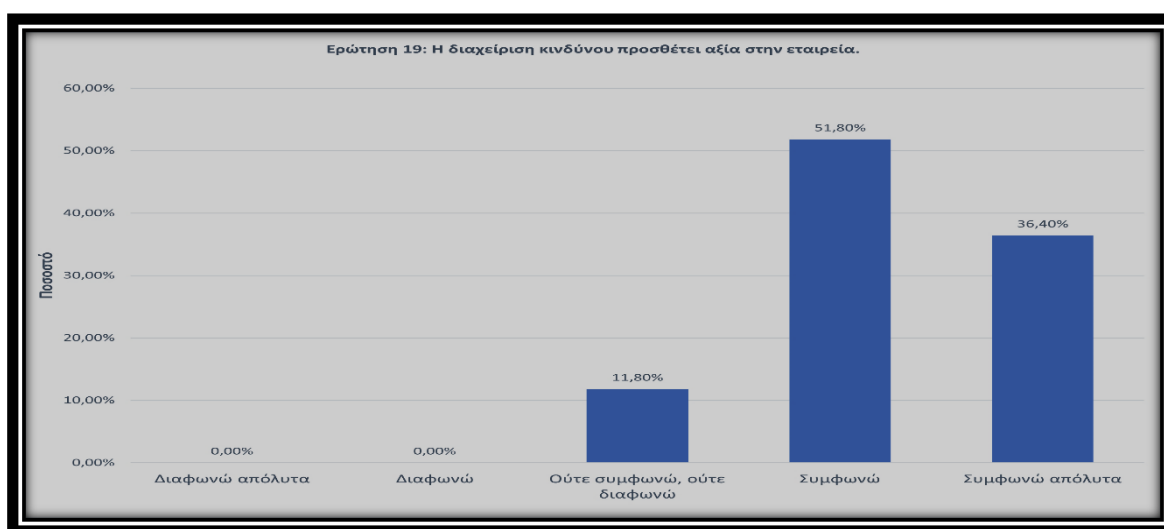
Διάγραμμα 18: Ραβδόγραμμα ερώτησης 18

Στην ερώτηση 19 εξετάζεται αν η διαχείριση κινδύνου προσθέτει αξία στην εταιρεία. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 19 παρακάτω.

Ερώτηση 19: Η διαχείριση κινδύνου προσθέτει αξία στην εταιρεία.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	0	0,0%	0,0%	0,0%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	13	11,8%	11,8%	11,8%
Συμφωνώ	57	51,8%	51,8%	63,6%
Συμφωνώ απόλυτα	40	36,4%	36,4%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 19: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 19

Στο διάγραμμα 19 φαίνονται τα ποσοστά των απαντήσεων των συμμετεχόντων για το κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν ότι η διαχείριση κινδύνου προσθέτει αξία στην εταιρεία. Ένας αρκετά μεγάλος αριθμός των ερωτηθέντων απάντησε ότι συμφωνεί σε ποσοστό 51,8%, ενώ ένας εξίσου σημαντικός αριθμός σε ποσοστό 36,4% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα με το γεγονός. Τέλος, ένα ποσοστό 11,8% απάντησε ότι ούτε συμφωνεί, ούτε διαφωνεί. Κανένας από τους συμμετέχοντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί ή διαφωνεί απόλυτα από όπου και εξάγεται το συμπέρασμα ότι οι ερωτηθέντες συμφωνούν με το γεγονός ότι η διαχείριση κινδύνου προσθέτει αξία στην εταιρεία.

Διάγραμμα 19: Ραβδόγραμμα ερώτησης 19

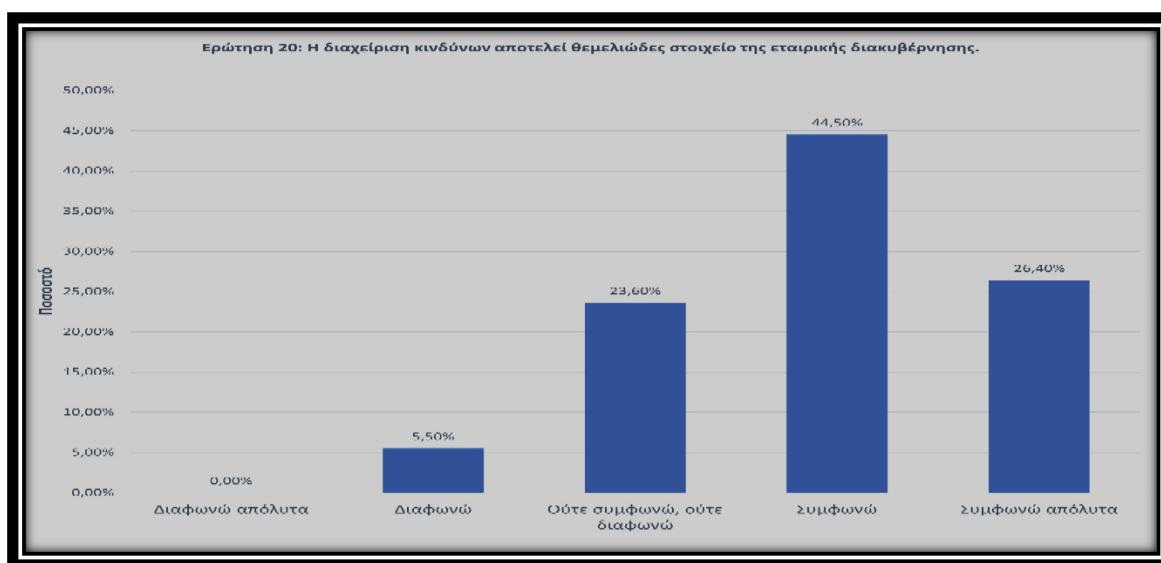
Στην ερώτηση 20 εξετάζεται αν η διαχείριση κινδύνων αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής διακυβέρνησης. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 20 παρακάτω.

Ερώτηση 20: Η διαχείριση κινδύνων αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής διακυβέρνησης.

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	6	5,5%	5,5%	5,5%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	26	23,6%	23,6%	29,1%
Συμφωνώ	49	44,5%	44,5%	73,6%
Συμφωνώ απόλυτα	29	26,4%	26,4%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 20: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 20

Η διαγραμματική απεικόνιση των δεδομένων για τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας αναφορικά με το γεγονός ότι η διαχείριση κινδύνων αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής διακυβέρνησης φαίνεται στο διάγραμμα 20 παρακάτω. Ένα μεγάλο ποσοστό 44,5% απάντησε ότι συμφωνεί, ενώ ένα ποσοστό 26,4% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα. Επιπλέον, ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό 23,6% ήταν ουδέτεροι και ένα ποσοστό 5,5% απάντησε ότι διαφωνεί με το γεγονός.

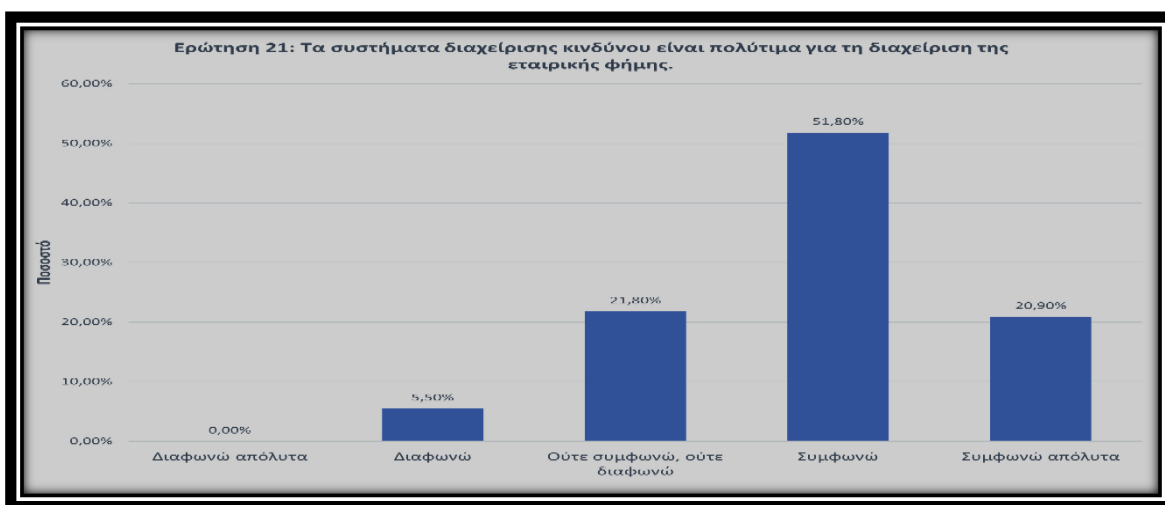
Διάγραμμα 20: Ραβδόγραμμα ερώτησης 20

Στην ερώτηση 21 εξετάζεται αν τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου είναι πολύτιμα για τη διαχείριση της εταιρικής φήμης. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 21 παρακάτω.

Ερώτηση 21: Τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου είναι πολύτιμα για τη διαχείριση της εταιρικής φήμης.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	6	5,5%	5,5%	5,5%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	24	21,8%	21,8%	27,3%
Συμφωνώ	57	51,8%	51,8%	79,1%
Συμφωνώ απόλυτα	23	20,9%	20,9%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 21: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 21

Στο διάγραμμα 21 απεικονίζονται οι απαντήσεις των συμμετεχόντων σχετικά με το κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν ότι τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου είναι πολύτιμα για τη διαχείριση της εταιρικής φήμης. Οι μισοί σε ποσοστό 51,8% απάντησαν ότι συμφωνούν και σε ποσοστό 21,8% ήταν ουδέτεροι. Ακόμα σε ποσοστό 20,9% απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα, ενώ σε ποσοστό 5,5% απάντησαν ότι διαφωνούν. Συμπερασματικά, ένα μεγάλο ποσοστό έχει θετική άποψη για το γεγονός, ενώ υπάρχει και ένα μικρό ποσοστό το οποίο διατηρεί αντίθετη άποψη.

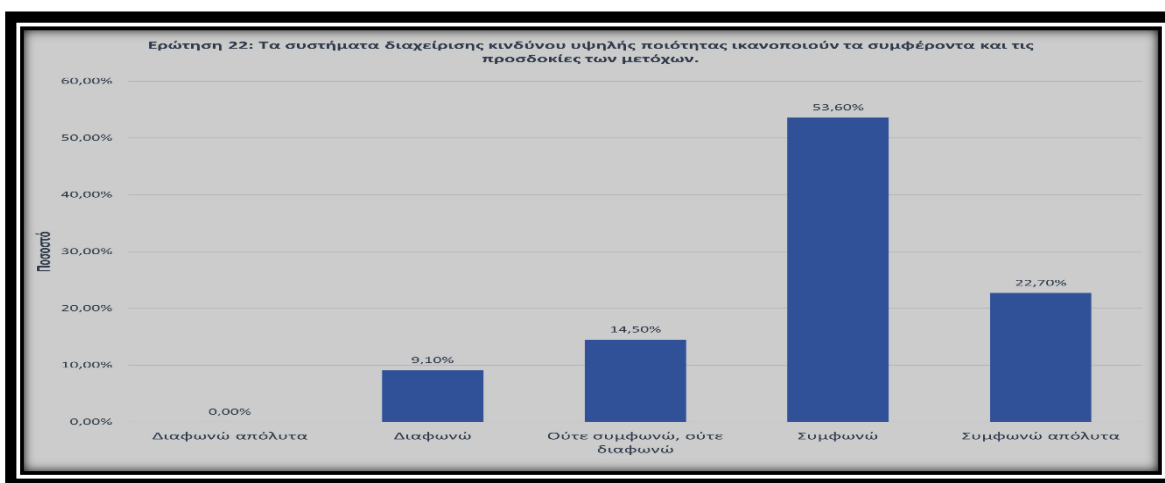
Διάγραμμα 21: Ραβδόγραμμα ερώτησης 21

Στη ερώτηση 22 εξετάζεται αν τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου υψηλής ποιότητας ικανοποιούν τα συμφέροντα και τις προσδοκίες των μετόχων. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 22 παρακάτω.

Ερώτηση 22: Τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου υψηλής ποιότητας ικανοποιούν τα συμφέροντα και τις προσδοκίες των μετόχων.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	10	9,1%	9,1%	9,1%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	16	14,5%	14,5%	23,6%
Συμφωνώ	59	53,6%	53,6%	77,3%
Συμφωνώ απόλυτα	25	22,7%	22,7%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 22: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 22

Το διάγραμμα 22 παρουσιάζει σχηματικά τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας για το αν τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου υψηλής ποιότητας ικανοποιούν τα συμφέροντα και τις προσδοκίες των μετόχων. Περισσότεροι από τους μισούς απάντησαν ότι συμφωνούν σε ποσοστό 53,6%, ενώ σε ποσοστό 22,7% απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα. Επίσης, σε ποσοστό 14,5% ήταν ουδέτεροι με το γεγονός αυτό και τέλος σε ποσοστό 9,1% απάντησαν ότι διαφωνούν. Κανένας, από τους συμμετέχοντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα.

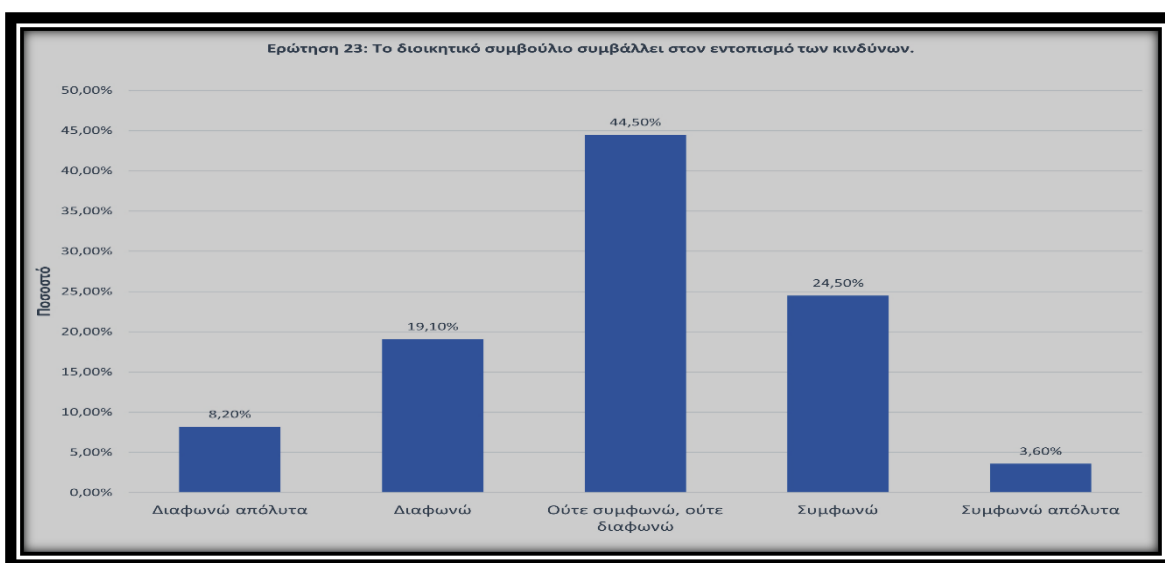
Διάγραμμα 22: Ραβδόγραμμα ερώτησης 22

Στην ερώτηση 23 εξετάζεται αν το διοικητικό συμβούλιο συμβάλλει στον εντοπισμό των κινδύνων. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 23 παρακάτω.

Ερώτηση 23: Το διοικητικό συμβούλιο συμβάλλει στον εντοπισμό των κινδύνων.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	9	8,2%	8,2%	8,2%
Διαφωνώ	21	19,1%	19,1%	27,3%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	49	44,5%	44,5%	71,8%
Συμφωνώ	27	24,5%	24,5%	96,4%
Συμφωνώ απόλυτα	4	3,6%	3,6%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 23: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 23

Στο διάγραμμα 23 φαίνονται διαγραμματικά οι απαντήσεις των ερωτηθέντων για το αν συμφωνούν ή διαφωνούν ότι το διοικητικό συμβούλιο συμβάλλει στον εντοπισμό των κινδύνων. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων 44,5% απάντησε ότι ούτε συμφωνεί, ούτε διαφωνεί ενώ σε ποσοστό 24,5% απάντησαν ότι συμφωνούν. Επίσης, ένα ποσοστό 19,1% απάντησε ότι διαφωνεί με το γεγονός αυτό και ένα ποσοστό 8,2% απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα. Τέλος, το μικρότερο ποσοστό 3,6% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα.

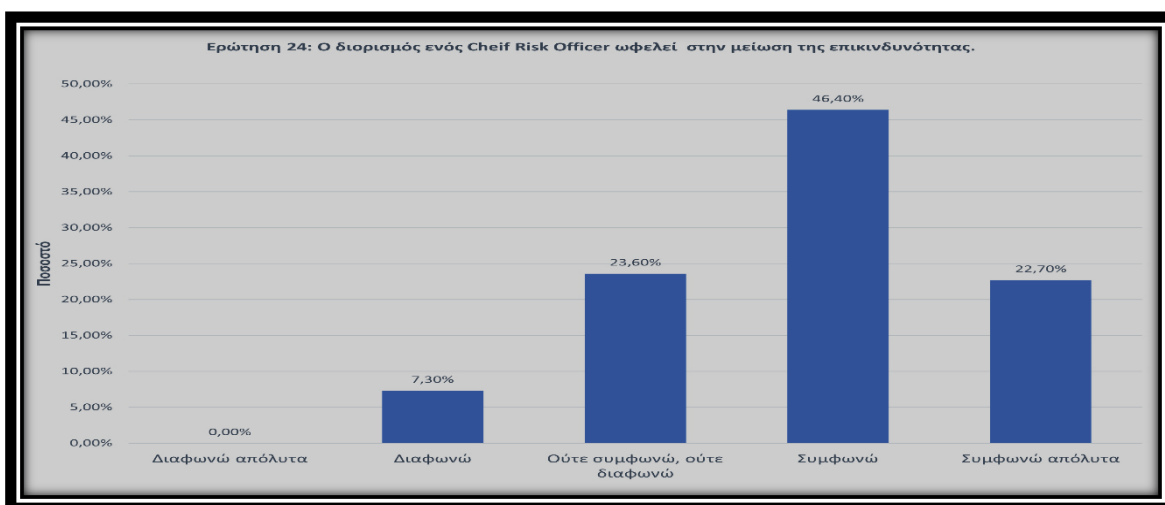
Διάγραμμα 23: Ραβδόγραμμα ερώτησης 23

Στην ερώτηση 24 εξετάζεται αν ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην μείωση της επικινδυνότητας. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 24 παρακάτω.

Ερώτηση 24: Ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην μείωση της επικινδυνότητας.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	8	7,3%	7,3%	7,3%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	26	23,6%	23,6%	30,9%
Συμφωνώ	51	46,4%	46,4%	77,3%
Συμφωνώ απόλυτα	25	22,7%	22,7%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 24: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 24

Με το διάγραμμα 24 παρέχεται η σχηματική απεικόνιση των απαντήσεων των συμμετεχόντων για τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας για το γεγονός ότι ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην μείωση της επικινδυνότητας. Ένα σημαντικό ποσοστό 46,4% απάντησε ότι συμφωνεί και ένα ποσοστό 23,6% απάντησε ότι ούτε συμφωνεί, ούτε διαφωνεί. Επίσης, ένα ποσοστό 22,7% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα, ενώ ένα ποσοστό 7,3% απάντησε ότι διαφωνεί. Κανένας από τους συμμετέχοντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 24: Ραβδόγραμμα ερώτησης 24

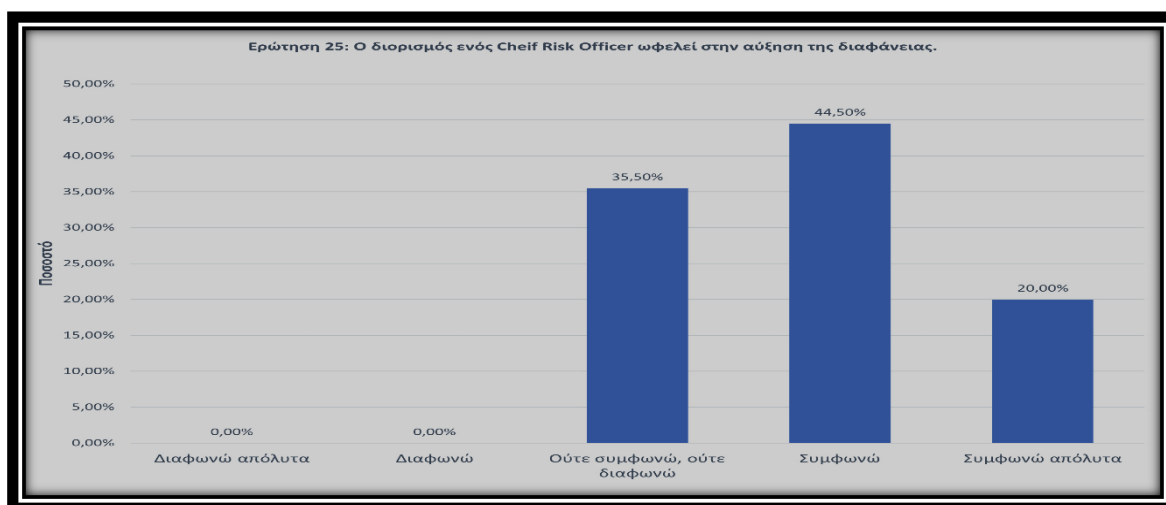
Στην ερώτηση 25 εξετάζεται αν ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην αύξηση της διαφάνειας. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 25 παρακάτω.

Ερώτηση 25: Ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην αύξηση της διαφάνειας.

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	0	0,0%	0,0%	0,0%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	39	35,5%	35,5%	35,5%
Συμφωνώ	49	44,5%	44,5%	80,0%
Συμφωνώ απόλυτα	22	20,0%	20,0%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 25: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 25

Η διαγραμματική απεικόνιση των απαντήσεων των ερωτηθέντων για το αν συμφωνούν ή διαφωνούν ότι ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην αύξηση της διαφάνειας, φαίνεται στο διάγραμμα 25. Ένα μεγάλο ποσοστό 44,5% απάντησε ότι συμφωνεί με το γεγονός και ένα ποσοστό 35,5% απάντησε ότι ούτε συμφωνεί, ούτε διαφωνεί. Ακόμα, σε ποσοστό 20,0% απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα, ενώ κανένας από τους συμμετέχοντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί ή διαφωνεί απόλυτα. Αθροιστικά, ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό απάντησε ότι συμφωνεί.

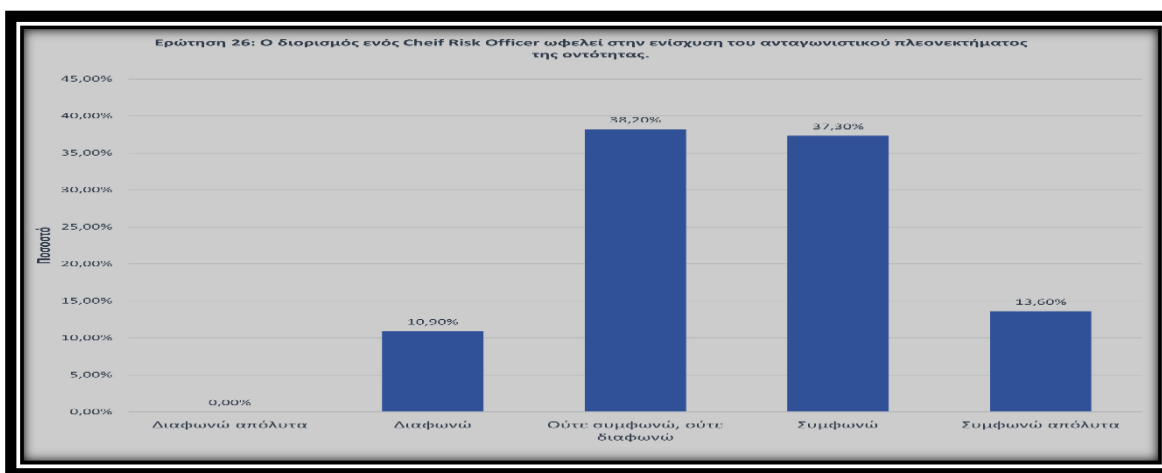
Διάγραμμα 25: Ραβδόγραμμα ερώτησης 25

Στην ερώτηση 26 εξετάζεται αν ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της οντότητας. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 26 παρακάτω.

Ερώτηση 26: Ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της οντότητας.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	12	10,9%	10,9%	10,9%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	42	38,2%	38,2%	49,1%
Συμφωνώ	41	37,3%	37,3%	86,4%
Συμφωνώ απόλυτα	15	13,6%	13,6%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 26: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 26

Τα παραπάνω αποτελέσματα για τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας των ερωτηθέντων σχετικά με το αν ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της οντότητας, φαίνονται σχηματικά στο διάγραμμα 26. Ένα σημαντικό ποσοστό 38,2% ήταν ουδέτερο με το γεγονός και ένα εξίσου μεγάλο ποσοστό 37,3% όπως φαίνεται και στον πίνακα 26, απάντησε ότι συμφωνεί. Τέλος, σε ποσοστό 13,6% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα και ένα ποσοστό 10,9% απάντησε ότι διαφωνεί.

Διάγραμμα 26: Ραβδόγραμμα ερώτησης 26

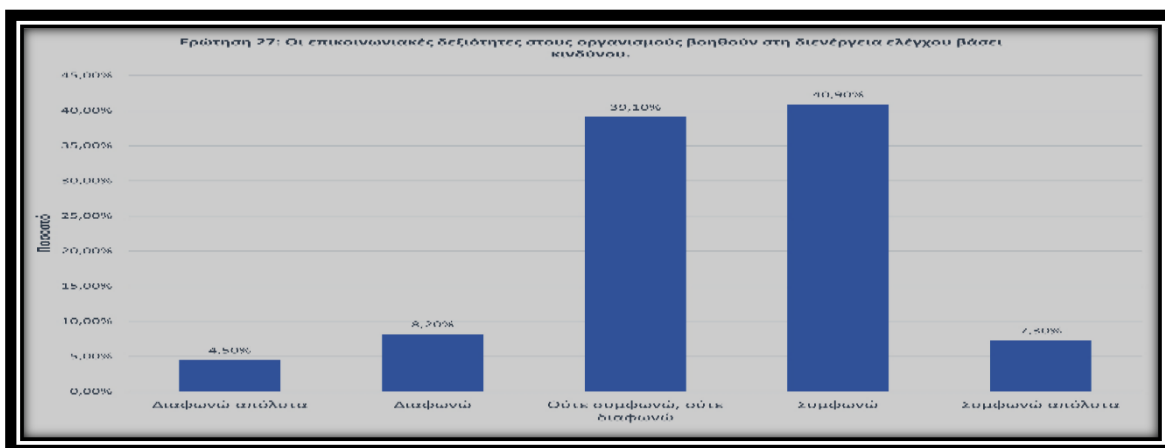
5.2.5. Εσωτερικός έλεγχος και διαχείριση κινδύνων.

Στην ερώτηση 27 εξετάζεται αν οι επικοινωνιακές δεξιότητες στους οργανισμούς βοηθούν στην διενέργεια ελέγχου βάσει κινδύνου. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 27 παρακάτω.

Ερώτηση 27: Οι επικοινωνιακές δεξιότητες στους οργανισμούς βοηθούν στη διενέργεια ελέγχου βάσει κινδύνου.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	5	4,5%	4,5%	4,5%
Διαφωνώ	9	8,2%	8,2%	12,7%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	43	39,1%	39,1%	51,8%
Συμφωνώ	45	40,9%	40,9%	92,7%
Συμφωνώ απόλυτα	8	7,3%	7,3%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 27: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 27

Στο διάγραμμα 27 απεικονίζονται οι απαντήσεις των συμμετεχόντων για το κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν ότι οι επικοινωνιακές δεξιότητες στους οργανισμούς βοηθούν στην διενέργεια ελέγχου βάσει κινδύνου. Ένα μεγάλο ποσοστό 40,9% απάντησε ότι συμφωνεί και ένα επίσης αρκετά μεγάλο ποσοστό με ελάχιστη διαφορά 39,1% ήταν ουδέτερο. Επιπλέον, ένα ποσοστό 8,2% απάντησε ότι διαφωνεί και ένα ποσοστό 7,3% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα. Τέλος, ένα ποσοστό 4,5% απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα με το γεγονός.

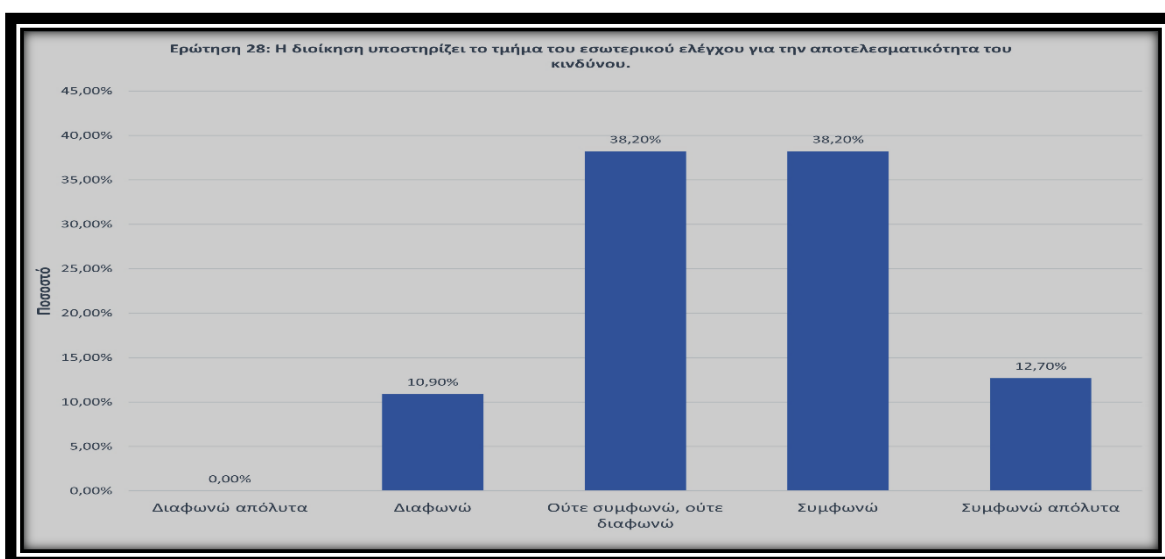
Διάγραμμα 27: Ραβδόγραμμα ερώτησης 27

Στην ερώτηση 28 εξετάζεται αν η διοίκηση υποστηρίζει το τμήμα του εσωτερικού ελέγχου για την αποτελεσματικότητα του κινδύνου. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 28 παρακάτω.

Ερώτηση 28: Η διοίκηση υποστηρίζει το τμήμα του εσωτερικού ελέγχου για την αποτελεσματικότητα του κινδύνου.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	12	10,9%	10,9%	10,9%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	42	38,2%	38,2%	49,1%
Συμφωνώ	42	38,2%	38,2%	87,3%
Συμφωνώ απόλυτα	14	12,7%	12,7%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 28: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 28

Στο διάγραμμα 28 φαίνονται και σχηματικά οι απαντήσεις των ερωτηθέντων. Όπως φαίνεται και στον πίνακα 28 οι συμμετέχοντες απάντησαν με το ίδιο ποσοστό 38,2% να συμφωνούν καθώς και ούτε να συμφωνούν αλλά ούτε να διαφωνούν. Ένα ποσοστό 12,7% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα και ένα ποσοστό 10,9% απάντησε ότι διαφωνεί. Κανένας από τους συμμετέχοντες στην έρευνα δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα.

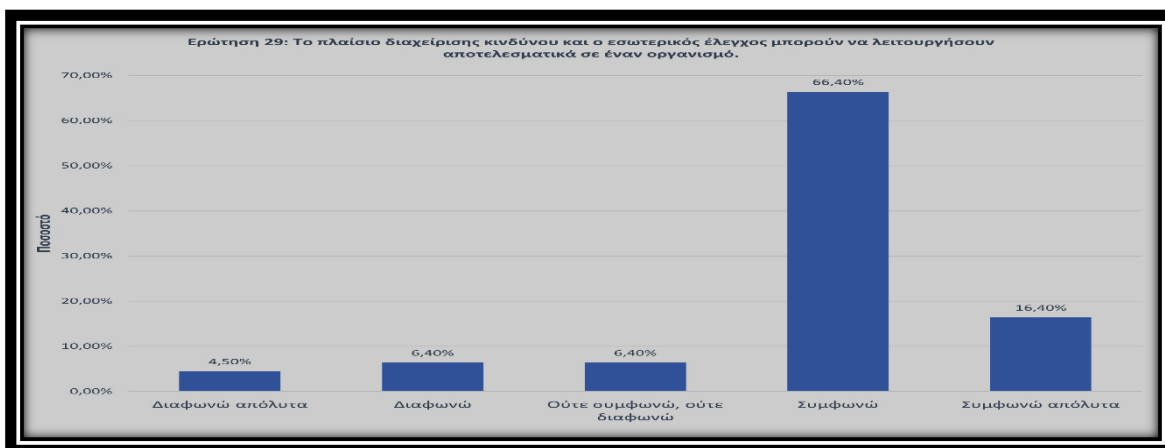
Διάγραμμα 28: Ραβδόγραμμα ερώτησης 28

Στην ερώτηση 29 εξετάζεται αν το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου και ο εσωτερικός έλεγχος μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά σε έναν οργανισμό. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 29 παρακάτω.

Ερώτηση 29: Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου και ο εσωτερικός έλεγχος μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά σε έναν οργανισμό.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	5	4,5%	4,5%	4,5%
Διαφωνώ	7	6,4%	6,4%	10,9%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	7	6,4%	6,4%	17,3%
Συμφωνώ	73	66,4%	66,4%	83,6%
Συμφωνώ απόλυτα	18	16,4%	16,4%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 29: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 29

Στο διάγραμμα 29 υπάρχει η διαγραμματική απεικόνιση των απαντήσεων των ερωτηθέντων για τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας τους στο γεγονός ότι το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου και ο εσωτερικός έλεγχος μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά σε έναν οργανισμό. Περισσότεροι από τους μισούς με ποσοστό 66,4% απάντησαν ότι συμφωνούν, ενώ ένα ποσοστό 16,4% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα. Ακόμη, με το ίδιο ποσοστό οι ερωτηθέντες στην έρευνα απάντησαν ότι διαφωνούν καθώς και ότι ούτε διαφωνούν ούτε συμφωνούν. Τέλος, ένα ποσοστό 4,5% απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 29: Ραβδόγραμμα ερώτησης 29

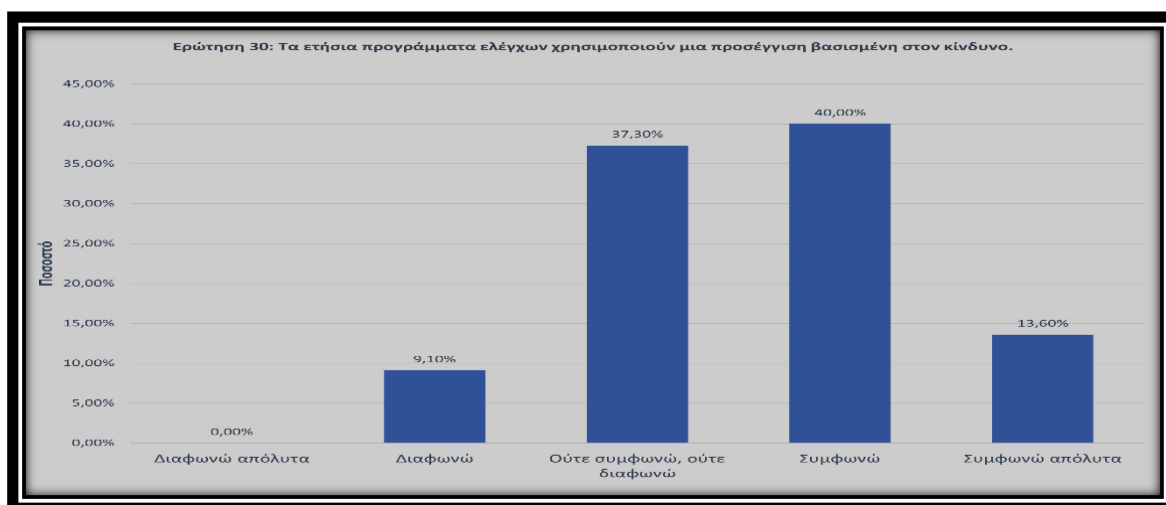
Στην ερώτηση 30 εξετάζεται αν τα ετήσια προγράμματα ελέγχων χρησιμοποιούν μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 30 παρακάτω.

Ερώτηση 30: Τα ετήσια προγράμματα ελέγχων χρησιμοποιούν μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο.

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	10	9,1%	9,1%	9,1%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	41	37,3%	37,3%	46,4%
Συμφωνώ	44	40,0%	40,0%	86,4%
Συμφωνώ απόλυτα	15	13,6%	13,6%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 30: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 30

Στο διάγραμμα 30 φαίνεται η σχηματική απεικόνιση του βαθμού συμφωνίας ή διαφωνίας για το γεγονός ότι τα ετήσια προγράμματα ελέγχων χρησιμοποιούν μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο. Ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό 40,0% απάντησε ότι συμφωνεί με το γεγονός, ενώ ένα ποσοστό 37,3% απάντησε ότι ούτε συμφωνεί, ούτε διαφωνεί. Επίσης, ένα ποσοστό 13,6% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα και ένα ποσοστό 9,1% απάντησε ότι διαφωνεί. Επομένως και σε αυτό το γεγονός ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό αθροιστικά συμφωνεί.

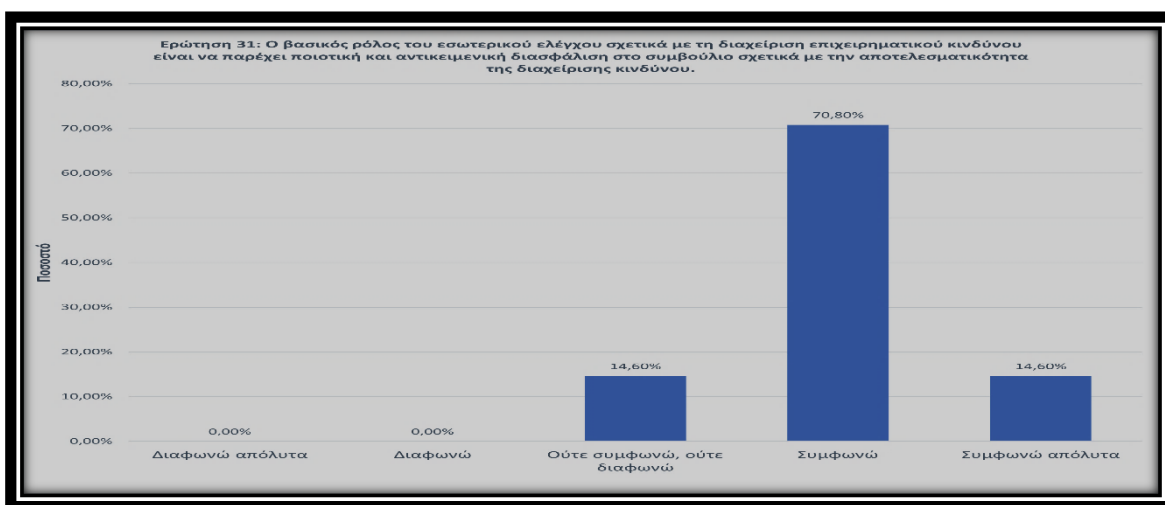
Διάγραμμα 30: Ραβδόγραμμα ερώτησης 30

Στην ερώτηση 31 εξετάζεται αν ο βασικός ρόλος του εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τη διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου είναι να παρέχει ποιοτική και αντικειμενική διασφάλιση στο συμβούλιο σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνου. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 31.

Ερώτηση 31: Ο βασικός ρόλος του εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τη διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου είναι να παρέχει ποιοτική και αντικειμενική διασφάλιση στο συμβούλιο σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνου.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	0	0,0%	0,0%	0,0%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	14	14,6%	14,6%	14,6%
Συμφωνώ	68	70,8%	70,8%	85,4%
Συμφωνώ απόλυτα	14	14,6%	14,6%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	100,0%	

Πίνακας 31: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 31

Στο διάγραμμα 31 εμφανίζονται διαγραμματικά οι απαντήσεις των συμμετεχόντων. Ένα σημαντικό μεγάλο ποσοστό 70,8% απάντησαν ότι συμφωνούν με το γεγονός, ενώ με το ίδιο ποσοστό 14,6% οι ερωτηθέντες ήταν ουδέτεροι. Κανένας από τους ερωτηθέντες δεν ήταν αντίθετος. Επομένως, συμπεραίνεται ότι αθροιστικά ένα μεγάλο ποσοστό συμφωνεί με το γεγονός.

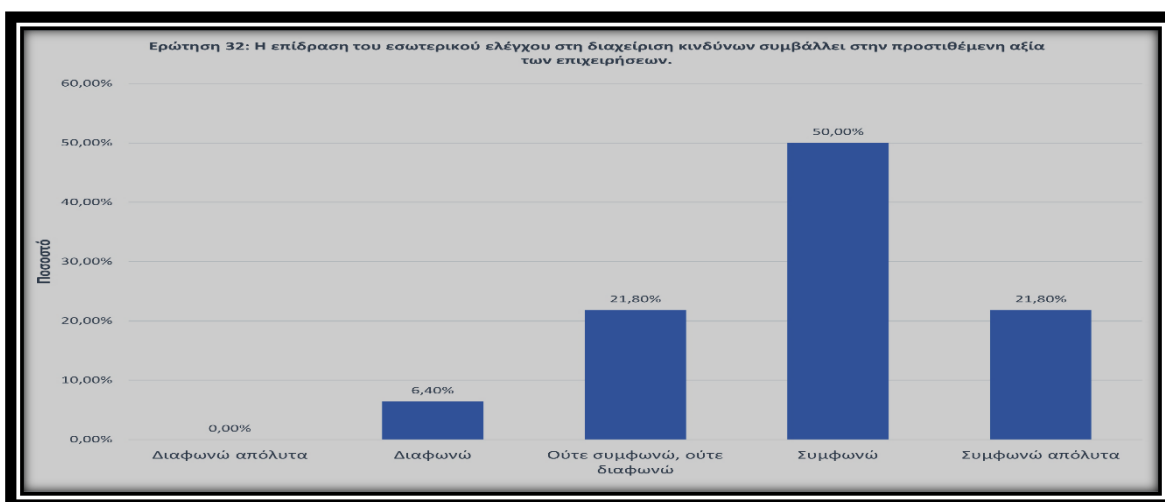
Διάγραμμα 31: Ραβδόγραμμα ερώτησης 31

Στην ερώτηση 32 εξετάζεται αν η επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνων συμβάλλει στην προστιθέμενη αξία των επιχειρήσεων. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 32 παρακάτω.

Ερώτηση 32: Η επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνων συμβάλλει στην προστιθέμενη αξία των επιχειρήσεων.				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	7	6,4%	6,4%	6,4%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	24	21,8%	21,8%	28,2%
Συμφωνώ	55	50,0%	50,0%	78,2%
Συμφωνώ απόλυτα	24	21,8%	21,8%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 32: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 32

Στο διάγραμμα 32 φαίνεται σχηματικά ο βαθμός συμφωνίας ή διαφωνίας των ερωτηθέντων σχετικά με το γεγονός ότι η επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνων συμβάλλει στην προστιθέμενη αξία των επιχειρήσεων. Ακριβώς οι μισοί απάντησαν ότι συμφωνούν με το γεγονός, ενώ με το ίδιο ποσοστό 21,8% απάντησαν ότι ούτε συμφωνούν, ούτε διαφωνούν καθώς και ότι συμφωνούν απόλυτα. Τέλος, ένα ποσοστό 6,4% απάντησε ότι διαφωνεί ενώ κανένας δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα.

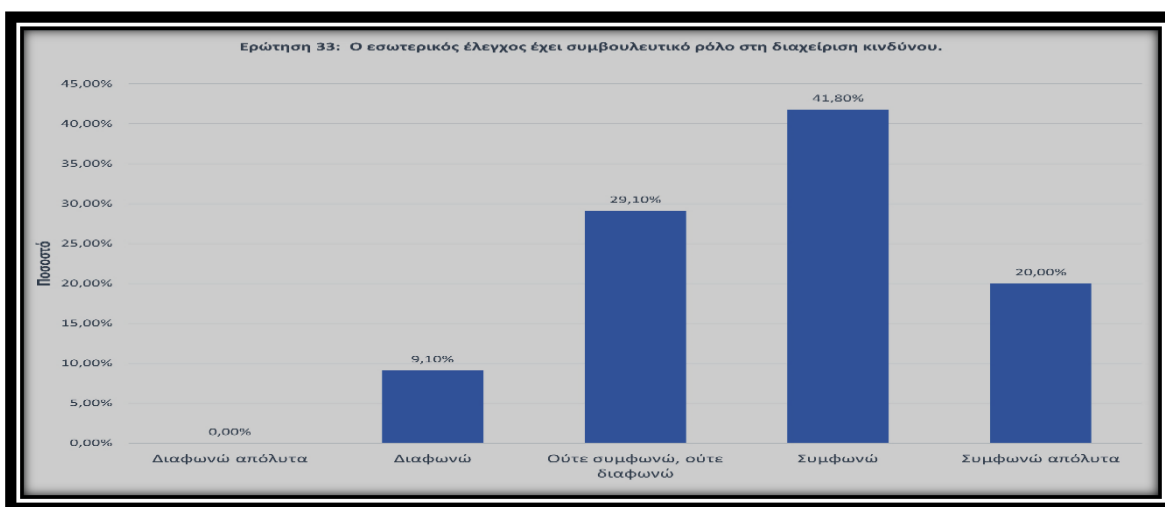
Διάγραμμα 32: Ραβδόγραμμα ερώτησης 32

Στην ερώτηση 33 εξετάζεται αν ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 33 παρακάτω.

Ερώτηση 33: Ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου .				
	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	10	9,1%	9,1%	9,1%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	32	29,1%	29,1%	38,2%
Συμφωνώ	46	41,8%	41,8%	80,0%
Συμφωνώ απόλυτα	22	20,0%	20,0%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 33: Πίνακας συχνοτήτων ερώτησης 33

Οι απαντήσεις των ερωτηθέντων για το κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν ότι ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου, απεικονίζονται διαγραμματικά στο διάγραμμα 33. Αρκετοί απάντησαν ότι συμφωνούν με ποσοστό 41,8% ενώ ένα ποσοστό 29,1% απάντησε ότι ούτε συμφωνούν, ούτε διαφωνούν. Ακόμη, ένα ποσοστό 20% απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα και σε ποσοστό 9,1% απάντησαν ότι διαφωνούν. Κανένας, από τους συμμετέχοντες δεν απάντησε ότι διαφωνεί απόλυτα. Έτσι αθροιστικά ένα σημαντικό ποσοστό συμφωνεί με το γεγονός.

Διάγραμμα 33: Ραβδόγραμμα ερώτησης 33

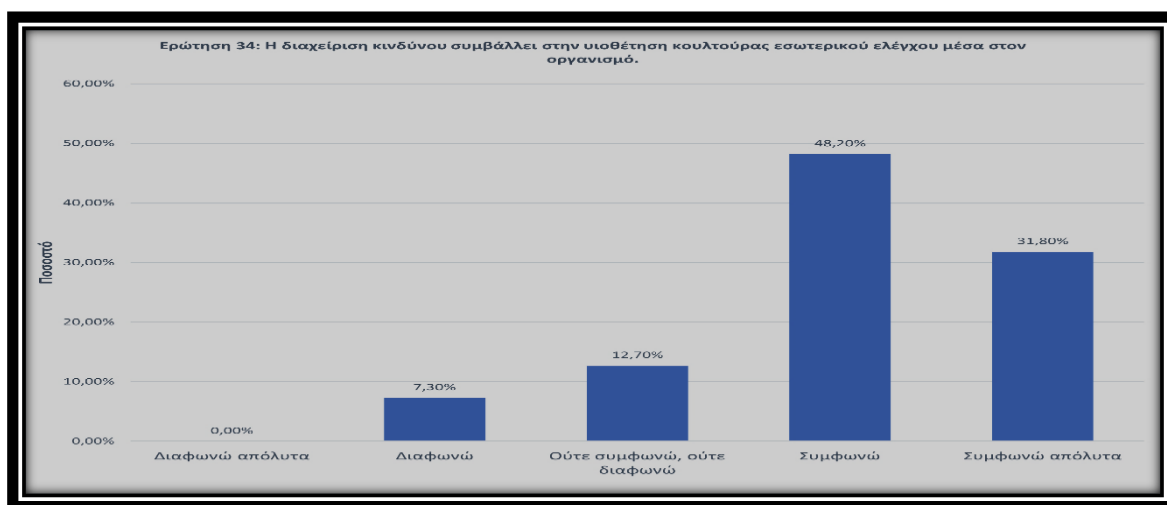
Στην ερώτηση 34 και τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου εξετάζεται αν η διαχείριση κινδύνου συμβάλλει στην υιοθέτηση κουλτούρας εσωτερικού ελέγχου μέσα στον οργανισμό. Οι συχνότητες με τα ποσοστά των απαντήσεων φαίνονται στον πίνακα 34 παρακάτω.

Ερώτηση 34: Η διαχείριση κινδύνου συμβάλλει στην υιοθέτηση κουλτούρας εσωτερικού ελέγχου μέσα στον οργανισμό.

	Συχνότητα	Ποσοστό	Έγκυρο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Διαφωνώ απόλυτα	0	0,0%	0,0%	0,0%
Διαφωνώ	8	7,3%	7,3%	7,3%
Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	14	12,7%	12,7%	20,0%
Συμφωνώ	53	48,2%	48,2%	68,2%
Συμφωνώ απόλυτα	35	31,8%	31,8%	100,0%
Σύνολο	110	100,0%	100,0%	

Πίνακας 34: Πίνακας συχνότητων ερώτησης 34

Το διάγραμμα 34 παρουσιάζει σχηματικά τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας αναφορικά με τα γεγονόσ ότι η διαχείριση κινδύνου συμβάλλει στην υιοθέτηση κουλτούρας εσωτερικού ελέγχου μέσα στον οργανισμό. Σε ποσοστό 48,2% οι συμμετέχοντες απάντησαν ότι συμφωνούν με το γεγονός, ενώ σε ποσοστό 31,8% απάντησαν ότι συμφωνούν απόλυτα. Σε ποσοστό 12,7% ήταν ουδέτεροι, ενώ σε ποσοστό 7,3% απάντησαν ότι διαφωνούν.

Διάγραμμα 34: Ραβδόγραμμα ερώτησης 34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Συμπεράσματα, Περιορισμοί και Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα

6.1 Συμπεράσματα

Στο έκτο κεφάλαιο αναλύονται τα συμπεράσματα, τα οποία εξάγονται από την βιβλιογραφική ανασκόπηση των ερευνών, καθώς και από την έρευνα, που πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ερωτηματολογίου. Στην συνέχεια αναφέρονται και κάποιες προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Στην έρευνα, που πραγματοποιήθηκε με την χρήση ερωτηματολογίου, που απευθυνόταν σε λογιστές, υπαλλήλους γραφείου, εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτές και σε στελέχη οικονομικής διεύθυνσης, εξήχθησαν ορισμένα συμπεράσματα για την επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου τα οποία συγκλίνουν με τα συμπεράσματα ορισμένων ερευνών, που παρουσιάστηκαν στην βιβλιογραφική ανασκόπηση. Αρχικά, ένα από τα συμπεράσματα είναι ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν διασφάλιση σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου, καθώς και ότι συμβάλλουν στην επανεξέταση της διαχείρισης βασικών κινδύνων.

Όσον αφορά την συμβολή των εσωτερικών ελεγκτών στην μείωση των κινδύνων τα αποτελέσματα ήταν αρκετά ενθαρρυντικά όπως και στην έρευνα των Mardessi and Arab,(2017) οι οποίοι θεώρησαν ότι ο εσωτερικός έλεγχος έχει σημαντικές επιπτώσεις στην διαχείριση κινδύνου συμφωνούν με το γεγονός ότι ο εσωτερικός έλεγχος συμβάλλει στην ανάλυση του κινδύνου και σε κάποιες περιπτώσεις και στην μείωση του κινδύνου. Παρόμοια είναι και τα αποτελέσματα σχετικά με την έρευνα των Lois et al.,(2020), όπου τα αποτελέσματα αποδεικνύουν ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες στα ανώτερα στελέχη σχετικά με τους κινδύνους που απειλούν την βιωσιμότητα των οργανισμών σε μεγάλο βαθμό, τα οποία συμφωνούν με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό. Επιπρόσθετα στην συγκεκριμένη έρευνα του 2020 παρουσιάζεται ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές παρακολουθούν, αξιολογούν, και αναφέρουν την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνου σε μεγάλο βαθμό το οποίο συμφωνεί με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας.

Επίσης, στην έρευνα διερευνάται η συμβολή του εσωτερικού ελέγχου στις επιχειρήσεις και το κατά πόσο αυτός μπορεί να προσθέσει αξία. Έτσι, σχετικά με το αν οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι περισσότερο κερδοφόρες και σημαντικά μεγαλύτερες τα αποτελέσματα είναι ουδέτερα καθώς οι περισσότεροι απάντησαν ότι ούτε διαφωνούν αλλά και ούτε συμφωνούν αλλά και αρκετοί απάντησαν ότι συμφωνούν. Τα αποτελέσματα αυτά είναι παρόμοια με την έρευνα των Park et al., (2019) καθώς υπολογίστηκε ότι μόνο 154 εταιρείες δηλαδή (34%) του δείγματος δημιούργησαν τμήμα εσωτερικού ελέγχου. Επομένως, το μέγεθος των εταιρειών δεν εξαρτάται από την δημιουργία τμήματος εσωτερικού ελέγχου.

Ακόμη σε μια άλλη έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους Abuazza et al., (2015) εξάγεται το συμπέρασμα ότι ο εσωτερικός έλεγχος είναι πολύτιμος στις επιχειρήσεις καθώς αξιολογεί πάντα τα συστήματα ελέγχου και διενεργεί ελέγχους των μεγάλων περιπτώσεων απάτης. Τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας φαίνεται να συμφωνούν με αυτά της παρούσας έρευνας καθώς ένα μικρό ποσοστό μόνο έχει αντίθετη άποψη. Επιπλέον στην έρευνα των Drogalas et al., (2016), συμπεραίνεται ότι δεν υπάρχει ακόμη ισχυρή πεποίθηση ότι ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο όσον αφορά θέματα στρατηγικής διαχείρισης. Μέσα από την έρευνά τους διαπιστώθηκε ότι σχετικά με την συμβολή του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνων, τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι δεν υπάρχει ακόμη ισχυρή πεποίθηση ότι ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο όσον αφορά θέματα στρατηγικής διαχείρισης. Αντίθετα στην παρούσα έρευνα οι περισσότεροι φαίνεται να συμφωνούν ότι ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο σε θέματα στρατηγικής διαχείρισης προσθέτοντας αξία στην εταιρεία.

Επιπρόσθετα, ένα από τα αποτελέσματα της έρευνας αποδεικνύει ότι η συνεχής βελτίωση στην αξιολόγηση κινδύνων μπορεί να επηρεάσει θετικά την επίτευξη των στόχων της εταιρείας. Παρόμοια ήταν και τα αποτελέσματα της έρευνας των Thuneibat et al.,(2015),στην οποία αποκαλύφθηκε ότι οι εταιρείες ενδιαφέρονται πολύ για την αξιολόγηση κινδύνου. Ακόμη στην ίδια έρευνα του 2014, διαπιστώνεται ότι υπάρχει συνεχής ανάπτυξη ολοκληρωμένων σχεδίων για τη διαχείριση κινδύνων και συνεχής αξιολόγηση όλων των κινδύνων. Το συγκεκριμένο συμπέρασμα συμφωνεί με το αποτέλεσμα της παρούσας έρευνας στην από την οποία προκύπτει ότι η συνεχής αξιολόγηση όλων των κινδύνων σχετίζεται με την επιτυχή παρουσίαση ορθών χρηματοοικονομικών δεδομένων. Παρόμοια, ήταν τα αποτελέσματα της έρευνας των

Drogalas et al., (2014) οι οποίοι εξέτασαν αντιλήψεις σχετικά με την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου και του κρίσιμου ρόλου του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνου. Τα αποτελέσματα όπως και στην παρούσα έρευνα έδειξαν ότι ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό συμφωνεί με την αντίληψη ότι η διαχείριση κινδύνου προσθέτει αξία στην εταιρεία. Επίσης, σε μια ακόμη έρευνα των Florea and Florea, (2016) σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο και την διαχείριση κινδύνου, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η διαχείριση κινδύνων είναι θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής διακυβέρνησης τα οποία συμφωνούν με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας. Η διαχείριση κινδύνου αποφέρει πολλά οφέλη σε όλη την επιχείρηση. Επιπρόσθετα, στην έρευνα των Cornejo et al., (2019), τα αποτελέσματα έδειξαν μια θετική σχέση μεταξύ της ποιότητας του συστήματος διαχείρισης κινδύνου και της εταιρικής φήμης τα οποία είναι σύμφωνα με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας από την οποία προκύπτει ότι τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου είναι πολύτιμα για τη διαχείριση της εταιρικής φήμης.

Ακόμη στην ίδια έρευνα των Cornejo et al.,(2019) ,σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης του επιχειρηματικού κινδύνου και τις επιτροπές ελέγχου για την εταιρική φήμη, τα αποτελέσματα έδειξαν μια θετική σχέση μεταξύ της ποιότητας του συστήματος διαχείρισης κινδύνου και της εταιρικής φήμης. Εταιρείες με συστήματα διαχείρισης κινδύνου υψηλής ποιότητας είναι σε θέση να ικανοποιήσουν τα συμφέροντα και τις προσδοκίες των μετόχων τους, το οποίο αποδεικνύεται και από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας καθώς οι περισσότεροι που συμμετείχαν στην έρευνα συμφωνούν με το γεγονός ότι τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου υψηλής ποιότητας ικανοποιούν τα συμφέροντα και τις προσδοκίες των μετόχων. Επίσης, στην έρευνα της Marshall, (2019) στην οποία εξετάστηκε ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου στη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου, οι ερωτηθέντες προσδιόρισαν επίσης το διοικητικό συμβούλιο και τα ανώτερα στελέχη ως στρατηγικό μέρος στον εντοπισμό του κινδύνου και την δημιουργία λύσεων για τον μετριασμό του, λόγω της εκτεταμένης εμπειρίας και εξειδίκευσης κάτι το οποίο γίνεται αντιληπτό και μέσα από την παρούσα έρευνα.

Επιπρόσθετα στη έρευνα των Naik and Prasad, (2021) σχετικά με τα οφέλη της διαχείρισης κινδύνου, αποκαλύφθηκε ότι, οι λογιστές και οι ελεγκτές ήταν οι πρωτοπόροι στην εφαρμογή της διαχείρισης κινδύνου. Τα οφέλη που προέκυψαν από τον διορισμό ενός Chief Risk Officer τα οποία εντοπίστηκαν σε αυτές τις μελέτες είναι η μειωμένη επικινδυνότητα, η βελτιωμένη απόδοση, η ενισχυμένη φήμη, η αύξηση της διαφάνειας και η ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος τα οποία γίνονται αντιληπτά και

από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας καθώς οι ερωτηθέντες φαίνονται να συμφωνούν με τα συγκεκριμένα οφέλη. Σε μια ακόμη έρευνα, των Narkchai and Fadzil, (2017) σχετικά με την ικανότητα επικοινωνίας για την απόδοση των εσωτερικών ελεγκτών αποκάλυψε την εξελισσόμενη φύση των λειτουργιών του εσωτερικού ελέγχου όπως ασκείται σε παγκόσμια βάση. Μία από τις πέντε κορυφαίες ικανότητες που προσδιορίζονται στην μελέτη είναι και οι δεξιότητες επικοινωνίας, καθώς όπως προκύπτει και από τα συμπεράσματα της παρούσας έρευνας οι επικοινωνιακές δεξιότητες στους οργανισμούς βοηθούν στην διενέργεια ελέγχου βάσει κινδύνου.

Επιπρόσθετα, παρόμοια ήταν και τα αποτελέσματα στην έρευνα του Ojo (2019), τα οποία έδειξαν ότι η αντικειμενικότητα του εσωτερικού ελέγχου επηρεάζει τον έλεγχο κινδύνου και την χρηματοδότηση κινδύνου σε έναν οργανισμό καθώς και ότι οι δύο πιο σημαντικοί τρόποι που ο εσωτερικός έλεγχος προσθέτει αξία στον οργανισμό είναι η παροχή αντικειμενικής διασφάλισης και ότι το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά σε έναν οργανισμό κάτι το οποίο αποδεικνύεται και στα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας. Ακόμη, στην έρευνα των Drogalas et al., (2017), τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα ετήσια προγράμματα ελέγχων χρησιμοποιούν μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο καθώς και ότι η διαχείριση κινδύνου είναι πολύτιμη για τους οργανισμούς. Παρόμοια αποτελέσματα προκύπτουν και από την παρούσα έρευνα καθώς οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες συμφώνησαν με το γεγονός αυτό.

Ακόμη, στην έρευνα του Ojo (2019) αποδεικνύεται ότι η αντικειμενικότητα του εσωτερικού ελέγχου έχει θετικό αντίκτυπο στη διαχείριση κινδύνων πράγμα το οποίο συμφωνεί ότι ο βασικός ρόλος του εσωτερικού ελέγχου όσον αφορά την διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου είναι να παρέχει ποιοτική και αντικειμενική διασφάλιση στο συμβούλιο σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνου. Με την συγκεκριμένη αντίληψη συμφωνούν και οι ερωτηθέντες της παρούσας έρευνας.

Επίσης, σχετικά με την επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην διαχείριση κινδύνων, τα αποτελέσματα μιας πρόσφατης έρευνας των Drogalas and Siopi (2017), αποκάλυψαν ότι υπάρχει ισχυρή σχέση μεταξύ του ρόλου της προστιθέμενης αξίας του εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνου κάτι το οποίο γίνεται αντιληπτό και από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας. Ακόμη, στην έρευνα των Drogalas et al.,(2016), διαπιστώθηκε ότι ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο εντός της εταιρείας και

προσθέτει αξία στον οργανισμό το οποίο αποκαλύφθηκε και από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων της παρούσας έρευνας. Τέλος, στην έρευνα των Bento et al., (2018), τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι εσωτερικοί έλεγχοι παίζουν σημαντικό ρόλο στη διόρθωση σφαλμάτων ή στη μείωση των ζημιών που σχετίζονται με τον κίνδυνο εντός του οργανισμού, καθώς και ότι η υιοθέτηση μιας κουλτούρας διαχείρισης κινδύνου στον οργανισμό έχει αποδειχθεί ότι είναι ένα ευνοϊκό πλαίσιο για αποτελεσματικές δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικούς ελέγχους, το οποίο αποδεικνύεται και από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας.

6.2 Περιορισμοί και Προτάσεις για Μελλοντική Έρευνα

Παρά τα σημαντικά αποτελέσματα, που εξάγονται από την έρευνα, υπάρχουν και κάποιοι περιορισμοί. Ένας σημαντικός περιορισμός είναι το μικρό δείγμα, στο οποίο στηρίχθηκε η έρευνα, καθώς απευθύνεται σε μεγάλο κοινό από διάφορες εργασιακές ομάδες και θα μπορούσαν να συλλεχθούν περισσότερες απαντήσεις. Ακόμα σχετικά μικρό ήταν και το χρονικό διάστημα διεξαγωγής της έρευνας, αφού οι απαντήσεις λήφθηκαν σε διάστημα τριών εβδομάδων. Ένας τελευταίος περιορισμός είναι ότι οι συμμετέχοντες δεν είχαν την δυνατότητα να εκφράσουν πλήρως την άποψή τους και έπρεπε να απαντήσουν μόνο στις διαθέσιμες επιλογές της κάθε ερώτησης.

Η μελλοντική έρευνα προτείνεται να προσεγγίσει μεγαλύτερο δείγμα, εστιάζοντας και σε εργαζόμενους του δημόσιου τομέα ταυτόχρονα με τον ιδιωτικό, αλλά και λαμβάνοντας περισσότερες απαντήσεις κατά πλειοψηφία από εξωτερικούς και εσωτερικούς ελεγκτές. Θα ήταν βοηθητικό αν η διεξαγωγή της έρευνας διαρκούσε τουλάχιστον ένα μήνα, προκειμένου να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος στους συμμετέχοντες να απαντήσουν και να υπάρχει αρκετά μεγάλο δείγμα απαντήσεων, που να οδηγεί σε γενικευμένα συμπεράσματα με μεγαλύτερη ασφάλεια. Τέλος προτείνεται ένα μέρος της έρευνας να διεξαχθεί με την χρήση συνεντεύξεων, για να έχει ο ερωτώμενος την δυνατότητα να εκφράσει αναλυτικά τις απόψεις του και να συλλέγονται όλων των ειδών οι απαντήσεις. Έτσι μπορεί να προκύψουν επιπλέον χρήσιμα συμπεράσματα, που δεν είναι δυνατόν να εξαχθούν με ερωτήσεις κλειστού τύπου.

Συνοψίζοντας, ο εσωτερικός έλεγχος διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου, καθώς τα τελευταία χρόνια οι επιχειρήσεις υιοθετούν ολοένα και περισσότερα πρότυπα διαχείρισης κινδύνου. Έτσι, οι λογιστές

μπορούν να προσφέρουν πολύτιμη συμβολή με την εμπειρία τους, στο σχεδιασμό και την εφαρμογή εσωτερικών ελέγχων και την παροχή σχετικών πληροφοριών για την λήψη αποφάσεων καθώς επίσης και να υποστηρίξουν την σημασία της καλής λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου συμπεριλαμβανομένου του εσωτερικού ελέγχου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

1. Νεγκάκης, Χ. και Ταχυνάκης, Π. (2017) 'Έλεγκτική – Εσωτερικός Έλεγχος Θεωρία και Εφαρμογές'', εκδόσεις *Αειφόρος Λογιστική Μονοπρόσωπη ΙΚΕ*, Θεσσαλονίκη, σελ. 18 – 21.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

1. Abdullatif, M. and Kawuq, S. (2015), "The role of internal auditing in risk management: evidence from banks in Jordan", *Journal of Economic and Administrative Sciences*, 31(1), p.p. 30-50. <https://doi.org/10.1108/JEAS-08-2013-0025>
2. Abuazza, W.O., Mihret, D.G., James, K. and Best, P. (2015), "The perceived scope of internal audit function in Libyan public enterprises", *Managerial Auditing Journal*, 30(6/7), p.p. 560-581. <https://doi.org/10.1108/MAJ-10-2014-1109>
3. Ackers, B. (2016), "An exploration of internal audit's corporate social responsibility role – insights from South Africa", *Social Responsibility Journal*, 12 (4), p.p. 719-739. <https://doi.org/10.1108/SRJ-01-2016-0003>
4. Alhajri, M.O. (2017), "Factors associated with the size of internal audit functions: evidence from Kuwait", *Managerial Auditing Journal*, 32(1), p.p. 75-89. <https://doi.org/10.1108/MAJ-12-2015-1289>
5. Alias, N.F., Nawawi, A. and Salin, A.S.A.P. (2019), "Internal auditor's compliance to code of ethics: Empirical findings from Malaysian Government-linked companies", *Journal of Financial Crime*, 26(1), p.p. 179-194. <https://doi.org/10.1108/JFC-07-2017-0066>
6. Alqudah, H.M., Amran, N.A. and Hassan, H. (2019), "Factors affecting the internal auditors' effectiveness in the Jordanian public sector, *The moderating effect of task complexity*", *EuroMed Journal of Business*, 14(3), p.p. 251-273. <https://doi.org/10.1108/EMJB-03-2019-0049>
7. Al-Thuneibat, A.A., Al-Rehaily, A.S. and Basodan, Y.A. (2015), "The impact of internal control requirements on profitability of Saudi shareholding

- companies", *International Journal of Commerce and Management*, 25(2), p.p. 196-217. <https://doi.org/10.1108/IJCOMA-04-2013-0033>
8. Alzoubi, E.S.S. (2019), "Audit committee, internal audit function and earnings management: evidence from Jordan", *Meditari Accountancy Research*, 27(1), p.p. 72-90. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-06-2017-0160>
 9. Ar'Reza, I. F., Wardoyo, C., and Putri, S. F. (2020), "Internal auditors' fraud detection: a phenomenological study", *International Journal of Accounting & Finance in Asia Pasific (IJAFAP)*, 3(2), p.p. 68-76.
 10. Bayyoud, M., and Sayyad, N. A. (2015), "The impact of internal control and risk management on banks in Palestine", *International Journal of Economics, Finance and Management Sciences*, 3(3), 156-161.
 11. Bento, R.F., Mertins, L. and White, L.F. (2018), "Risk Management and Internal Control: A Study of Management Accounting Practice", *Malina, M.A. (Ed.) Advances in Management Accounting (Advances in Management Accounting)*, 30, Emerald Publishing Limited, Bingley, p.p. 1-25. <https://doi.org/10.1108/S1474-787120180000030002>
 12. Chalmers, K., Hay, D. and Khlif, H. (2019), "Internal control in accounting research: A review", *Journal of Accounting Literature*, 42(1), p.p. 80-103. <https://doi.org/10.1016/j.acclit.2018.03.002>
 13. Chambers, A.D. and Odar, M. (2015), "A new vision for internal audit", *Managerial Auditing Journal*, 30 (1), p.p. 34-55. <https://doi.org/10.1108/MAJ-08-2014-1073>
 14. Coetzee, P. (2016), "Contribution of internal auditing to risk management: Perceptions of public sector senior management", *International Journal of Public Sector Management*, 29(4), p.p. 348-364. <https://doi.org/10.1108/IJPSM-12-2015-0215>
 15. Coetzee, P., and Lubbe, D. (2014), "Improving the efficiency and effectiveness of risk-based internal audit engagements", *International Journal of Auditing*, 18(2), p.p. 115-125.
 16. Drogalas, G., and Siopi, S. (2017), "Risk management and internal audit: Evidence from Greece", *Risk governance & control: financial markets & institutions*, 7(3), p.p. 104-110.
 17. Drogalas, G., Arampatzis, K., and Anagnostopoulou, E. (2016), "The relationship between corporate governance, internal audit and audit committee": *Empirical evidence from Greece. Corporate Ownership and Control*, 14, p.p. 569-577.

18. Drogalas, G., Eleftheriadis, I., Pazarskis, M. and Anagnostopoulou, E. (2014), "Perceptions about effective risk management", The crucial role of internal audit and management. *Evidence from Greece. Investment management and financial innovations*, 14(4), p.p. 1-11.
19. Eastburn, R.W. and Sharland, A. (2017), "Risk management and managerial mindset", *Journal of Risk Finance*, 18 (1), p.p. 21-47. <https://doi.org/10.1108/JRF-09-2016-0114>
20. Florea, R., and Florea, R. (2016), "Internal audit and risk Management, ISO 31000 and ERM approaches" *Economy Transdisciplinarity Cognition*, 19 (1), p.p. 72–77.
21. Karagiorgos, T., Drogalas, G., Eleftheriadis, I., and Christodoulou, P. (2009) "Efficient risk management and internal audit", *International Journal of Management Research and Technology*, 3(2), p.p. 429-436.
22. Karagiorgos, T., Drogalas, G., Pazarskis, M., and Christodoulou, P. (2007) "Internal auditing as a main tool for efficient risk assessment", *Management of International Business & Economic Systems (MIBES) Conference*.
23. Koutoupis, A., Pazarskis, M. and Drogalas, G. (2018), "Auditing Corporate Governance Statements in Greece – the role of internal auditors", *Corporate Governance*, 18(5), p.p. 1007-1020. <https://doi.org/10.1108/CG-02-2018-0095>
24. Lois, P., Drogalas, G., Nerantzidis, M., Georgiou, I. and Gkampeta, E. (2021), "Risk-based internal audit: factors related to its implementation", *Corporate Governance*, 21(4), p.p. 645-662. <https://doi.org/10.1108/CG-08-2020-0316>
25. Maffei, M. and Spanò, R. (2021), "Enterprise Risk Management Across Europe", *Maffei, M. (Ed.) Enterprise Risk Management in Europe, Emerald Publishing Limited, Bingley*, p.p. 279-303. <https://doi.org/10.1108/978-1-83867-245-420211016>
26. Mardessi, S.M. and Ben Arab, S.D. (2018), "Determinants of ERM implementation: the case of Tunisian companies", *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 16(3), p.p. 443-463. <https://doi.org/10.1108/JFRA-05-2017-0044>
27. McShane, M. (2018), "Enterprise risk management: history and a design science proposal", *Journal of Risk Finance*, 19(2), p.p. 137-153. <https://doi.org/10.1108/JRF-03-2017-0048>
28. Naik, S., and Prasad, C. V. (2021), "Benefits of enterprise risk management: A systematic review of literature" *Reference to this paper should be made as follows: Naik, S*, p.p. 28-35.

29. Narkchai, S., and Fadzil, F. H. B. (2017), "The communication skill on the performance of internal auditors in Thailand public limited company", *International Review of Management and Marketing*, 7(4), 1.
30. Ojo, A. (2019), "Internal audit and risk management in Nigeria's public sector", *International Journal of Business & Law Research*, 7(2), p.p. 1-15.
31. Omoteso, K. and Obalola, M. (2014), "The Role of Auditing in the Management of Corporate Fraud", *Ethics, Governance and Corporate Crime: Challenges and Consequences (Developments in Corporate Governance and Responsibility*, (6), Emerald Group Publishing Limited, Bingley, p.p. 129-151. <https://doi.org/10.1108/S2043-052320140000006006>
32. Oussii, A. A. and Boulila Taktak, N. (2015), "Internal audit function in Tunisian listed companies: an explanatory study", *Research Journal of Finance and Accounting*, 6(19), p.p. 92-103.
33. Park, H.-Y., Lee, H.-Y. and Kim, J.W. (2019), "Investment in internal auditing and governance characteristics: Evidence from statutory internal auditors in South Korea", *Managerial Auditing Journal*, 34(5), p.p. 627-652. <https://doi.org/10.1108/MAJ-10-2017-1689>
34. Pérez-Cornejo, C., de Quevedo-Puente, E., and Delgado-García, J. B. (2019), "How to manage corporate reputation? The effect of enterprise risk management systems and audit committees on corporate reputation", *European Management Journal*, 37(4), p.p. 505-515.
35. Pérez-Cornejo, C., de Quevedo-Puente, E., and Delgado-García, J. B. (2019), "How to manage corporate reputation? The effect of enterprise risk management systems and audit committees on corporate reputation", *European Management Journal*, 37(4), p.p. 505-515.
36. Raounas, G., Apostolidis, D., Lefcaditis, C. and Markakis, E. (2021), "Enterprise Risk Management in Greece", *Maffei, M. (Ed.) Enterprise Risk Management in Europe, Emerald Publishing Limited, Bingley*, p.p. 39-55. <https://doi.org/10.1108/978-1-83867-245-420211004>
37. Roussy, M., Barbe, O. and Raimbault, S. (2020), "Internal audit: from effectiveness to organizational significance", *Managerial Auditing Journal*, 35(2), p.p. 322-342. <https://doi.org/10.1108/MAJ-01-2019-2162>
38. Salehi, M., Mousavi Shiri, M. and Hossini, S.Z. (2020), "The relationship between managerial ability, earnings management and internal control quality on audit fees in

- Iran", *International Journal of Productivity and Performance Management*, 69(4), p.p. 685-703. <https://doi.org/10.1108/IJPPM-07-2018-0261>
39. Spanò, R. and Zagaria, C. (2022), "Enterprise Risk Management Systems: Emerging Issues and Future Trends", *Integrating Performance Management and Enterprise Risk Management Systems*, Emerald Publishing Limited, Bingley, p.p. 35-68. <https://doi.org/10.1108/978-1-80117-151-920221003>
40. Weekes-Marshall, D. (2020), "The role of internal audit in the risk management process: A developing economy perspective", *Journal of Corporate Accounting & Finance*, 31(4), p.p. 154-165.
41. Westhausen, H.-U. (2017), "The escalating relevance of internal auditing as anti-fraud control", *Journal of Financial Crime*, 24 (2), p.p. 322-328. <https://doi.org/10.1108/JFC-06-2016-0041>
42. Zainal Abidin, N.H. (2017), "Factors influencing the implementation of risk-based auditing", *Asian Review of Accounting*, 25(3), p.p. 361-375. <https://doi.org/10.1108/ARA-10-2016-0118>

Παράρτημα: Ερωτηματολόγιο έρευνας

Ερωτηματολόγιο έρευνας «Η επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου στις Ελληνικές επιχειρήσεις»

Αξιότιμοι Κυρίες και Κύριοι

Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί αποτελεί μέρος της έρευνας που πραγματοποιείται στο

πλαίσιο της διπλωματικής εργασίας με τίτλο «Η επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων στις Ελληνικές επιχειρήσεις» για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών «Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων» (Master in Taxation and Financial Management of Strategic Decisions) του τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Η συμμετοχή σας, είναι προαιρετική και η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι ανώνυμη.

Οι απαντήσεις σας είναι εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τον σκοπό της έρευνας. Ο χρόνος που απαιτείται για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι περίπου 6 λεπτά.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την συνεισφορά και τον χρόνο σας!

Με εκτίμηση,
Καπετάνιου Ευθαλία

ΜΕΡΟΣ 1^ο: Δημογραφικά Στοιχεία

1. Φύλο*

- Άνδρας
- Γυναίκα
- Άλλο

2. Ηλικία*

- 18 – 24
- 25 – 34
- 35 – 44
- 45 – 54
- 55 +

3. Εκπαιδευτικό επίπεδο*

- Απόφοιτος Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Απόφοιτος ΤΕΙ
- Απόφοιτος Πανεπιστημίου
- Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών
- Κάτοχος διδακτορικού τίτλου σπουδών

4. Τύπος απασχόλησης*

- Λογιστής / Υπάλληλος λογιστηρίου
- Υπάλληλος γραφείου
- Εσωτερικός ελεγκτής
- Ορκωτός ελεγκτής λογιστής
- Οικονομική διεύθυνση
- Άλλο

5. Επαγγελματική εμπειρία στην λογιστική / ελεγκτική*

- < 5 έτη
- 5 - 10 έτη
- 11 - 15 έτη
- 16 - 20 έτη
- 20 + έτη

ΜΕΡΟΣ 2^ο : Εσωτερικοί ελεγκτές
--

Παρακαλώ απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις με την εξής επεξήγηση βαθμολόγησης:
--

1=Διαφωνώ					απόλυτα
2=Διαφωνώ					
3=Ούτε	συμφωνώ,	ούτε		διαφωνώ	
4=Συμφωνώ					
5=Συμφωνώ απόλυτα					
	1	2	3	4	5
6. Οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν διασφάλιση σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου.					
7. Οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην επανεξέταση της διαχείρισης βασικών κινδύνων.					
8. Οι εσωτερικοί ελεγκτές συμβάλλουν στην μείωση των κινδύνων.					
9. Ο διορισμός εσωτερικού ελεγκτή σχετίζεται με την εφαρμογή της διαχείρισης κινδύνου.					
10. Οι εσωτερικοί ελεγκτές παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες στα ανώτερα στελέχη.					
11. Οι εσωτερικοί ελεγκτές εξετάζουν την αποτελεσματικότητα του συστήματος της διαχείρισης κινδύνου.					

ΜΕΡΟΣ 3^ο : Συνεισφορά εσωτερικού ελέγχου					
Παρακαλώ απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις με την εξής επεξήγηση βαθμολόγησης:					
1=Διαφωνώ					απόλυτα
2=Διαφωνώ					
3=Ούτε	συμφωνώ,	ούτε		διαφωνώ	
4=Συμφωνώ					
5=Συμφωνώ απόλυτα					
	1	2	3	4	5
12. Οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι περισσότερο κερδοφόρες.					
13. Οι εταιρείες με αυστηρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι σημαντικά μεγαλύτερες.					

14. Ο εσωτερικός έλεγχος αξιολογεί πάντα τα συστήματα ελέγχου.					
15. Ο εσωτερικός έλεγχος συνεισφέρει στη διενέργεια ελέγχων μεγάλων περιπτώσεων απάτης.					
16. Ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο σε θέματα στρατηγικής διαχείρισης.					

ΜΕΡΟΣ 4^ο : Διαχείριση κινδύνων					
Παρακαλώ απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις με την εξής επεξήγηση βαθμολόγησης:					
1=Διαφωνώ απόλυτα					
2=Διαφωνώ					
3=Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ					
4=Συμφωνώ					
5=Συμφωνώ απόλυτα					
	1	2	3	4	5
17. Η συνεχής βελτίωση στην αξιολόγηση κινδύνων μπορεί να επηρεάσει θετικά την επίτευξη των στόχων της εταιρείας.					
18. Η συνεχής αξιολόγηση όλων των κινδύνων σχετίζεται με την επιτυχή παρουσίαση ορθών χρηματοοικονομικών δεδομένων.					
19. Η διαχείριση κινδύνου προσθέτει αξία στην εταιρεία.					
20. Η διαχείριση κινδύνων αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής διακυβέρνησης.					
21. Τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου είναι πολύτιμα για τη διαχείριση της εταιρικής φήμης.					
22. Τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου υψηλής ποιότητας ικανοποιούν τα συμφέροντα και τις προσδοκίες των μετόχων.					

23. Το διοικητικό συμβούλιο συμβάλλει στον εντοπισμό των κινδύνων.					
24. Ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην μείωση της επικινδυνότητας.					
25. Ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην αύξηση της διαφάνειας.					
26. Ο διορισμός ενός Chief Risk Officer ωφελεί στην ενίσχυση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της οντότητας.					

ΜΕΡΟΣ 5 ^ο : Εσωτερικός έλεγχος και διαχείριση κινδύνων					
<p>Παρακαλώ απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις με την εξής επεξήγηση βαθμολόγησης:</p> <p>1=Διαφωνώ απόλυτα</p> <p>2=Διαφωνώ</p> <p>3=Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ</p> <p>4=Συμφωνώ</p> <p>5=Συμφωνώ απόλυτα</p>					
	1	2	3	4	5
27. Οι επικοινωνιακές δεξιότητες στους οργανισμούς βοηθούν στην διενέργεια ελέγχου βάσει κινδύνου.					
28. Η διοίκηση υποστηρίζει το τμήμα του εσωτερικού ελέγχου για την αποτελεσματικότητα του κινδύνου.					
29. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου και ο εσωτερικός έλεγχος μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά σε έναν οργανισμό.					
30. Τα ετήσια προγράμματα ελέγχων χρησιμοποιούν μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο.					
31. Ο βασικός ρόλος του εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου είναι να παρέχει ποιοτική και αντικειμενική διασφάλιση στο					

συμβούλιο σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνου.					
32. Η επίδραση του εσωτερικού ελέγχου στη διαχείριση κινδύνων συμβάλλει στην προστιθέμενη αξία των επιχειρήσεων.					
33. Ο εσωτερικός έλεγχος έχει συμβουλευτικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου.					
34. Η διαχείριση κινδύνου συμβάλλει στην υιοθέτηση κουλτούρας εσωτερικού ελέγχου μέσα στον οργανισμό.					